Perşembe
16
HAZİRAN
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1371
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062-1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Cumartesi
16 sayfa ilâvemiz
yaz modaları

Frankocu tayyareler Valânsiyayı şiddetle bombardıman ettiler

Bir fransız gemisini batırdılar!

CENEVRE ÜNİVERSİTESİNDE

Profesör Bayan Âfet çok alkışlanan güzel bir nutuk söyledi

Sayın profesör Türk milletinin dünya medeniyetindeki büyük rolünü anlattı

Cenevre, 15 a.a. — Geneve Üniversitesinde 9 haziran perşembe günü Dies Academicus merasimle tesid edilmiştir.

Merasime Üniversite Rektörü B. Rappard riyaset etmiş ve toplantıda âyan âzaları, profesörler, doçentler ve yüzlerce üniversite talebesi bulunmuştur.

Davetliler arasında bilhassa Sosyete Akademik Reisi Profesör B. François Pfaeffli, eski Talebeler cemiyeti âzaları, Beynelmilel Talebe birliği ve muhtelif talebe teşekkülleri murahhasları göze çarpıyordu.

Töreni Profesör B. Rappard açarak toplantının mahiyetini ve ilim yolunda Geneve üniversitesinin sarfettiği mesaiyi tebarüz ettirmiş ve senelik raporu okumak üzere sözü Umum Talebe Cemiyeti Reisi B. Andre Privat'ya vermiştir. Mumaileyh bu toplantıya üniversite talebelerinin nasıl bir memnuniyetle iştirâk ettiklerini kaydettikten sonra senelik raporunu okumuştur.

Profesör Bayan Âfet'in nutku

Bundan sonra ilk söz Profesör Bayan Afet'e verilmiş ve alkışlar arasında kürsüye gelerek sıksık alkışlarla kesilen aşağıdaki güzel nutku söylemiştir:

— Bay Rektör, Profesör Baylar, Bayanlar ve Baylar,

"Dies Academicus„ günü vesilesile söz söylemek fırsatını bana bahşettiğinden dolayı Geneve üniversitesine

(Başı 8. inci sayfada)

Bu oyunun sonu yok mu?

F. R. ATAY

Son Antakya hâdiselerini bildiren dünkü ajans telgrafını okuyanlar, "Ulus" un başlığındaki suali kendi kendilerine tekrar etmişlerdir: *"Gene bir oyun karşısında mıyız?„*

Yeni vaka şu: Rum ortodoks mahallesinde bir türk şoför öldürülmüştür. Hükümet bir taraftan mahallede araştırmalar yaparken, diğer taraftan İttihadıvatanî ve Usbe cemiyetlerine mensub bazı elebaşıları tevkif etmiştir. Bunun üzerine bir takım tahrikçiler mevkuflardan birini serbest bıraktırmak için hükümet konağını çevirmişler ve bahçe kapısını kırarak daireyi taşa tutmuşlardır. Türk jandarmalarını muhasara için kalabalığı bağıra bağıra teşvik eden baştahrikçi de, bizzat, Hatay'daki Milletler Cemiyeti komisyonu reisidir. Facianın alt tarafını biliyorsunuz.

...Fakat bir müddettenberi bütün halkımızın kafasını meşgul eden bir suali artık sormalıyız: Türkiye'nin Milletler Cemiyetiyle olan münasebetleri, hattâ cemiyetteki azâlığı meselesi üzerinde durmak ve düşünmek zamanı gelmemiş midir?

Hatay seçim kaydı başladığındanberi, türklere tatbik olunan bütün zulüm ve tazyikler karşısında susan bu komisyonun reisi ve âzaları, mandater devlet eski vaziyeti tasfiye ederek tehlikeli ihtilâtların önüne geçmek lüzumunu hissettikten, Hatay'daki mümessilini değiştirip asayiş tedbirleri, aldıktan, Paris ve Antakya'da siyasî ve askerî temas ve müzakereler hazırlandıktan sonra, birdenbire, tahrikçiler lehine ve türkler aleyhine faaliyete koyulmuşlardır. Milletler Cemiyetine mensub iki âza devlet, aralarındaki ihtilâfı sulh yolu ile halletmeğe çalışırken, cemiyet mümessillerinin buna mâni olmak teşebbüsünde bulunmaları-

(Başı 8. inci sayfada)

Golna ismindeki fransız gemisi de

Yanarak battı

Vaalnsiya, 15 a. a. — Valansiya bu gün öğleden sonra tekrar bombardıman edilmiştir. Fransız Karbear gemisine de isabet olmuş ve gemi yanarak batmıştır. Tayfadan bir kişi ölmüştür.

Limanda Franko tayyareleri tarafından bombardıman edilen fransız Golua vapuru tamamile sulara gömülmüştür.

Burada katiyetle söylendiğine göre geminin hamulesi karışmazlık komitesince yasak edilmiş eşyayı ihtiva etmiyordu.

Kastellon yolunda

Valansiya, 15 a. a. — Resmî mahfillerden bildirildiğine göre, Kastellon yolu alman harb gemileri vasıflarında gemiler tarafından bombardıman edilmiştir. Esasen bundan bir kaç gün evvel bir çok alman destroyerlerinin Cebelüttarık'tan geçtiği haber alınmıştır. Mezkûr bombardımanı işte bu gemilerin yaptığı tahmin edilmektedir.

Kastellon düşmedi mi?

Valansiya, 15 a. a. — Muharebe bütün şiddetiyle devam etmektedir. Cumhuriyetçiler hâlâ Kestellon şehri için-de kahramanca dövüşmektedir. Aşî harb gemileri Valansiya - Kastellon yolunu topa tutmuşlardır.

[Bu hususta gelen diğer haberlerimiz üçüncü sayfamızdadır.]

Atatürk kızı Sabiha Gökçen

Bugün tayyare ile tek başına bir balkan turuna çıkıyor

Kahraman tayyarecimiz Sabiha Gökçen tayyaresi başında

Kahraman tayyareci evvelâ Atinaya sonra Selânik yolu ile Sofyaya, Belgrada ve Bükreşe gidib dönecek

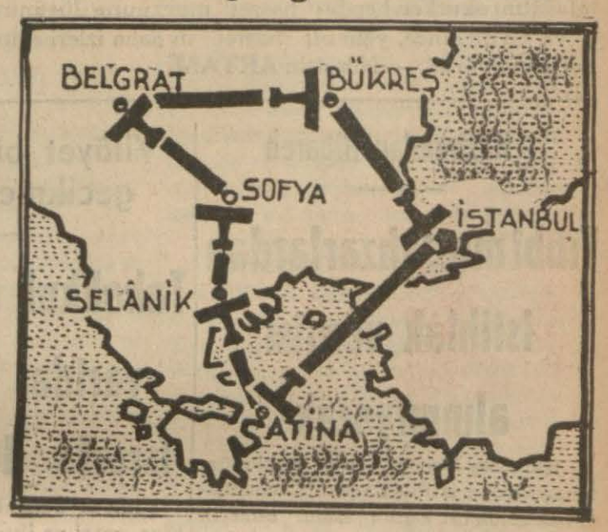

Bayan Gökçen'in takib edeceği yolu gösterir harita

Türkkuşu Başöğretmeni Atatürk kızı Bayan Sabiha Gökçen, bir müddettenberi hazırlanmakta olduğu Balkan hava turuna bugün başlıyacaktır.

Bayan Gökçen sabah saat 7 de Yeşilköy hava meydanından uçarak doğru Atina'ya gidecektir.

Orada bir gece kaldıktan sonra, ertesi gün Selânik'e, orada iki saat kalacak, buradan aynı gün Sofya'ya inecektir. Sofya'da iki saat kaldıktan sonra Belgrad'a gidecek ve gene ay-

(Başı 8. inci sayfada)

KAMUTAY DÜNKÜ TOPLANTISINDA

Evlenme yaşının küçültülmesi, noter, emniyet teşkilâtı projelerini kabul etti

Adliye ve Nafıa vekillerimiz izahat verdiler. Turistik yollar projesi tekrar tedkik edilecek

Kamutay dün Tevfik Fikret Sılayın reisliğinde toplanmıştır.

Devlete aid icareteynli ve mukataalı gayri menkullerin kıymetlendirilmesi hakkındaki kanun projesile, Türkiye ile Çekoslovakya arasında imzalanan ticaret mübadelelerinin tanzimine dair anlaşmanın tasdiki hakkındaki kanun projesi ve Yugoslavya ile ticaret ve seyrisefain anlaşmasına munzam protokolun tasdikine dair kanun projeleri kabul edildikten sonra emniyet teşkilâtı hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki projenin müzakeresine başlandı.

Söz alan Hüsnü Kitapçı (Muğla) orta mektebi 15 yaşında bitirerek polis kolejine giren talebenin on sekizinde mezun olacağını, halbuki askerlik hizmetini yapmamış olanların polis mesleğinde kullanılamıyacağı dolayısiyle bir tezad teşkil edebileceğini söyledi. İkinci nokta olarak koleji bitirenlerden on beş sene mecburi hizmet istemek meselesine temas eden B. Hüsnü Kitapçı dedi ki:

"— Yalnız okutulan müddet üç senedir. Halbuki biz bütün kanunlarda tazmini, müddeti tazif ederek kabul etmişizdir. 3 sene okuyan 6 sene hizmetle mükelleftir. Burada da 3 sene okumuşsa 6 senelik tazminat verecektir. Şimdi bir vatandaş 15 sene kendisini bu kadar mahrumiyete sokmağa rıza gösterdikten sonra çekilirse hem bütün haklardan mahrum oluyor, hem de 6 senelik tazminat vereceksin diyoruz. Bunu fazla buldum. Onun için bunlardan bir tanesini tenzil etmesini diğeri hakkında da düşüncesini lütfetmesini encümenden isterim.„

Dahiliye encümeni mazbata muharriri Şükrü Yaşın (Çanakkale) kolejden çıkanların polis enstitü sınıflarını takib edeceklerini, askerlik yaşları geldiği zaman benzerleri gibi filî hizmetlerini yapacakları cevabını verdi. B. Şükrü Yaşın, on beş seneyi doldurmadan ayrılanlar için dedi ki:

"— Mektepten çıkıp da kanunda tayin edilen müddeti ikmal etmeden meslekten ayrılmak istiyenler için her hangi bir mektepte meccani olarak okuyan talebeye tatbik olunan usul burada aynen tekrar edilmiş demektir. Hükümetçe kendisine saroflunan paralar geri alınacaktır.„

Emin Sazak (Eskişehir) sordu:

"— Devlet teşkilâtında böyle on beş sene hizmet görmek hususunda bir misal gösterebilir misiniz?„

Mazbata muharriri cevab verdi:

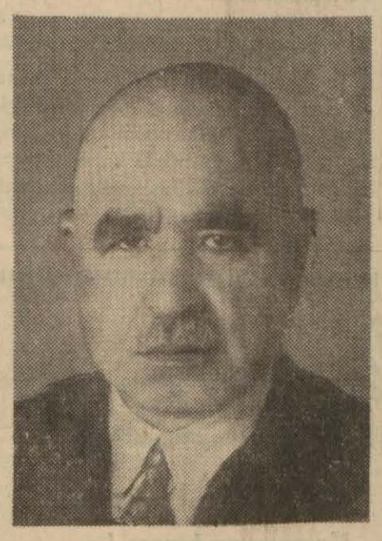

Nafıa Vekilimiz B. Ali Çetinkaya

Adliye Vekilimiz B. Şükrü Saraçoğlu

"— Bu yeni tesis edilecek bir mekteb olacaktır. Şimdiye kadar tesis edilmemiştir.„

İzmir turistik yolları

Emniyet teşkilâtına ek lâyihanın maddelerinin kabulünden sonra İzmir vilâyeti turistik yollarının inşası hakkındaki kanun projesinin müzakeresine başlanıldı.

Emin Draman (Yozgad) projenin üçüncü maddesindeki yüklü olarak giden bir otomobilden para almak noktasına temas etti ve bu otomobil boş olarak giderse para almamak lâzım geldiği gibi bir vaziyet ihzar etmesi bakımından bu kaydın kaldırılmasını muvafık bulduğunu söyledi.

(Sonu 7. inci sayfada)

Hamidiye kumandan ve zabitleri şerefine verilen bir ziyafet

İskenderiye, 15 a.a. — İskenderiye türk kolonisi Hamidiye kumandanı ve zabitanı şerefine bir suare tertib etmiştir.

Suarede mahallî hükümet erkânı, konsoloslar ve diğer zevat hazır bulunmuştur.

***

İskenderiye, 15 a.a. — Dün Hamidiyeyi İran Başvekili ziyaret etmiş ve merasimle karşılanmıştır.

Hamidiye yarın buradan hareket edecektir.

On sene içinde

Yeni harflerle çıkan kitablar

Kültür Bakanlığından bildirilmektedir :

Harf inkılâbımızın onuncu yıldönümü dolayısiyle memlekette bugüne kadar türk harfleriyle yapılmış her türlü neşriyatı ihtiva etmek üzere bir bibliyografya çıkarılması mukarrerdir.

Bunun katiyetle noksansız olmasını temin maksadiyle bütün müellif ve naşirlerin İstanbulda bulunan basma yazı ve resimleri derleme direktörlüğüne ister şahsan müracaat ederek hazırlanan fişleri gözden geçirmek, ister yazı ile malûmat alup vermek suretiyle memleketimiz ırfanının bu bilânçosunun noksansız çıkmasını temin etmeleri rica olunur. (a. a.)

Harb akademesinin tatbikatı

İstanbul, 15 (Telefonla) — Harb akademisi yarın sabah tatbikata başlıyacaktır. Akademi komutan ve subayları tatbikat bölgesi olarak seçilen Şile - Adapazara gitmişlerdir. Tatbikatta bulunmak üzere bir çok generaller ve yüksek rütbeli subaylar Şileye gitmişlerdir.

Dost İsveç'in kıralı S. M. beşinci Güstav Adolf

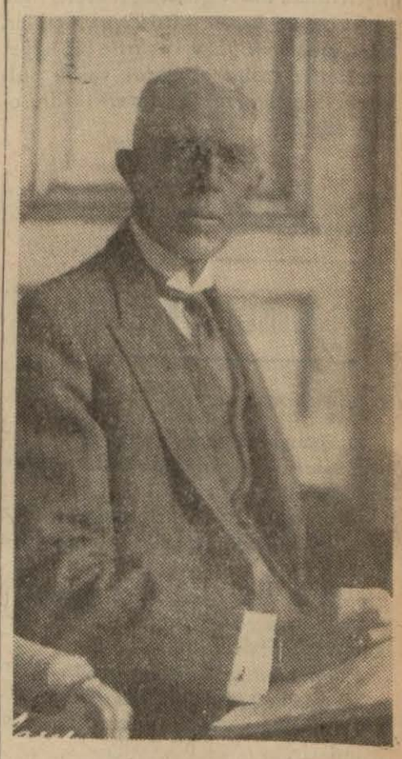

Dost İsveç'in Kıralı Majeste Beşinci Güstav Adolf 80 inci senesini idrak etmektedir. Bu münasebetle İsveç'de büyük şenlikler yapılmaktadır. Majeste Beşinci Güstav Adolf'un hayatına dair bir yazıyı bugün 10 uncu sayfamızda bulacaksınız.

GÜNÜN İÇİNDEN

Hasret

Bizim halk arasında dolaşan duyguların en kuvvetlilerinden birisi "hasret" tir. Onun içindir ki ilk defa lokomotifi ve treni gören köylü, ona "hasret kavuşturan" adını takmıştır.

Bir çok saz şairlerinin bir çok mânilerinde "hasret" duygusunun köpüre köpüre taştığını görürsünüz:

Diktiğim ağaçlar meyvaya durdu,
Bir bir saydım, ağam yedi yıl oldu
Sılaya gel, benim ağam sılaya.,,

***

Gitti de gelmeyiverdi...

gibi. Ve nihayet, bütün imparatorluklar, uzaklarda aldıkları toprakları kendileri için sömürürlerken osmanlı imparatorluğunun Anadolu ve Rumeli çocuklarını yolunda ve uğrunda kurban ettiği "Yemen" için söylenen yanık türküler, hasretin en acıklı ifadeleri değil midir:

Adı Yemen'dir,
Gülü çimendir;
Giden gelmiyor,
Acap, nedendir?

Osmanlı imparatorluğu kendi vatanının öz çocuklarına musallat ettiği bin bir keder ve ıstırab gibi bu "hasret" acısını da perçinliyerek yıkılıp gitti.

Ve yeni Türkiyenin köylü ve şehirli vatandaşlara getirdiği saadetler arasında bu acı duygunun da giderilmesi gerekti.

Ondan dolayıdır ki yurdun en uzak köşelerini çelik raylarla, şosalarla, köprülerle biribirine bağlıyoruz. Köylü şehirde, şehirli köydedir. Kurâsı çıkan genç, evinden, gurbet ve hasret duyguları taşımıyarak ayrılıyor ve maddeten de, mânen de daha gelişmiş köyüne dönüyor.

Hatay'a müzakereler yapmak üzere giden askerî heyetimizi karşılıyan ırkdaşlarımızın gösterdiği coşkun ve içten tezahürlerin mânalı tafsilâtını okurken hep bu "hasret" mevzuunu düşünüyordum:

Ve bu düşünce, yeni bir "hasret" in daha izleri silinirken, zihnimden geçip gidiyordu. — **Nurettin ARTAM**

1 Hazirandan itibaren

Tıbbî mustahzarlardan istihlâk vergisi alınmıyacak

Kamutay ispenciyarî ve tıbbî müstahzarlardan istihlâk resmi alınmaması hakkında bir kanun kabul etmişti. Finans bakanlığı bu kanunun tatbik şekli hakkında valiliklere bir izahname göndermiştir. Bu izahnameye göre 1 hazirandan itibaren tıbbî müstahzarlardan istihlâk resmi alınmıyacaktır. Tıbbî müstahzarlara yapıştırılmak üzere sahiplerinin mal sandıklarından veyahud gümrük idarelerinden aldıkları pulların bedelleri sahiplerine iade edilmiyecektir. Sahiplerinin ellerinde bulunan pullar müstahzarlar tamamen satılıncaya kadar pul kıymetini müstahzar fiatına zammetmek suretile müşteriden alacaklardır.

Malsandıkları ve gümrük idareleri ispenciyarî ve tıbbî müstahzar âmillerine ve ithalâtçılarına verilmiş olan pulları geri almıyacaklardır. Yalnız herhangi bir suiistimale mahal kalmamak üzere müstahzar sahiplerinden pullanmış ne kadar müstahzarı bulunduğuna ve müstahzarlara yapıştırılmak için elerinde ne kadar pul olduğuna dair adet ve kıymet gösterilmek şartiyle beyanname alınacak ve beyannameler müesseselerin kontrolu suretiyle sağlamlığı temin olunacak ve ecza fiatlarında ihtikâra mahal bırakmamak için lüzumlu tedbirler alınacaktır.

Dışarıdan gelecek müstahzarlara yapıştırılmak üzere gümrük idarelerinde bulunan ve henüz satılmıyan pullar, adet, cins ve kıymet itibarile bir heyet marifetile tesbit olunacak ve bu pullar kıymetli evrak anbarına teslim olunacaktır.

Kamutay encümenlerinde

Bütce encümeninde :

1) Damga resmi kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun projesi,

2) Hava sınıfı mensuplarına verilecek zam ve tazminler hakkındaki kanun projesi,

3) Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zam ve tazminler hakkındaki kanun projesi,

4) Muamele vergisi kanununun 2 inci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun projesi müzakere edilmiştir.

Sergi evindeki Kız Enstitüleri ve sanğat okulları sergisinde talebelerimizin nasıl çalıştığını görünüz.

Vilâyet büdcelerinin gecikmemesi için

Tahakkuk edemiyecek varidat üzerinde ısrarla durulmamalı

Vilâyet büdcelerinden bazılarında bina, erazi ve iktısadî buhran vergilerile diğer varidat kalemlerinde iktısadî vaziyetteki inkişaf ileri sürülerek muhammen varidatın kabulü üzerinde ısrar edilmekte olduğu anlaşılmış İç bakan ve C.H.P. Genel Sekreteri bu hususta valiliklere mühim bir tamim yapmıştır. Bu tamimde büdce muhammenatının tahsilâtın seyrine göre tanzim edilmesi ve muhammen varidatın merkezce muhakkak kabulü üzerinde, ısrar edilmemesi bildirilmekte ve ezcümle şöyle denilmektedir:

"Gelirlerde ve tahsilâtta inkişaf vuku buldukça tahakkuku müteakip mun zam tahsisat istihsali mümkün bulunduğuna göre tahakkuk etmiyen, hattâ tahakkuk ihtimali bile olmayan varidat hükümleri üzerinde ısrarla tevakkuf edilmesinin ve karşılıksız hizmetler açılmasının zarardan başka hiç bir faidesini göremiyorum.

Büdcelerin samimiyeti, büdce hizmetlerinin tahakkuk ettirilmesi, teşkilât ve masrafların gelirlerle mütevazin olması vekâletçe prensip olarak kabul edildiğinden bu esasa mugayir şu veya bu şekilde mütalealarla büdcelerin geciktirilmesine sebebiyet verilmemesini, aksi takdirde bu hareketlerden mütevellid neticelerin doğrudan doğruya sebebiyet verenlere aid olacağını ehemiyetle hatırlatmağı münasip gördüm.,,

ŞEHİR HAYATI

Halkevinde:

Halkevinde sinemalı konferans

16-6-938 perşembe günü akşamı sa at 17,30 da halkevi salonunda Macaristanın ziraî, Spor hayatını, köy kıyafet ve adetlerini, tanıtan muzikli kültür fil mi konferanstan sonra gösterilecektir. Bu konferansa herkes gelebilir.

Kamutay bahçesinde açık hava konserleri

Riyaseti cumhur bandosu geçen yıllarda olduğu gibi bu sene de Kamutay bahçesinde açık hava konserlerine başlıyacaktır. İlk konser haziranın 17 inci cuma günü verilecektir.

Bando heyeti Şef İhsan Künçerin idaresindedir. Program şudur :

1 — F. Von Blon, Marş Tujur an vedet,
2 —Glazounov Vals Dö Konser
3 — H. Villete Uvertür La Bürgrav 2. Kısım
4 — P. Dukas Skerzo Lapranti Sor - sier,
5 — P. Lincke Entermezzo Türkiş
6 — F. Liszt Rapsodi Hongruvaz No. 14.

Tedavüle çıkan yeni paralar

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından :

Bankamızın 15 ikinci teşrin 1937 tarihinden itibaren tedricen tedavüle çıkarmaya başladığı yeni harfli banknotlardan 15 haziran 1938 tarihine kadar :

Beş Liralıklardan		25.994.980
On	„	5.759.780
Elli	„	8.190.250
Yüz	„	14.904.000
		54.849.010

Ceman elli dört milyon sekiz yüz kırk dokuz bin on lira tedavüle çıkarılmış ve mukabilinde eski harfli banknotlardan aynı miktar yani elli dört milyon sekiz yüz kırk dokuz bin on lira tedavülden kaldırılmıştır.

Türkiye tiftik cemiyetinde seçim

Türkiye Tiftik cemiyeti Çubuk kazası şubesinde Yusuf Yerli, Bekir Yılmaz, Ahmed Demirhan, Halil Yılmaz, aslî azalığa, Satılmış Ayan, Hüsnü Yıldırım, Ali Yılmaz, Mehmet Kalemdar, yedek azalığa. Nallıhan kazası şubesinden Necati Gürkan, Hüseyin Savaşçı, Fuad Önder, Emin Mutlu aslî azalığa, Celâl Eren, Mustafa Ersol, Aziz Ünal, Fehmi Eren, yedek azalığa seçilmiştir.

Hava açık geçti

Şehrimizde hava açık ve sakin geçmiştir. En düşük ısı 13, en yüksek ısı da 32 derece olarak kaydedilmiştir.

Yurdun Doğu Anadolu bölgesinde hava bulutlu ve diğer bölgelerde açık geçmiştir. 24 saat içindeki yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları, Erzurum, Van ve Rizede 5, Muşta 3, Karsta 1 kilogramdır. Yurdda en düşük ısı Karsta 7, Sıvas ve Erzurumda 6, Kayseride 5 derecedir. En yüksek ısılar da Adana ve Diyarbakırda 32, Edirne ve İzmirde 33, Balıkesirde 35 derecedir.

Varidatta büyük artış var

1937 finans yılı, mayıs 1938 sonunda bitmiş ve mayıs 1938 sonunda devlet varidatından elde edilen hasılât 262.779.714 lirayı bulmuştur. Bunun 248.672.075 lirası 1937 finans yılı tahakkuklarından ve 14.107.639 lirası da geçmiş finans yıllarına aid tahakkuk bakiyelerinden tahsil edilmiştir. 1936 finans yılının aynı ayında "mayıs 1937,, devlet varidatından elde edilen hasılat bu yıl büdcesine dahil olup 1937 büdcesine dahil olmıyan devlet ve hususî ormanlar hasılâtı hariç olmak üzere 238.987.952 lira idi. Her iki finas yılında umumî büdcede varidat arasında gözükmiyen teberruat da nazarı dikkate alınmak üzere 1936 finans yılının 1937 finans yılına göre hakikî tahsilât fazlası 25.153.234 liraya baliğ olmaktadır.

Yalnız mayıs 1938 ayı içinde yapılan tahsilât 23.152.506 liradır. Nisan 1938 sonunda 1937 finans yılının 1936 yılına göre 11 aylık tahsilât fazlası 23.513.827 lira olduğuna ve bu mikdar 12 ay sonunda 25.153.234 liraya yükselmiş bulunduğuna göre yalnız mayıs 1938 ayının mayıs 1937 ye nazaran tahsilât fazlası 1.639.407 liradır.

Devlet tahsilâtı yalnız bu yıl değil, daha evelki yıllarda da bir evvelki yıllara nazaran artmaktadır. Bilhassa son yıllarda bu artışlar münhasıran memlekette ekonomik hayatın gittikçe inkişaf etmesinden ve devlet varidat menbalarının da bu inkişafı takib eylemesinden ileri gelmektedir.

Tahsilât yalnız geçen finans yılına göre değil, aynı zamanda büdce tahminlerine göre de bir fazlalık arzetmektedir. 1937 finans yılı büdcesinde devlet varidatı 231 milyon lira olarak tahmin edilmişti. Finans yılının sonunda devlet tahsilât mikdarı teberruat hariç olmak üzere 259.285.441 liraya baliğ olduğuna göre muhammenata nazaran tahsilât fazlası 28 milyon lirayı geçmektedir.

Tahsilât fazlalıkları devlet varidatının bütün nevilerinde biribirlerine yakin nisbetlerde dağılmaktadır. Devlet varidatının bu artışı, yurd ekonomisinin inkişafını ve ona muvazi olarak halkın tediye kabiliyetinin artışını göstermektedir.

Çağırı

× Bugün Hariciye Encümeni saat 16 da toplanacaktır.

× Bugün Maliye Encümeni saat 15 de toplanacaktır.

× Gümrük ve İnhisarlar Encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× İzmir vilâyeti turistik yollarının inşası hakkındaki kanun projesi işini görüşen muvakkat encümen yarın umumî heyetten sonra toplanacaktır.

× Büdce Enümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Adliye encümeni bugün saat 10.5 da toplanacaktır.

× Hariciye encümeni bugün saat 16 da toplanacaktır.

× Maliye encümeni bugün saat 15 da toplanacaktır.

× Sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktısadî teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve kontrolu hakkındaki kanun projesini görüşen muvakkat encümen bugün saat 10 da toplanacaktır.

Evkaf U. M. teşkilâtı

Yeni proje, idarenin daha verimli çalışmasını mümkün kılacaktır

Evkaf Umum müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki kanun projesi, Kamutay maliye ve büdce encümenlerinden geçerek ruznameye alınmıştır. Projenin, ilk maddesine göre, Vakıflar Umum Müdürlüğü, Başvekâlete bağlı olup, bu projede gösterilen teşkilât ve mülhak bir büdce ile idare olunacaktır.

Umum müdürlüğün merkez teşkilâtı, bir umum müdürün idaresi altında bir muavin ile şu dairelerden terekküb edecektir:

1 — Teftiş heyeti,
2 — Hukuk müşavirliği,
3 — İnşaat müdürlüğü,
4 — Muhasebe müdürlüğü,
5 — Mülhak vakıflar ve muamelât müdürlüğü,
6 — Varidat ve tahsilât müdürlüğü,
7 — Vakıf paralar müdürlüğü,
8 — Emlâk ve arazi müdürlüğü,
9 — Ziraat ve maden ve orman işleri fen müdürlüğü,
10 — Zat işleri müdürlüğü,
11 — Vakıf kayıdlar müdürlüğü.

Merkezde 2762 sayılı kanun mucibince teşekkül eden bir idare meclisi bulunur.

Diğer maddeler şunlardır :

MADDE 3 — Vakıflar umum müdürlüğünün vilâyetler teşkilâtı, mıntaka müdürlükleriyle vilâyet ve kaza müdür veya memurluklarından mürekkeptir.

MADDE 4 — Umum müdürlüğün merkez ve vilâyetler teşkilâtına dahil memurlarının adet ve teadül dereceleri bu kanuna bağlı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 5 — Umum müdür başvekilin inhası ve reisicumhurun tasdikile, teftiş heyeti reisi, hukuk müşaviri, umum müdür muavini, müfettişler ve mıntaka müdürlerile merkez ve taşra müdürleri umum müdürün teklifi ve başvekilin inhası üzerine reisicumhurun tasdikile tayin olunurlar.

Merkez kadrosuna dahil diğer memurlarla vilâyet merkezlerindeki başkâtib, mümeyyiz ve muhasebeciler ve kazalarda müdürlüğü temsil eden memurlar, umum müdürlükçe tayin olunurlar.

HADDE 6 — Bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren yedinci ve daha yukarı derecelerdeki memuriyetlere ve müfettişliklere hariçten alınacak olanların yüksek mekteblerden mezun bulunmaları şarttır.

Ancak bu kanun meriyete girdiği tarihte vakıflar teşkilâtında maaşla müstahdem olanların 1452 numaralı kanunla mükteseb hakları mahfuzdur.

MADDE 7 — Gelirleri teşkilât icrasına müsaid olmayan mahallerde tensib edilecek vakıflar idaresine bağlı olmak ve o müdür ve memurluğa ilâveten iş görmek üzere maktu aylık ücretle ve tahsil edecekleri gelirlerden yüzde beşe kadar aidat verilmek surtiyle vakıflar memur vekili istihdam olunur.

MADDE 8 — Tahsildarlara - vakıf paralar idarelerindeki tahsildarlar müstesna olmak kaydile - muhassas ücretlerinden maada tahsilâtları nevile mikdar ve nisbetinde olmak üzere umum müdürlüğün takdirine göre yüzde beşe kadar aidat verilir. Orman, zeytinlik, incirlik gibi toptan ihale ve ya emaneten idare tarzları tatbik edilen yerlerdeki ve icra dairelerindeki tahsilâttan aidat verilmez.

Atlı olmayan tahsildarlara mıntakası dahilindeki teşkilâta tabi olmıyan yerlerde yapacakları tahsilâttan dolayı aidattan başka mutad vesaite göre yalnız seyrüsefer masrafları verilir.

MADDE 9 — Gerek merkezde ve gerek vilâyetlerde inşaat, tamirat ve tesisatın keşif dosyalarının vakıflar memurlarından gayrisine veya mütehassıslarına ihzar ettirilmesi lüzumu hasıl olduğu takdirde inşa, tamir ve tesisat keşif bedellerinin en çok yüzde ikisi keşif ücreti ve yüzde biri idare ve nezaret hakkı olarak verilir. İdare ve nezareti deruhte edecek zat keşfi yapandan başkası olduğu takdirde yüzde ikisi verilir Bundan başka inşa ve tamir veya tesisat işleri tafsilât resimleriyle mukavemet ve beton arme hesablarının ve tesisat tatbik resimleriyle hesablarının yapılmasını iktiza ettirdiği takdirde bunlar için de ayrıca en çok yüzde iki verilir. Bu işler hangi tahsisattan yapılıyorsa aidatı da o tahsisattan tesviye olunur. İnşaat ve tamirat, mebani ve arazi şubeleri için aidat verilmemek üzere lüzumu halinde yevmiye veya ücretle başkaca mütehassıslar istihdamına da umum müdürlük salâhiyetlidir. Bu yevmiye veya ücretler hangi işlere taallûk ediyorsa ona aid tahsisattan verilir.

MADDE 10 — Evkaf müdür ve memurları yirmi beş liraya kadar olan inşaat ve tamirat için istihkak sahiblerinin senedlerinden başka birinci ve ikinci keşif evrakı hazırlamakla mukayyed değildirler. Bundan fazlası için beş yüz liraya kadar olan işlerde birinci ve ikinci keşif evrakına ve mahallî idare meclisi kararına istinad ettirilmek şartiyle istisnasız inşaat ve tamirat yaptırılır. Beş yüz liradan fazla yapı ve tamir işleri hakkında umum müdürlükten izin alınması şarttır.

MADDE 11 — Evkaf umum müdürlüğü memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki 2221 sayılı kanunla bu kanuna bağlı cetvelin değiştirilmesine dair olan 2880 sayılı kanun, vakıflar umum müdürlüğü 1938 malî yılı büdce kanununun 10 uncu maddesiyle meriyette bulundurulan 1330 büdce kanununun 10, 1341 büdçe kanununun 7 ve 1927 büdce kanununun 11 inci maddeleri kaldırılmıştır.

Kanunun tatbiki için bir nizamname yapılacaktır. 19 dan 14 üncü dereceye kadar olan memuriyetler için alınacak memurlar kadrodaki maaş ve emsali hasılının tamamı veya bir kısmı ücret olarak verilmek suretiyle kullanılabilirler.

Bu kanuna bağlı olan cetvel, büdcenin müsaadesi nisbetinde tatbik olunacaktır. Proje, bir haziran 938 den itibaren yürürlüğe girecektir.

Umum müdür, 125, muavini 90 lira maaş alacaklardır. Yeni proje, idarenin daha verimli çalışmasını temin edecek hükümleri ihtiva etmektedir.

Pul ve kıymetli kâğıdlar nasıl sattırılacak ?

Pul ve kıymetli kâğıdların bayiler ve memurlar vasıtasiyle sattırılmasına ve bunlara satış aidatı verilmesine dair kanun lâyihası meclis ruznamesine alınmıştır. Bu lâyihanın encümenlerde aldığı son şekle göre Maliye vekâletince bastırılan bil'umum pullarla kıymetli kâğıdlar bayiler vasıtasiyle sattırılacak fakat bayi bulunmayan veya lüzum görülen yerlerde mezun memurlar vasıtasile sattırılmaları da caiz olacaktır. Harç ve hukuk mektebi iane pullarile noter kâğıdları yalnız noter vasıtasile sattırılacaktır.

Fakat pasaport, nüfus hüviyet cüzdanı, ecnebilere aid ikamet tezkeresi ve inzıbat işlerine aid evrak gibi kıymetli kâğıdlar bayiler veya mezun memurlar vasıtasile sattırılamıyacaktır.

Harç pulları hariç olmak üzere pul ve kıymetli kâğıd satışından dolayı bayilere ve noterlere yüzde beşi geçmemek üzere mahallin icabına göre Maliye vekâletince tayin olunacak mikdarda, ve mezun memurlara yüzde iki satış aidatı verilecektir.

Ruhsat tezkeresi almaksızın pul ve kıymetli kâğıd satanlardan on ve tekerrürü halinde yirmi liradan az olmamak üzere almaya mecbur olduğu ruhsat tezkeresi resminin beş misli ceza alınacaktır. Pul ve kıymetli kâğıdları kıymetinden fazla bedelle satanlardan birinci defasında fazla bedelle sattığı pul ve kıymetli kâğıd bedellerinin beş misli ve tekerrürü halinde on misli ceza alınacaktır. Bu ceza ilk defasında 25 liradan ve tekerrürü halinde 50 liradan aşağı olamıyacaktır. Bu hali tekerrür eden bayilerin ruhsat tezkeresi ibtal ve bir daha kendilerine tezkere verilmiyecektir.

Seraceddin'in ölümü

Tabiiye öğretmeni Seraceddin'in ölümünü teessürle duydum. Ondan bahseden gazeteler, kendisinin en bariz vasfı olan öğretmenliğini anıyorlar. Gerçekten, binlerce talebe yetiştirmiş olan bir üstad için öğretmenden daha yakışık alan vasıf ne olabilir?

Fakat rahmetli Seraceddin, yalnız öğretmen değildi. Matbuat âleminde yıllarca çalışmış bir gazeteci idi de. Kuvvetli fransızcası ve çok güzel türkçesi ile onun gazetelerimize tercüme hususunda yaptığı değerli hizmetleri de unutmamalıyız.

Seraceddin aruzu ve heceyi çok güzel kullanan, temiz bir türkçe ile manzumeler yazan bir şairdi de.

Lafonten'den manzum tercümeler yapmayı birçokları tecrübe etmişlerdi. Bunlardan hiç biri Seraceddin kadar muvaffak olamamıştır.

Büyük harbda Çanakkale hamasetinin bazı canlı levhalarını canlandıran bir takım cana yakın mensurelerin altında da Seraceddin imzasını görmüştük.

O halde bir ölüm, bir hamlede aramızdan değerli bir öğretmeni, kuvvetli bir mütercimi, seçkin bir şairi ve muvaffak bir edibi almış, götürmüş oluyor.

Hatırasını hürmetle anarız. - T. İ.

Yankılar

Gramofon çalmış !

Bir zabıta vakası: "Kasımpaşa Tabakhane meydanı, 66 numaralı evde oturan Mustafa oğlu Mehmed Köstekli zabıtaya müracaat ederek aynı evde oturan Ismail oğlu Arif tarafından bugün, evinin kapısının kilidini kırmak suretiyle, bir gramofonla 25 plâk çalındığını iddia etmiş, suçlu yakalanmış, gramofon ve plâklar istirdad olunmuştur."

Biz, Ankarada bir takım kahvelerde, pastahanelerde vakitli vakitsiz gramofon çalındığından bahisle şikâyet eder, dururuz; demek, gramofon çalmanın daha sunturlusu da varmış!

Hacıosman bayırı !

Bazı isimlerin talihsiz, bazıları talihsiz oluyor. Meselâ, İstanbul'un meşhur bir semti uzun zaman bakımsız bir halde kaldığı zaman, kim olduğunu bilmediğim, Kasımpaşa talihsiz bir isimdi. Halbuki Anadolu demiryollarının başlangıcı olan Haydarpaşa, - cehaletimi mazur görünüz, onun da kim olduğunu bilmiyorum - büyük harpta geçirdiği büyük infilâk talihsizliği müstesna, hiç de öyle değildir.

Hele İstanbul'un en neşeli semtlerinden birisi olan "Kadıköy" e ad veren rahmetli Kadı efendi'nin her halde bahtiyar bir adam olduğuna şüphe edemezsiniz.

Bu talihsiz ismihaslar içinde en talihsizi, hiç şüphesiz, gene İstanbul'un netameli bir semtine ad olan Hacıosman bayırıdır.

Otomobil adam çiğner, o ismi duyarsınız; otobüsle otomobil çarpışır, gene o isim. Bir adam, bir adamı vurur: Hacıosman bayırında.

Son günlerdeki korkunç ve esrar dolu cinayet, gene bu talihsiz Hacı'nın adını gazete sütunlarına geçiriyor.

Çok hacıların çıktı haçı ziri bagalde

Diye bir mısra vardır. Bu talihsiz Hacı'nın ise koltuğunun altındaki haça, zaman zaman, zavallı İsaların gerildiğini duyuyoruz !

Korunan heykeller !

Hükümetçi İspanya, karşı tarafın bombalarından heykelleri koruyabilmek için etrafına duvarlar çektiriyor; kum torbaları yığdırıyormuş.

Bunu bir bakımdan sanğat eserlerine büyük bir saygı diye almak mümkündür ve o zaman hükümetçi İspanyayı sanğat adına alkışlamak lâzım gelir: Demek ki ispanyollar, kendi iç kavgalarında etten, kemikten ve kandan kurbanlar vermekle iktifa edecekler; ona tunçtan ve mermerden kurbanlar katmıyacaklardır.

DIŞ İCMAL

Franko'nun yeni taarruzu

Franko harbı nihayetlendirmek için italyan ve bu defa galiba alman kıtalarının da yardımiyle yeni bir taarruza başlamıştır. Anlaşılıyor ki bir haftadanberi ingiliz gemilerine ve fransız topraklarına karşı devam etmekte olan tecavüz bir taarruz için hazırlık cümlesindendi. Franko 1937 senesi nisanında Bilbao'ya karşı taarruza girişeceği sıralarda da ingiliz ticaret gemilerini uluorta batırmıya başlamış ve bir çok gemiler tehlikeyi göze alarak hükümetçilerin ellerinde bulunan limanlara uğramak istemediklerinden filî bir abloka tesis etmeğe muvaffak olmuştu. Fransız topraklarının bombardımanı da, hükümetçileri halâ Fransa'ya bağlamakta olan iki şimendifer hattından birinin tahribi maksadını istihdaf etmektedir.Franko bu suretle hükümetçilerin karadan ve denizden muvasalalarını kestikten sonra taarruza başlamıştır. Bu defaki taarruzun hedefi Valansiya'dır. Ve ilk hamlede Kastellon'un işgal edildiği bildirilmektedir. Kastellon'un işgali frankoculara Valansiya yolunu açmakta olduğundan şüphesiz ehemiyetli bir zaferdir. Şehrin işgali, iktisadî bakımdan da hükümetçiler için ağır bir darbe teşkil etmektedir: Malûmdur ki İspanya büyük bir portakal ihracatçısıdır. Kastellon da portakal ticaretinin merkezi ve ihracat limanıdır. Bu ehemiyetli limanın frankocular tarafından işgali ile hükümetçiler, portakal ticaretinin temin edeceği istifadeden mahrum kalmaktadırlar.

Bu taarruzun inkişaf ederek Franko'yu hedefine kavuşturup kavuşturmıyacağı henüz malûm değildir. Fakat karışmazlık hükümlerinin tatbikine geçileceği bir sırada Franko'nun ingiliz gemilerine ve fransız topraklarına karşı tecavüze geçmesi, bir taraftan İngiltere ve Fransa, diğer taraftan da Almanya ve İtalya arasındaki münasebetleri gerginleştirmiş ve adetâ Niyon konferansının toplanacağı sıradaki atmosferi yaratmıştır. Malûmdur ki Niyon konferansı, deniz altı gemileriyle ticaret gemilerini habersiz olarak batırmalarına karşı tedbir almak için toplanmıştı. Bu defa aynı ticaret gemileri deniz altından değil, havadan gelen tehlike ile karşılaşmaktadırlar. Ve Franko tarafından kullanılan tayyarelerin italyan mamulâtı olduklarına ve belki de italyan pilotları tarafından idare edildiklerine göre, bu tecavüzler ingiliz kamoyunda büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Fransızlara gelince; tahmin edileceği üzere, burada hisler galyan haline gelmiştir. Frankonun Ariége mıntakasını bombardımandan maksadı, şimendüfer hattının tahribinden ibaret olduğuna şüphe yoktur. Fakat Franko namına olsa da Pirene hududunda italyan ve alman tayyarelerinin fransız toprakları üzerinde uçmaları, fransızları asabileştirmiştir. Bu bombardıman, tarihlerinde ilk defa olarak, fransızlara, bütün kara hududlarında rakib devletlerle karşılaşmanın heyecanını hissettirmiştir. Bir ideolaji mücadelesi rengi verilen İspanya harbının Fransa için birinci derecede ehemiyetli bir emniyet meselesi olduğu unutulmamalıdır.

Diğer taraftan harbın geçen nisan ortalarına doğru tahmin edildiği gibi, serî bir neticeye varmaması, ingiliz - italyan itilâfının imzasiyle italyan ve alman nüfuzundan kurtarılmış gibi görünen Franko'yu tekrar bu devletlerin kucakları içine atmaktadır. Halbuki İspanyadaki italyan nüfuzunun likidasyonu, İngiltere ile İtalya ve hele Fransa ile İtalya arasında yapılacak bir anlaşmanın ilk şartıdır. Hülâsa İspanya meselesi halâ büyük devletler arasında yarmı bugünden daha tehlikeli gibi görünen bir anlaşmazlık unsuru olmakta devam etmektedir.

A. Ş. ESMER

Meksikada asilerle çarpışmalar oluyor

Meksiko, 15 a.a. — Dün Guanajuato ve Sanlui hükümetleri hududunda iki haydud çetesi ile federal kıtaat arasında iki çarpışma olmuştur. Haydudlardan bir çoğu maktul düşmüştür. Haydudların korkunç şefleri Joze Kamaşo Graçya, esir edilmiştir. Asileri takib etmekte olan federal kuvvetler ayni zamanda Sanlui hükümeti dahilinde sulh ve sükûnu temine çalışmaktadır.

Kardenas'la mücadele için

San Antoio - Teksas, 15 a.a. — General Cedillo, radyo ile söylediğ bir nutukta, reisicumhur Karadenas ile mücadelede bulunmak için 4000 kişilik yeni bir ihtilâlci grupu elde etmiş olduğunu bildirmiştir.

DÜNYA HABERLERİ

B. Stoyadinoviç Venediğe gitti

Belgrad, 15 a.a. — Venedik'e kadar zevcesine refakat etmek üzere dün akşam Belgraddan ayrılmış olan B. Stoyadinoviç, birkaç gün Venedikte kalacak ve ihtimal hususî surette B. Ciano'ya mülâki olacaktır.

Sovyetlerde mebus seçimleri

Moskova, 15 a.a. — Tas ajansı bildiriyor: Acaristan ve Akbazistan muhtar Sovyet sosyalist cumhuriyetleri yüksek meclisine azâ seçimi merkez komisyonlarının tebliğlerine göre, Stalinin komünistler ve partisizler blokuna mensup bütün namzedler, mebusluğa seçilmiştir.

Gürcistanda

Moskova, 15 a.a. — Tas ajansı bildiriyor: Gürcistan Sovyet sosyalist cumhuriyeti yüksek meclisine azâ seçimi merkez komisyonunun bir tebliğine göre, Stalinin komünistler ve partisizler blokuna mensup 237 namzedin tamamı, yüksek meclise azâ seçilmişlerdir.

1.898.041 seçiciden yüzde 99.2 sini teşkil eden 1.883.608 kişi seçime iştirâk etmiş ve bunlardan 1.876.391 kişi, yani yüzde 99.6 sı, komünistler ve partisizler Stalin bloku mebus namzetlerine reylerini vermiştir .

Tiblis şehrinden yüksek meclise azâ seçilenler arasında, Stalin, Molotof, Beria, Gürcistanın ihtiyar âlimlerinden profesör Cavakişvili, yüksek artist Vasadze, tanınmış muallim Bayan Burçuladze ve daha birçok yüksek zevat vardır, Stalin ve Molotofun namzed oldukları dairelerde seçicilerin yüzde yüzü reye iştirâk eylemiştir .

Ermenistanda

Moskova, 15 a.a. — Tas ajansı bildiriyor: Ermenistan Sovyet sosyalist cumhuriyeti yüksek meclisine azâ seçimi merkez komisyonunun bir tebliğine göre, Stalinin komünistler ve partisizler blokuna mensup 256 namzed tamamen yüksek meclise azâ seçilmişlerdir.

611.649 seçiciden yüzde 99.66 sını teşkil eden 605.907 kişi seçime iştirâk etmiş ve bunlardan 603.469 kişi, yani yüzde 99.6 sı komünistler ve partisizler Stalin bloku mebus namzedlerine reylerini vermiştir.

Seçilen mebuslar arasında Stalin, Molotof ve Mikoyan da vardır. Mebuslardan 156 sı komünist, 100 ü partisizdir ve 65 i kadındır.

Romanyada gazeteler

Bükreş, 15 a.a. — Bu sabah neşredilmiş olan yeni kararname, Romanya matbuatının faaliyeti hakkındaki fıkrasından gazetelerin ancak bir romanyalıya yani etnik menşeleri ne olursa olsun bütün romanyalı vatandaşlara aid olabileceğini tasrih etmek tedir. Romen lisanı ile intişar eden gazetelerin çıkardıkları nüshalardan ecnebî memleketlerde yüzde 20 ve ecnebî lisanı ile münteşir gazeteler de yüzde 50 den fazla satış yapamıyacaklardır.

Pek yakında menfaati devlete aid olmak üzere bir neşriyat monopolu ihdas eden bir kararname neşredilecektir.

B. Metaksas'ın nutku

Yunan başvekili Yunanistanın dostlarından takdirle bahsetti

Atina, 15 a.a. — Başvekil Metaksas Misolongi'de yunan istiklâli için ölen Polonyalılara dikilen âbidenin küşadında söylediği nutukta enternasyonal vaziyete de temas ederek demiştir ki:

"— O zaman biribirlerine karşı harb etmiş olan milletler bugün hepsi bizim dostumuzdur. Hattâ bunlardan birisi bizim sadık müttefikimizdir ve artık bizi biribirimizden hiç bir şey ayıramaz. Bu milletler biribirimize dayanarak beraber yaşıyoruz. Diğer dostlarımızla da öyledir. Eskiden Avrupanın diğer kısımlarına yangın sıçratan bu kısmında sulhu, terakkiyi ve medeniyeti temin için işbirliğinde bulunuyoruz. Avrupanın bu kısmına bugün fırtınalı Avrupada bir sulh ocağı olmuştur.

Mücadeleler durdu, fakat kahramanlık ve vatanperverlik bakidir. İşte bugün o iki şeyi kutluluyoruz. Biz zaferi değil, kendi vatanseverliğimizi kahramanlığımızı ve yeni Yunanistanda eski Yunanistanı diriltmek için dünyanın dört bucağından koşup gelenlerin kahramanlığını kutluyoruz.

Vatanperverliğe ve kahramanlığa, bu iki manevî unsura katiyen muhtacız. Vakıa biz sulhçu bir milletiz, hiç kimsenin haklarını ihlâl etmek istemiyoruz, kendi hududlarımız içinde kendi medeniyetimiz için çalışıyoruz. Dostlarımızı seviyoruz ve onların aynı ideale bağlı olduklarını bilerek onlara sadık bulunuyoruz. Fakat bugün sulhu temin etmek için münhasıran diğerlerine güvenmek kâfi değildir. Kendi kendimizi, kendi kuvvetlerimizle korumasını bilmeliyiz. Binaenaleyh maddeten hazır olmak ne kadar lâzımsa manen de hazır bulunmak o kadar elzemdir. Bunun içindir ki, vatanperverlik ve kahramanlıkla bu memlekette sulh istikbalimizi, medeniyetimizi ve çocuklarımızın refahını temin edeceğiz.,,

Atina, 15 a.a. — Başvekil B. Metaksas Atina'ya dönmüş ve halk tarafından heyecanla karşılanmıştır.

BÜYÜK GÜÇLÜKLERE RAĞMEN

Südet heyeti ile Hodza arasındaki müzakereler iyi şekilde inkişaf ediyor

Prag, 15 a.a. — Çeteka ajansının bir tebliğine göre, südet partisinin BB. Kundt, Roşe, Peters, Sebekovski ve Şiketanz'dan mürekkeb olan beşler heyeti, salı günü Başvekil Hodza ile iki saat süren bir görüşmede bulunmuştur.

Salâhiyettar mahfiller, bu haberi tamamlamaktan kaçınmaktadır. Bu gün, ikinci bir tebliğ neşrolunması pek muhtemeldir. Maamafih, tebliğde müzakerelerin esası hakkında sarih malûmat bulunacağı sanılmamalıdır.

Zira, her iki taraf da, görüşmeler etrafında mutlak bir sükût muhafaza etmeyi kararlaştırmış bulunmaktadır. Bununla beraber, Henlayn partisi mümessillerine hükümetin hazırlamakta olduğu milliyetler statüsünün tevdi edilmediği intibaı daha ziyade kuvvetlidir. Bundan çıkan netice de müzakerelerin daha ziyade südet memorandumu üzerinde cereyan eylediğidir. Maamafih, bunu teyid edecek her hangi bir emare de yoktur.

Görüşmeden sonra mevcud umumî intiba, daha ziyade müsaaddir. Bittabi, muazzam güçlüklerin daha mevcud bulunduğu kabul edilmekte, yalnız iki hâdise, cesaret verici mahiyette görülmektedir. Evvelâ, müzakere edenlerin ikinci bir toplantıya karar vermiş olmaları iyi bir şekilde karşılanmıştır. İkinci müsaid hâdise de, müzakerelere iki südet hukuk eksperi olan Sebakovski ve Şiketanzın iştirâkidir. Partinin politik kısmı direktörü olan Dr. Sebevski, ilk defa böyle müzakerelere karışmış bulunmaktadır. Karlsbad kongresinde Sebekovski, "Çek genişlemesi,, mevzuu etrafında bir nutuk söylemiş ve bu nutkunu, südet almanlarının zarar ve ziyanlarının tazmini talebi ile neticelendirmişti. Bu tazmin talebi, malûm olduğu üzere, müzakerelere esas teşkil eyliyecek olan sekiz Südet talebenin altıncısını teşkil eylemektedir.

B. Şiketanz ice, südet partisinin hukuk müşaviridir. Bu iki eksperin müzakerelere iştirâkinden çıkarılan netice, partinin, düşünülen yeni rejimin doğuracağı hukukî ve politik meseleleri derinden derine müzakere etmek arzusunda bulunduğudur.

B. Beneşin, B. Hodzaya yaptığı müzaharet de bu bakımdan üçüncü bir cesaret verici hâdise olarak telâkki edilmektedir. B. Beneş, sosyal - demokrat, sosyalist - nasyonal ve katolik nazırları kabul ederek, Çekoslovakyanın geçirdiği bu vahîm vaziyette kendi şahsî otoritesini de teraziye koymuş bulunmaktadır.

Müzakerelerin esası

Prag, 15 a.a. — Çeteka ajansı tebliğ ediyor :

Dün akşam Südet mümessilleri geçen hafta verdikleri muhtıra hakkındaki cevabını almak üzere Başvekil Hodza'yı ziyaret etmişlerdir.

Başvekil hükümet namına yaptığı beyanatta gerek mezkûr muhtırayı gerek hükümetin hazırladığı milliyetler statüsünü müzakereye esas tutacağını bildirmiştir.

Her iki tarafın da vaziyeti tesbit edilebilmesi için yakında diğer bir mülâkat daha vuku bulacaktır.

Südet mümessillerinden mebus Kundt, bu münasebetle başvekile şu ciheti tasrih etmiştir ki, muhtıra bir takım zarurî istekleri değil 20 senelik tecrübeye istinaden sudet almanlarının emniyeti ve devlet içinde yeni siyasî nizamın tessüsü için zarurî hususatı ihtiva eylemektedir.

Südetlere göre

Avrupa hartasında alman mıntakaları

Prag, 15 a.a. — Südet partisi, Henlaynın 14 nisanda Karlsbadda söylediği partinin sekiz talebini ihtiva eden meşhur nutkunun fransızca tecrümesini "hür insanlar arasında hür insan olarak yaşamak istiyoruz,, başlığı ile neşretmiştir. Bu risalenin kapağında bir Avrupa hartası mevcuttur ve Avrupadaki alman mıntakaları maviye boyalıdır. Bu mavi rengindeki mıntakalar, Öpen ve Malmödiyi, Lüksenburgu, İsviçrenin üç rubunu ve Alsas Loreni de kaplamaktadır. Cenubî Tirol, Karl Frank, Karlsbad - Leipzig,, kelimelerile taâbiin ismini takıyan beyaz bir mustatil altında gizli kalmaktadır.

Frankocular ilerliyorlar

Dört tayyare Alikanteyi ve Valânsiyayı bombaladı

Salamanka, 15 a.a. — Umumî karargâhın tebliği :

Çinkueta nehri mıntakasında, kıtalarımız, Sierra Kubilfredonun garb cenubundaki mevzileriyle Tella köyü etrafındaki yüksek araziyi ele geçirmiştir.

Kastellon cephesinde, kıtalarımız ileri hareketlerine devam etmiş ve Figuerola köyü ile bu köyün garbindeki müteaddid mevzileri ve cenubtaki bazı tepeleri zapteylemiştir.

Alikante bombardıman edildi

Valansiya, 15 a.a. — Frankistlerin dört bombardman tayyaresi, saat 9.30 da Alikantı bombardıman etmiştir. Bu tayyareler kırk bomba atmışlardır. Bu yüzden 17 kişi yaralanmış ve bazı evler harab olmuştur.

Diğer taraftan frankistlerin tayyareleri Valansiya civarını ve limanını da bombardıman etmişlerdir. Tayyare dafii bataryalar, faaliyete geçerek tayyarelerin hedeflerine isabetli endahtlar yapılmalarına mani olmuştur.

Barselonu bombardıman etmek istediler

Barselona, 15 a.a. — Saat 4.30 da frankistlerin üç tayyaresi, Barselonayı bombardıman etmeğe teşebbüs etmişlerdir. Bu tayyareler, tayyare dafii bataryaların kuvvetli endahtları sebebiyle hiç bir şey yapamamışlardır. Tayyareler, saat beşte tekrar görünmüşlerdir. Bunlar, çok şiddetli bir endaht ile bombalarını denize atmağa icbar edilmişlerdir.

Kastellonda şiddetli muharebeler oluyor

Madrid, 15 a.a. — Kastellon mıntakasında çok şiddetli muharebeler olmaktadır. Bariyordan gelen ve mühim asker ve levazımla hücum eden âsiler Samato yolu boyunca ilerlemeğe teşebbüs etmektedir. Cumhuriyetçiler şiddetli mukabil taarruzlarda bulunarak âsileri sahil boyunda işgal ettikleri bazı noktalardan ricate mecbur kılmışlardır.

Teruel vilâyetinde Valvardo civarında âsiler 40 kadar avcı ve bombardıman tayyaresinin yardımiyle şiddetli taarruzlarını tekrar ederek Kamerana yoluna hâkim olan tepeleri ele geçirmeğe çalışmışlardır. Hükümetçi kuvvetler düşmanın müteaddit taarruzlarını ağır zayiatla püskürttükten sonra ve kahramanca bir mukavemet göstererek ricat etmişlerdir.

Fransada

Harb halinde milletin teçhizi için bir plân

Paris, 15 a.a. — Ayan meclisinin deniz encümeni reisi Bergeon, harb zamanında fransız donanmasının ve ticaret filosunun karşıklıklı vazifelerine dair bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda ticaret gemilerinin icab eden silâhlarla teçhizi düşünülmekte ve muhtar bir yüksek deniz kumanda heyetinin lüzumundan bahsedilmektedir.

Plân, yakında, harb halinde milletin teşkilâtlandırılması hakkındaki umumî plânın çerçevesi dahilinde tetkik edilecektir.

Bükreş askerî müzesinde yangın

Bükreş, 15 a.a. — Bu sabah saat 7 de askerî müzede yangın çıkmış ve müzenin çatısiyle tavanı kâmilen yandıktan sonra ateş saat onda söndürülmüştür.

Yangın esnasında harbiye nazırıyle nezaret erkânı yangın mahalline gelerek bunlardan bir kısmı hayatları pahasına olarak içeri girmişler ve fevkalâde tarihî kıymeti olan eşyayı her ihtimale karrşı dışarı çıkarmışlardır.

Amerikada iş müddetleri ve gündelikleri tesbit eden kanun kabul edildi

Vaşington, 15 a.a. — Ayan meclisi, endüstride ve ticarette iş müddetini ve gündelikleri tesbit eden kanun projesini el kaldırmak suretile tasvib etmiş ve kanun, reisicumhur B. Ruzveltin imzasına arzedilmiştir.

Kongrenin bütün bu son içtima devresi esnasında bir çok politik münakaşalara sebebiyet veren bu kanunun nihayet ayan meclisinden de geçmesi üzerine, Ruzvelt ve yeni ekonomik nizam taraftarları nihayet muzaffer olmuşlardır.

Bu kanun, asgarî gündelik mikdarlarını tesbit ettiği gibi iş saatleri mikdarını da tahdid eylemektedir. Bir haftada iş saatleri mecmuu, kanunun ilk tatbik senesinde 44 saati ,ikinci senesinde 42 saati, üçüncü senesinden itibaren de 40 saati geçmiyecektir. Hususî bir müsaade olmaksızın, 16 yaşından ufak kimseleri işçi olarak kullanmak da yasaktır.

Panama ile Amerika arasında muahede

Vaşington, 15 a.a. — Ayan meclisi hariciye encümeni reisi Pitman, dün tasdik edilmek üzere, âyan meclisine Amerika Birleşik Devletleri ve Panama arasında münakit bir umumî muahede ile üç anlaşmayı tevdi etmiştir.

2.3.1936 da imzalanmış olan bu anlaşmalar, 1903 muahedelerini itmam eylemekte ve bilhassa. radyo telgraf muhaberatını ve büyük bir yol yapılmasını istihdaf etmektedir.

Bu anlaşmalarla birlikte ayan meclisine tevdi edilen Ruzveltin bir mesajı, Panama kanalı dolayısiyle Amerika Birleşik Devletleri ve Panama cumhuriyeti arasında muallakta bulunan meselelerin doğru ve muhik bir surette halledilmiş ve bu hal suretlerinin bu anlaşmalarla tesbit edilmiş bulunduğunu bildirmektedir.

Bu anlaşmalar, yalnız Amerika - Panama değil, fakat aynı zamanda şimalî Amerika - cenubî Amerika münasebetleri bakımından da çok ehemiyetlidir. Zira, Panama Kanalı, millî müdafaa sisteminde mühim bir unsuru teşkil eylemektedir. Ve bundan dolayı bu kanalın işletilmesi ve aynı zamanda emniyet altında muhafazası gerek Amerika Birleşik Devletleri ve gerek Panama cumhuriyeti için çok hayatidir.

Mısırda filistin arapları lehinde tezahürler

Kahire, 15 a.a. — Müslüman gençliği cemiyetinin bir içtimaının sonunda bilhassa filistinli talebeden mürekkep olan bir grup, sokaklarda: "Filistin arablarındır" diye bağırmak suretiyle bir nümayiş yapmışlardır. Zabıta, 38 nümayişçiyi tevkif etmiştir.

TÜRKİYE BASINI

İngiltere - Fransa

SON POSTA"da Bay Selim Rağıp Emeç İngiltere ve Fransa arasındaki sıkı münasebetlerin sebeblerini ve istikametini tahlil eden bir yazısında diyor ki :

"İngiltere için tabii müttefikin hangi memleket olabileceği kendiliğinden tezahür etmiştir. Büyük harbten sonraki vaziyet ise İngiltere ile Almanyayı mütemadiyen biribirinden uzaklaştırmıştır. Bu uzaklaşmada başlıca âmil Almanya'nın müstemleke talebleri ve tayyare silâhının aldığı büyük ehemmiyet olmuştur. Bunun tesiriledir ki daha 1921 de İngilterenin artık bir ada olmaktan çıkmış olduğu ilân edilmiş ve 1934 de ise ingiliz hududlarının "Douvres,, kayalıklarından Ren sasillerine intikal ettiği hakikati bizzat ingiliz başvekili Baldvin tarafından ilân olunmuştur.

Bu sebebledir ki ingiliz hududlarına yaklaşmak esası dahilinde şarktan garba doğru gelecek olan her taarruz, İngilterenin hayatî menfaatlerine taallûk etmiş sayılarak ingiliz kuvvetlerini karşısında bulacaktır. Böyle bir vaziyette, İngilterenin tabiî müttefikleri olarak ilk safta şu memleketler sayılmaktadır :

Portekiz, Irak, Fransa, Mısır. Buna 1917 nisanında yapılan teminat anlaşmasiyle Belçikayı da idhal etmek mümkündür. Fransa ile mevcud anlaşmanın hususiyeti şudur ki, tahrik yapılmadan vuku bulacak her taarruz karşısında gerek İngiltere, gerek Fransa, mütekabilen yekdiğerine yardım edeceklerdir. Bu hesabtan, taraflarm diğer müttefikleri hariç tutuyorum. Bunun sebebi şudur ki mevcud anlaşmalar dahilinde tarafların müttefikleri, tabii olarak, bağlı bulundukları memleketlerin yardımına koşacaklardır.,,

KASTELLON'UN SUKUTU

TAN'da B. Ömer Rıza Doğrul General Franko kuvvetleri tarafından Kastellonun zaptedilmesi münasebetiyle yazdığı bir makalede diyor ki :

"Kastellondan sonra Valansiyanın da sukût ettiği farzedilse bile harbın biteceğini tahmin etmek yanlış olur. Çok kıymetli askeri muharririmizin dediği gibi, frankistler Kastellonu almakla Teruel - Akdeniz cephelerini çok kısaltmış ve Mijakes suyuna istinad ettirmiş olurlar. Teruelin cenubundan Valensiya istikametinde ilerlemek nisbeten kolaylaştığı için Frankistler Valensiyayı da alabilecek olurlarsa, hükümetçiler Madrid - Guvadelhara mıntakasında büyük bir torbanın içine girmiş bir vaziyete gelebilirler.

Askerî muharririmizin şu mütaleası da vaziyeti daha sarih gösteriyor :

"İspanya çok dağlık bir memleket olduğu için yapılan yarma ve çevirmelerin tesiri mahdud ve mıntakavî kalıyor ve onun için hiç bir taraf bir meydan muharebesinde diğer tarafın ordusunu imhaya imkân bulamıyor. Bu sebeble İspanya harbı, her hangi bir harika zuhur etmezse böylelikle daha epey zaman uzayabilecektir.,,

Kastellonun sukûtu ile neticelenen son hareketlerden başka frankistler, iki cephede daha meşguldürler. Bunların biri Valansiya - Saguntu - Teruel yolu üzerindedir.

Buradaki Franko kuvvetleri sürat le ilerlememekte ve hükümet kuvvetleri bunlara karşı muvaffakiyetle mukavemet göstermektedir.

Cumhuriyetçiler buraya otuz, kırk bin asker tahşit etmiştir. Şimalde ise Fransa hududuna yakın bir yerde mücadele devam etmektedir.

Hülâsa İspanyada harb alabildiğine devam ediyor ve devam edecektir.,,

Denizaltı gemisiyle kutba seyahat

Berlin, 15 a.a. — Kutup kâşiflerinden Avusturalyalı Vilkins, Londra ve Osloya yaptığı seyahat sırasında Kopenhag'a da uğramış ve burada gazetecilere yaptğı beyanatta bir deniz altı gemisiyle kutba yapacağı seyahatin temmuzda vuku bulacağını söylemiş ve denizaltı gemisi hakkında bazı izahat vermiştir. Bu izahata nazaran bineceği denizaltı gemisi üç hafta buzlar altında ve üç dört metre derinlikte su içinde kalabilmektedir.

Almanyada yahudiler aleyhinde alınan yeni bir karar

Berlin, 15 a. a. — Almanya dahiliye nezareti müsteşarı Dr. Stukatnın, alman hukuk akademisi mecmuasında bildirdiğine göre, babası veya anası alman olsa doğacak yahudiler, bundan böyle alman tebaası telâkki edilmiyecek ve bunların hiç bir milliyeti olmıyacaktır. Diğer taraftan, yahudiler, izdivaç yolu ile de alman tebaalığını alamıyacaklardır.

TÜRK ÇANAKKALE

— 91 —

Yazan: M. Şevki Yazman

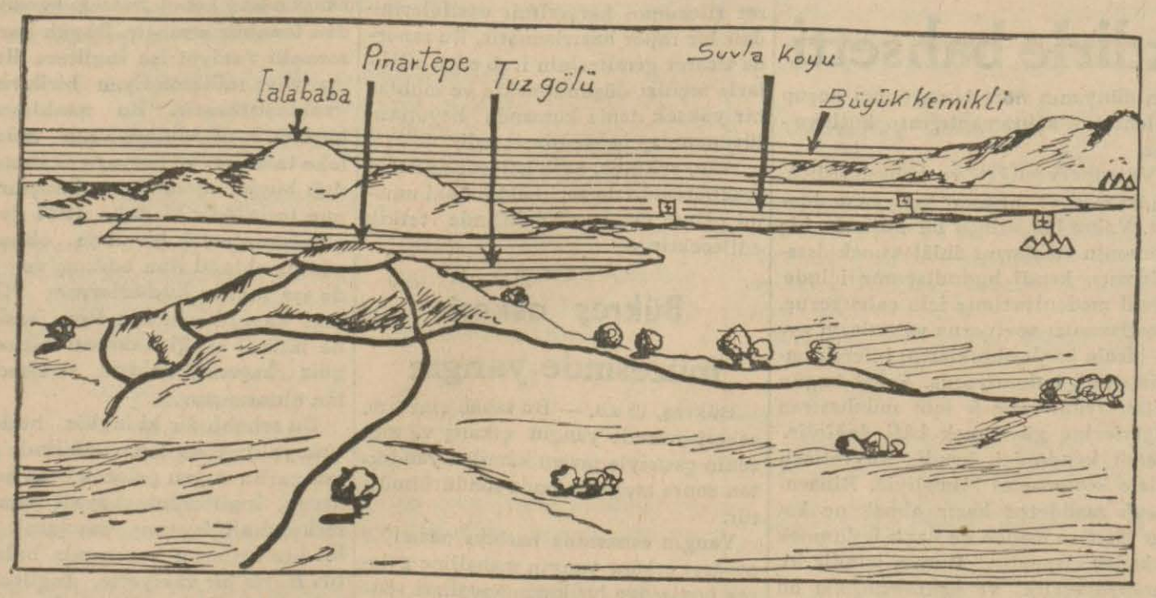

Anafartalar mıntakasının menazirî krokisi ve siperler (o vakit bir türk subayı tarafından yapılmıştır.)

Böyle diyor ama, iş yaklaştıkça ihtiyarcığı bir kaygıdır alıyor. İlk kıtaların karaya ayak basmasından fecir vaktine kadar geçen zaman zarfında koca tepeler, silsileler nasıl zaptedilecek, türk mevzileri nasıl işgal edilecek. Bunun için her şeyden evvel sabah uykusundan feragat edip karaya çıkmak, askerin başına geçmek lâzım. Bunu yaşlı generalin kafası alamıyor. Hamiltona 26 temmuzda şöyle bir takrir yazıyor :

"Fransadaki harbin verdiği derslerin cümlesi, çok muazzam mikdarda obüs toplarının yardımı olmadan muntazam siper manzumelerinin yalnız piyadenin hücumiyle zaptedilemiyeceğini göstermiştir. İhraç yapılan gecenin sabahına kadar bu obüs topları karaya çıkmamış bulunacağından Çikolâta tepe (Mestantepe) ve gerisindeki sırtlar üzerinde bulunan türk siperleri de fecirden evvel zaptedilemez."

Gördünüz mü harbden anlamayan ve fakat nazariyeleri gayet iyi kavrıyan yani harb tecrübelerini su gibi okuyup bir çok şeyler öğrendiğini sanan komutanın düşebileceği yanlışlıkların fecaatini.

A babacığım, Fransadaki siper manzumesi nerede, bizim Mestantepedeki gelişi güzel bir kaç hendek nerede? Evvelâ düşünmek gerektir ki siperler bizzat kendi başlarına hiç bir şey yapamazlar, Fransadaki büyük mukavemeti de bizzat siperler değil, içindeki sonsuz insan kütleleri göstermektedir. Ve bizim Mestantepe gerisindeki sırtlarda ancak bir iki bölük vardır. Bunlarla savaşmak için obüs değil a, bir mikdar ilerlemek kâfidir. Nazariyeci komutan bunların hiç birisini düşünemez. O, "Fransa sahnei harbından öğrendiği kıymetli tecrübelere" dayanır. Hemen Allah müdafaa yapacak her milleti bu çeşid nazariyecilerden korusun.

İngiliz başkumandanlığı (yani Hamilton ve erkânıharbiyesi) bu teklife gülüyor ve varid görmüyor. Bir defa karaya çıkarsa kolordu kumandanı da düşüncesinin saçmalığını anlıyacaktır, diyor. Ve işi

Arıburnunda işgal edilen düşman siperinde ganimet yığıntısı

biraz da hali üzere bırakıyor. Yalnız plânında tadilât yapıyor. Mestantepe ve gerisindeki sırtlara daha çabuk ulaşmak için, amirallığın düşüncesi hilâfına, Sovla körfezine de bir tugay çıkartmayı kararlaştırıyor. Bundan sonra da bu tepelerin zaptındaki "fecre kadar" kaydını kaldırıyor. İşte Stopford da bu suretle sabah uykusu için bizzat Hamiltondan icazet almış bulunuyordu.

*

Harb görmüş ve hattâ şöyle böyle muharebeden anlıyan insanlar için bile 7 ağustosta ingiliz 9 uncu kolordusunun Sovlada düşmüş bulunduğu atıl hareketi kavramanın ve buna bir mana vermenin imkânı yoktur. Bilhassa bizim tarafta bu ihraca karşı koyacak kuvvetlerin mikdarı, daha doğrusu yokluğu bilindikten sonra.

Evvelâ on birinci tümenin 32, 33 ve 34 üncü tugayları karaya çıkıyor. Arkasından onuncu tümenin bir tugayı geliyor. Sovla körfezine çıkıyor. Bu da onuncu tümen emrine giriyor. Sabaha doğru bu tugay da altı taburiyle çevirerek Softatepeyi (ingilizler 10 rakımlı tepe diyorlar) düşürüyor o halde Tuzlugöl ile bunun şimal ve cenup ucundaki iki tepe ele geçiyor. Sonra aklımıza ne gelir? Hiç değilse fecir zamanına kadar Hamiltonun alınmasını istediği ve "Stopford"un da biraz geriye bıraktığı "Mestantepe ve gerilerindeki sırtlara yürümek değil mi? Hayır. Böyle bir şey olmuyor ve ingiliz taburları arap saçı gibi birbiri içerisine karışıyor.

Bunları ingiliz kaynaklarına göre hulâsa edelim:

Sabah saat sekizde 32 ve 34 üncü tugaylar (bunlar B ve C kumsallığına çıkanlar) birbirlerine çok karışmıştı. Fakat ayırıp ileri hareket yapmak güç değildi. Askerler yorgun olmakla beraber yeni bir gayret sarfına hazır idiler.

(Sonu var)

İzmitte yeni bir kimya fabrikamızın temeli atılıyor

Fabrika sudkostik ve klor istihsal edecek

Tatbiki devlet tarafından Sümer Bank'a tevdi edilmiş olan birinci beş yıllık endüstri programının mühim işlerinden biri de kimya endüstrisidir. Bu endüstri şubesinden işlemeye başlamış olan birinci fabrika, Gemlik Sunğipek fabrikasıdır.

Haziranın 19 uncu pazar günü İzmit'te ikinci bir kimya fabrikasının temeli atılacaktır.

Fabrika iki esaslı madde istihsal edecektir. Bu maddelerden biri Sudkostik, diğeri de kolrdur. Sudkostik sabun sanayiinin mühim bir ham maddesidir. Tekstil sanayiinde merserizasyon işlerinde yani pamuklu elyafının parlatılmasında kullanılır. Sudkostik umumiyetle bütün sanayi şubelerinde kimyevî yardımcı maddedir.

Klor, gerek mayi klor, gerekse kireç kaymağı halinde sellüloz ve tekstil sanayiinde beyazlatıcı madde olarak kullanılır. İçme sularındaki mikropların imhasında istifade olunur. Kireç kaymağı halinde hastahanelerde dezenfeksiyon işlerine yarar. Bilhassa harp esnasında muhnik gazlardan korunmak bakımından fevkalâde mühim rol oynar. Klor ise, muhnik gaz imaline yarar. Dolayısiyle memleket müdafaasında istifade olunur .

Fabrika senede 2.100 ton sudkostik, 1.700 ton mayi klor istihsal edecektir. Mayi klorun icab eden kısmı, kireç kaymağına tahvil olunacaktır. Fabrika ayrıca senede bin ton hamızı kloru imal edecektir. Bu endüstrinin ham maddesi tuzdur. Fabrikanın imal edeceği maddeler ,tuzdan elektroliz ile elde edilir. Senelik tuz sarfiyatı, 4 bin tondur.

Felâkete uğrayanlara yardım

Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden :

Yer sarsıntısından felâkete uğrayan vatandaşlarımıza yardım yapılmak üzere aşağıda isim ve adresleri yazılı zevat ve müessesat tarafından hizalarında yazılı paralar veznemize yatırılmıştır. Bu hayır sever zevata ve müessesata gerek cemiyetimiz ve gerek felâketzedeler namına teşekkürlerimizi sunarız.

1042	06	Tekirdağ Kızılay merkezinden
43	00	Bergama Kızılay şubesinden
10	28	İzmit Akçakoca okulundan
15	00	Sarıkamış orta okulundan
18	09	Giresun Necatibey okulundan
50	00	Almanya - Dusseldorf'da Kohven - Verband fabrikası namına
80	25	Ankara Telgaz şirketinden
1258	68	
252261	39	Evelki listelerden
253520	07	

SPOR

Bu yıl yapılan maçların neticeleri

Bölge Futbol Ajanlığından :

1937 - 1938 lik maçları, bölge kupası ve şild maçları neticeleri aşağıya yazılmıştır :

1- Lik maçları :

Yeni futbol ajanı ve lik heyeti vazifeye başladıkları zaman eski heyetten devir aldıkları bir fiküstür vardı. Bu fiküstüre göre lik maçları 1937-938 yılı için bir devrelik olarak kabul olunmuştu. Bu fiküstür aynen tatbik edilmiş ve müsabakalar sonunda Harbiye İdman yurdu birinci, Muhafız gücü ikinci olarak millî kümeye ayrılmışlardır.

2- Şild maçları :

1936-1937 şild maçlarının yapılmadığı görülmuştür. Bu suretle ajanlık hem bu yılın ve hem de 1937-1938 yılının şild maçlarını yapmak mecburiyetiyle karşılaşmıştır. Ancak zamanın darlığı hasebile 1937-1938 şild maçları eylül 1938 de yapılmak üzere tehir edilmiş ve 1936-1937 şild maçı bitirilmiştir. Bu maça Muhafız Gücü iştirâk etmemiş ve diğer kulüpler arasında yapılan müsabakada Harbiye idman yurdu birinciliği alarak şildi kazanmıştır.

3- Bölge kupası maçları :

Bu maçlar aşağıda yazılı takımlar arasında tertib olunmuştur :

A - Millî küme haricinde kalan kulüplerin birinci takımları arasında.

B - Bütün kulüplerin B takımları arasında.

C - Ankaradaki erkek lise ve meslek okulları arasında..

D - Ankaradaki yüksek okullar arasında..

Bu maçların neticeleri şudur :

1 - Millî küme haricinde kalan beş kulübün birinci takımları arasında yapılan kupa maçında müsavi puvanla en yüksek dereceyi Gençler Birliği ve Ankara gücü kulüpleri birinci takımları kazanmışlardır.

2 - B takımları arasında yapılan kupa maçlarında gene Ankara gücü ve Gençler birliği B takımları müsavi puvanla finale kalmışlardır. Bu maç önümüzdeki hafta yapılacaktır.

3 - Erkek lise ve meslek okulları arasındaki maçlarda Ankara erkek lisesi gayri nizami bir oyuncu oynattığından bölge heyetince hükmen mağlûb addedilmiş ve bu grupun birinciliğini Gazi lisesi almıştır.

4 - Yüksek okullar arasındaki kupa maçı bu okulların kamp devrelerinde ikmal olunacaktır.

Futbol ajanlığı bölge başkanlığının direktiflerinden de mülhem olarak 938 1939 yılı futbol müsabakaları için geniş bir program hazırlamaktadır. Bu program temmuz 1938 zarfında neşredilecek ve alâkadarlara tevzi olunacaktır.

Ayrıca B takımları muhtelitinin yakın şehirlere (Kırıkkale, Çankırı, Kastamonu) A muhtelit takımının da fuar münasebetiyle İzmire giderken garbî Anadolunun başlıca şehirlerini ziyaret etmesi mutasavverdir.

Bu suretle 1937-1938 futbol mevsimi kapanmış olacaktır. Bu arada ücretlerini alamıyan hakemlerin ücretleri de verilerek bu devreye aid hesabat tasfiye olunacaktır.

RADYO

Ankara :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Karışık plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâkla dans musikisi — 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar ve arkadaşları) — 20.00 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 20.15 Radyofonik temsil (Gençler grubu tarafından) — 21.00 Stüdyo salon orkestrası: 1 - Yoshitomo: Japanische suite. 2 - Franz Grothe: Barcarole. 3 - Roefter: Durinka. 4 - Jeon Meago: Mursia. 5 - Ernst Kostal: Die rose von Granda — 22.00 Ajans haberleri — 22.15 Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla Türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 14.00 Son.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâkla dans musikisi — 19.10 Spor musahabeleri: Eşref Şefik. — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Grenviç rasathanesinden naklen saat ayarı — 20.02 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.45 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 21 Radife Neydik ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 21.45 ORKESTRA: 1 - Bovato: Mefistofel fantezi 2 - Zeller: Adam vals. 3 - Hans May: Serenad. 4 - Severak: Vals romantik — 22.15 Ajans haberleri — 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 22.50 Son haberler ve ertesi günün programı. 23 Son.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER: 9.30 Viyana — 11.30 Prag — 13.15 Strazburg — 15.30 Stokholm — 18.00 Londra — 19.10 Kolonya, Königsberg — 19.55 Hilversum — 20.00 Stutgart — 20.10 Breslav — 21.00 Brüksel Hamburg — 21.20 Londra — 21.30 Lüksemburg.

ODA MÜZİĞİ: 15.20 Laypçig — 15.30 Hamburg — 18.00 Doyçlandzender — 20.40 Stutgart — 22.00 Varşova — 22.20 Sarbrük.

SOLO KONSERLERİ: 11.05 Presburg — 13.25 Stokholm — 15.15 Doyçlandzender — 16.50 Berlin — 17.00 Münih ,Paris — 18.00 Varşova — 18.20 Breslav — 19.15 Stutgart — 19.30 Stokholm, Strazburg — 20.00 Oslo — 21.45 Hilversum — 22.30 Doyçlandzender.

ORG KONSERLERİ: 8.30 Münih — 11.30 Kolonya — 17.10 Kaşav — 20.50 Beromünster — 21.15 Prag.

HAFİF MÜZİK: 5.00 Königsberg — 6.10 Hamburg — 6.30 Laypçig ve bir çok alman istasyonları — 7.10 Kolonya — 8.30 Frankfurt, Königesberg — 10.30 Hamburg — 12.00 Frankfurt, Hamburg, Kolonya, Viyana — 13.00 Münih — 13.15 Breslav — 14.00 Laypçig, Stutgart, Frankfurt, Kolonya — 14.10 Viyana — 14.15 Berlin — 15.35 Berlin — 16.00 Doyçlandzender, Hamburg, Laypçig — 18.00 Berlin, Viyana — 18.25 Doyçlandzender — 19.10 Berlin — 20.00 Doyçlandzender, Sarbrük, 21.00 Kolonya — 21.15 Königsberg — 22.30 Hamburg — 24.00 Dansig, Stutgart.

HALK MÜZİĞİ: 10.30 Viyana — 11.30 Stutgart — 18.00 Münih — 21.10 Hamburg — 22.30 Stutgart.

Macaristanda şiddetli yağmurlar ve fırtınalar

Budapeşte, 15 a.a. — Dün gece bütün Macaristanda çok şiddetli fırtınalar çıkmış ve 19 kişi yıldırımdan ölmüştür. Maddi hasar oldukça mühimdir.

Budapeştenin Neupeşt mahallesinde 103 evi su basmıştır. Matra dağı eteklerinde birçok nahiyeler tamamile su altında kalmıştır.

Yazan: Alexis Tolstoi — **No: 121**

BÜYÜK PETRO

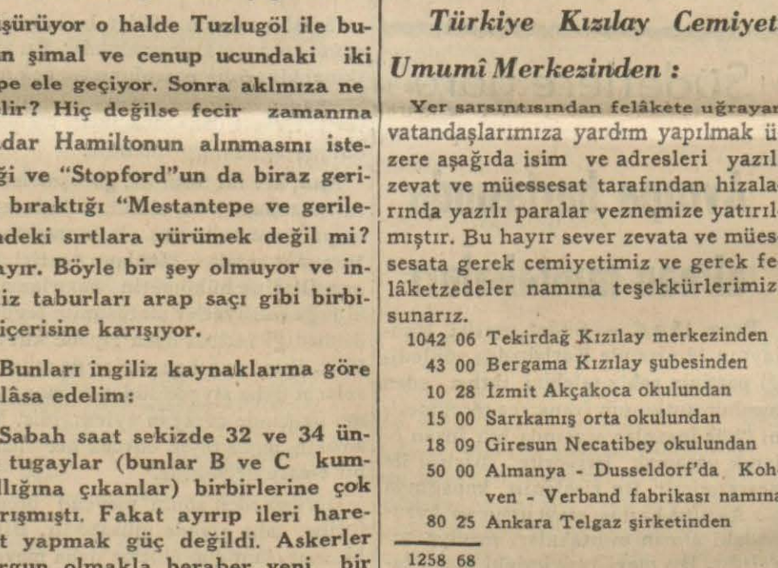

Bu iki adamın Nektarii'nin yanına girmesine müsaade edilmedi. Soğuk medhalde önlerine acemi müridlerden biri çıktı. — stareçin iki acemi müridi vardı: Andrei Golikof, ve bir de topal, sıska, şaşı bir çocuk olan Porfirii.. İşi ona alçak sesle anlattılar. Porfirii başını omuzuna eğdi, içini çekerek: "Giriniz" dedi. İki adam kalpaklarını çıkarıp küçüle küçüle medhalden hücreye geçtiler: Çok büyük, çok haşin olduklarını his ediyorlardı. Stareç sıhhatli bedenden hiç hoşlanmazdı.

Küçük, iki büklüm, kaba bir kumaştan yapılmış eski biçim mantosu ile mihrabın önünde duran Nektarii, Stepka ile Petruşka'ya yan gözle baktı. İnce ve uzun bir sakal dizlerine değecek surette sarkıyor, yanan iki kor — iki göz değil — kaşlarının gölgesinde parıldıyordu. Kurt yenikleriyle dolu bir kitab cildi üzerine yapıştırılmış bir mum yavaş yavaş cızırdıyordu. Gölün kıyılarından toplanmış düz çakıllardan yapılmış bir soba etrafa boğucu bir hararet saçıyordu. Duvarlar, daha temiz görünmek için, kabukları soyulmuş kütüklerden yapılmıştı. Tavanda kenevir liflerile biribirine bitiştirilmiş kuru otlar...

Stepka ile Petruşka'nın bıyıklarından buz parçaları eriyip kaydı. Fakat onlar bunları silkip dökemiyor, hattâ stareç duasını bitirmeden kımıldanmağa cesaret edemiyorlardı. Stareç tehdidkâr bir sesle okuyordu. Cinlere karışmış bir mujik, duvara çakılmış koca bir çivinin ucundaki halkaya merbut bir zincire gövdesinden bağlanmış, yere yan yatmış, karanlık köşesinden stareçe bakıyordu. Sobanın yanında, üstü eski bir paçavra ile örtülü bir tencerede hamur mayalanıyordu.

— E bakalım, ne istiyorsunuz?

Nektarii, uzun sakallı yüzünü mujiklere döndürdü. Bunlar ayıdan korkmazlardı, yalnız başlarına geyiğe saldırırlardı, fakat bu adamın karşısında ürkeklik his ederlerdi.

Stepka, dura dura hikâyesini nakletti. Petruşka, onu teyid için ,ara sıra bir kelime ilâve ediyordu....

Nektarii :

— Demek ki sen Petruşka, bir subayı sopanla öldürmek istedin, ve sen Stepka, günahtan korktun, öyle mi?

Stepka, bu sözleri işitince, cesaretle :

— Baba, biz tam iki hafta onların peşinden ayrılmadık. Melun Yovakim memleketi bilir, onları doğruca buraya getiriyor. Ne yapacağımızı tayin edemiyorduk... Onlar da kendilerini koruyorlardı... Yoksa mesele basitti... Kulübenin kapısını iyice örter, üstünden ateşlerdik... Ateşte vaftiz olurlar, biz de kendileri için dua ederdik... Bu, onlar için de, bizim için de iyi olurdu... Fakat muvaffak olamadık.. Onları vurup öldürmeğe gelince; İsa bizi bundan esirgesin! İblis bizi iğva etmek istiyordu...

— Sizi böyle bir iş yapmıya teşvik ettim mi? (Mujikler, hiç bir şey söylemeden şaşırarak stareçe baktılar). Stepka, sen onların onunu birden ateşte vaftiz etmek istiyordun, öyle mi? Demek ki sen duaların tesirinden eminsin? Hah, hah! Sana bu kudreti kim verdi. Demek ki sana göre Petruşka'yı sevkeden iblisti... Ve sen de iblise hükmettin, değil mi? Ne ermişlik!..

Stepka surat astı. Petruşka stareçin sözlerini iyice anlıyamadığından gözlerini kırpıştırıyordu.

Stareç :

— Porfişa, azizim, dedi, buhurdana bir ateş koy, dua ederek üfle.

Topal Porfirii, bir ağaç çiviye asılı duran buhurdanı aldı, seke seke sobaya doğru gitti, buhurdana ateş koyup stareçe uzattı, ve onun elini öptü. Nektarii, uzun eli ile buhurdanı hemen döşemeye sürerek mujikleri, bir zincir şıkırtısı arasında, selâmlar verip bir şeyler mırıldanarak, önden, yandan, arkadan tütsülemeğe başladı. Buhurdanı Porfirii'ye verdi, kalın kemerinden bir örme tesbih çıkardı, şiddetle Stepka'nın yüzüne yapıştırdı, ve sonra, ayni suretle Petruşka'ya vurdu. Mujikler diz çöktüler. Stareç, morarmış dudakları arasından: "Gurur, melun gurur!" diye mırıldanarak gittikçe fazlalaşan bir hararetle adamların yüzlerine vuruyordu. Cin çarpmış olan mujik birdenbire yüksek sesle haykırdı, zincirini kopartmağa çalışarak, bir köpek gibi ,ileri doğru atılmak istedi :

— Vur onlara, vur, ihtiyar, şeytanı kov....

Yorulan stareç sık sık nefes alarak vurdu, ve öksüre öksüre :

— Siz de daha sonra anlarsınız, dedi. Haydi gidiniz, ve İsa yardımcınız olsun....

Mujikler, ihtiyatkâr, höcreden çıktılar. Ay ışığı azalıyor, kilisenin arka tarafında, ormanlar üzerinde ufuk ağarıyordu. Hava don yapıyordu. Mujikler omuzlarını silkip kollarını açtılar: "Hatâmız neydi? Niçin? Şimdi ne yapacağız?,,

Petruşka, alçak sesle :

— Çok yürüdük, az yedik.

— Şimdi ondan nasıl yiyecek isteme'i?

— Acaba bize ekmek verir mi?

— Ona görünmesek iyi ederiz... Öteki'ere doğ.u gidelim.. Belki bir sincap yakalarız...

. . . . . .

Andrei Golikof, her tarafı titreye titreye sobanın üstüne çıktı, (Stareç kiliseye giderken ona artık çan çalmamasını emir ve duada bulunmasını menetmişti "git, ekmekleri fırına sür" demiştir.)

Donmuş ayakları için için sızlıyordu, açlık beynini uğuldatıyordu. Yüzünü sıcak çakıllara vermiş, dişlerini şiltesine geçirmiş, yatıyordu. Bağırmamak için Abbakum'un sözlerini tekrarlıyordu: "Ey insan oğlu, sen ki murdarsın, leşsin... Köpekler, domuzlar arasında yaşamalı idim... Ruhum onlar kadar pis kokuyor... Günahlarımdan dolayı bir köpek leşi gibi kokuyorum..."

Cinlere karışmış mujik, zincirini sallıyarak :

— Bu gece ihtiyar yine bal tıkındı.

Bu sefer Andrei ona: "Yalan yeter!" diye bağırmadı. Dişlerini şilteye daha fazla geçirmekle iktifa etti. Ruhundaki o korkunç şüphe şeytanına artık hükmedemiyordu. Bu şeytan, küçük bir hâdise sayesinde Andriuşka'nın yüreğine girmişti. Bir defa, üçü birden — Nektarii ve müridleri — yalnız, ara sıra bir kaç yudum su içerek, tam kırk gün oruç tutmuşlardı. Andriuşka ile Porfirii'nin İncil okurken başları dönmemek için Nektarii ağızlarını ve göğüslerini kvasla serinletmelerini onlara emretti "Ben buna muhtaç değilim, diyordu, melekler beni semavi şebnemlerle serinletiyorlar."

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Kırmızı Domatesin kibarlığı

Vaktiyle pirinçle yağ ucuzken, kırmızı domates de zerzevatçı dükkânlarında kocaman küfelerin içinde satılır ve yazın tazesi, kışın salçası ucuz alınır, çocuklar da çok sevdikleri kırmızı pilavı bol bol yiyebilirlerdi.

Bir zamandanberi kırmızı domates pek kibarlaştı. Gene zerzevatçı dükkânlarımda, fakat küfelerde değil işportalarda, görülüyorsa da daha ziyade manav dükkânlarını, hem de en makbul yemişlerin üstündeki rafları süslüyor. Turfanda zamanlarında bir kilosunun yüz kuruşa, yüz yirmi kuruşa kadar satıldığını bile duyuyoruz.

Eskiden evlerde çamaşır liğenlerinin içinde ucuz ucuz ezilen kırmızı domatese bu kibarlık nereden geldi?

Dikkat ettinizse, domatesin kibarlaşması vitamin sözlerinin çıkması üzerinedir. Domates Amerikanın cenubundan Avrupaya daha yeni geldiği vakit, güzel rengi herkesin hoşuna gitmekle beraber, nebatat âlimleri onun bir çok zehirli nebatların bulunduğu fasileden olmasına bakarak domatesi de zehirli diye tanıtmışlar, bunun üzerine hekimlerden bazıları domatesi zeytinyağına karıştırarak yılancık ve uyuz ilâcı diye kullanmışlardı.

Fakat bir çok yerlerde halkın domates yedikleri halde zehirlenmediği görülünce nebatatçılarla hekimler domatesi zehirli veya şüpheli bir nebat diye göstermekten vaz geçmişlerdi. Ondan sonra kırmızı domatesin her yerde gördüğü rağbeti herkes bilir. Bununla beraber kırmızı domates, nihayet başka sebzeler gibi, bayağı bir sebze sayılırdı.

Vitaminler keşfedilip de kırmızı domateste A, B ve C vitaminlerinin üçünden de bulunduğu anlaşılınca domates limondan, portakaldan, havuçtan bile üstün çıktı. Birinci ve ikinci vitamin bakımından vakıa domatesle havuç aynı derecededir, ikisinde de birinciden 50, ikinciden 25-50 ölçü bulunur. Fakat C vitamininden kırmızı domateste 50-100 ölçü bulunduğu halde havuç burada büsbütün yaya kalır. Limonla portakala gelince onlar kırmızı domatesle, vitaminler bakımından, hiç bir vakit boy ölçüşemezler.

Tesadüfe yahud domatesin talihine bakınız. Onun vitaminleri bilinmezden önce, içinde oksalat bulunmasından dolayı romatizmalı ve kumlu olanlara pek dokunur diye tanınmıştı. Sonradan bunun da boş bir söz olduğu, hem de aksine olarak, domatesin içindeki ekşilerden dolayı, meyvalar gibi, kanı alkalen yapmıya yaradığı yani tam da romatizmaya ve kumlara ilâç olacağı anlaşıldı.

Amerikalı hekimlerden bazıları domatesi yüreğe dokunmakla, anjin yapmakla itham etmişlerdi. Vitaminlerden sonra, bunların da domatesin kendisinden değil, domates salatasını pek fazla yemekten ileri geldiği anlaşıldı. Gene Amerikalı bir hekim domatese kanser hasıl etmek suçunu yükletmişti. Bunun da aslı olmadığı — hep vitaminlerden sonra — meydana çıktı...

Bir taraftan da domates sebzeler arasında en az sulu olanlardandır: Yüzde 93.5. Yüzde 3,60, hem de türlü türlü — yani üzümdekinden, öteki yemişlerdekinden ve pancardakinden — şekeri bulunması domatese âdeta bir yemiş lezzeti verir. Azotlu maddeleri bile yüzde bir dereceye yakındır.

Onun içindir ki, eskiden zerzevatçı küfelerinde çürüyen domates, şimdi manav dükkânlarında baş sedirde oturarak yumru yumru yüzüyle alay eder gibi bize bakar.

Bu zamanda kırmızı domatesten salata yapmak kesenize elvermezse, onun bulunduğu yerden geçerken şapkanızı çıkararak selâmlamağı, hem de vaktiyle size bol bol domates salçasiyle kırmızı pilav yedirmiş olan annenize rahmet okumağı unutmayınız.

G. A.

Serbest sütunlar

Evkaf umum müdürlüğü camileri tamir ediyor

Her çivisi bir mimarî esaletin ifadesi olan âbidelerimizi evkaf tamir ediyor. Bu kelimenin manası sadece bir tamir demek değildir. Âbide tamiri demek ölmeğe yüz tutmuş bir tarihi meydana çıkarıp yaşatmak demektir. Buna da gözleri çok iyi görür ve güzel sanğatlardan nasibi olmak lâzımdır.

Hayatımın kırk senesi âbidat içerisinde çalışmakla geçti. Eski zamanda âbide tamirinin ne demek olduğunu çok iyi bilirim. Gözlerim nelere şahid olmuştur.

Firuze ve mercan renklerile bezenmiş o güzel çinilerimizin üzerine yağlı boya ve badana vurmak ve her birerleri kendi başına birer güldeste gibi insanın yüzüne gülen ve hendesî tezyinat sanğatının nümuneleri olan sedef kakmalı kapı ve pençere kanadlarına çivi mıhlanarak tamir edilirdi. Evkaf sade tamir yapmıyor, lâhde girmiş bu nefis eserlerin çivilerini çıkarıyor, yaralarını sarıyor eski hayatını iade ediyor. Çinilerin üzerindeki boya ve badanalar kazınıyor, yüzlerini güldürüyor, aynı zamanda seyredenleri de sevindiriyor. Âbidelerin kendi plânlarından hariç olarak yanlarına ilâve olunmuş tufeylî yumurcakları kaldırıyor, onun ruhî esaletini iade ve cismî letafet ve azametini meydana çıkarıyor.

İşte İstanbulda tamir gören âbidelerden birkaçı: Mahmudpaşa, Mesihpaşa, Sinanpaşa, Piyalepaşa, ve Lâleli camileri gibi azameti mimariyemizin birer şâheserleri bu suretle temizlenmiş ve meydana çıkmıştır.

Evkaf müdüriyeti umumiyesini bu hususta takdire şayan görmekle beraber âbidatın böyle güzelleşmesi bana yeniden postu camilere serdireceğe benziyor.

Konya mebusu ressam

Şevket Dağ

GÜNÜN POLİTİK MESELELERİ

Mecburî askerlik hizmeti karşısında İngiltere

Yazan:
La Tribün de Nasyon'da
Piyer Dominik

Mesele bugün açıkça ortaya konulmuştur, ve nasıl oldukça anî bir şekilde ortaya atılmış olduğu da bilinmektedir: 29 mayısda, Millî müdafaa koordinatör nazırı Sir Tomas İnskip beyanatta bulunmuş ve bu beyanat Avam kamarasında bir takım kaygılar uyandırmıştır. İşçi muhalefeti, har bzamanında İngiltere halkını ve hususiyle işçileri otomatik surette ve topyekûn seferber edecek plânlar mevcud olduğunu sanmıştır.

Çemberlayn'ın müdahalesi

Bunun üzerinedir ki Bay Çemberlayn 2 haziranda meseleye müdahale etmiştir. Başbakan, mecburî askerlik hizmetine dair 1922 tarihli bir kanun lâyihası mevcud olduğunu ve lâyihanın da defalarla bir çok hükümetler tarafından tetkik edilmiş bulunduğunu söylemiş, endüstriyel mecburî hizmet düşüncesini inkâr etmiştir. Bununla beraber başbakan, büyük harb takdirinde vatandaşlara ne gibi mecburiyetler tahmil edileceğini tahmin etmenin imkânsız olduğunu iyice tasrih etmiştir. Ve bugünkü hava tehlikesine karşı korunma teşkilâtında vatandaşların polise ve itfaiyeye yardımcı olarak alınmaları keyfiyetinin, mecburî askerlik hizmeti zaruret kesbedecek olursa, bunları bu hizmetten muaf kılmıyacağını da sözlerine ilâve etmiştir.

Muhalefet, bu beyanattan sonra hiç bir reaksiyon göstermedi. Ve İngilterede büyük bir siyasî ehemiyeti haiz olan pazar günü gazeteleri meseleyi dikkate şayan bir samimiyetle tetkik etti. İşin umumiyeti bakımından herkes üç noktada mutabıktır:

1 — Mecburî askerlik hizmeti henüz — yani haziran 1938 tarihinde — hazerde tesis edilemez.

2 — Plân hazırdır, ve otomatik surette olmasa bile çabucak, ve tabiî parlamentonun fikri alınarak, harbın ilk günlerinde veya ilk haftalarında tatbik sahasına konulacaktır.

3 — İngilterenin esaslı silâhları deniz ve hava kuvvetleri olduğundan hava ve deniz hususunda çalışmalara devam edilmesi için israrda bulunmaktan geri kalmıyacaktır.

Hazerde mecburî hizmet yok

Söndey Taymis'de Skrütator'un ve Observer'de de Bay J. L. Garvin'in mütalaaları bilhassa bunlardır. Skrütator, hava tehlikesine karşı pasif korunma teşkilâtı üzerinde şuddetle durmakta ve bu tehlikeye karşı alınacak tedbirler ne kadar mükemmel olursa düşmanın cesaretini o nisbette kıracağından, zaruretini teyit etmektedir. Mecburî askerlik hizmetine gelince; hiç bir ingiliz hükümetinin bunu hazerde meclisten geçiremiyeceğini söylemektedir. Hattâ kendisince pek aziz olan düşüncesine avdet ederek büyük harbdeki gibi ordular teşkilinin bahse konulamıyacağını hükümetin şimdiden beyan etmesi lüzumunu ileri sürmektedir. Skrütator'a göre İngilterenin Avrupa kıtasına geniş kadrolu ordular göndermek hatasına bir daha düşmemesi lâzımdır. "Asıl gayreti biz denizde ve havada göstereceğiz, dış politikamızı ve stratejimizi bu şartlar içinde kabil olanla uzlaştırmalıyız. Ve dostlarımız da kendi politikalarını ve tabiyelerini buna intibak ettirecek olurlarsa, bu, tehlike zamanında ittifakımıza lâyık olduğu kıymeti vermiş olacak, ve aynı zamanda İngilizler gibi, kendi milletdaşlarına da daha makul görünecektir," demektedir.

Herkes hizmet etmelidir

Observer'de Bay J. L. Garvin, harb zamanında mecburî askerlik hizmeti zarurî bulunduğunda israr etmektedir. Harkesin şu veya bu şekilde hizmet etmesi lâzımdır.

"Harb zamanında herkese oynayacağı rolü göstermeğe mahsus bir kanun hazırdır. Bu kanun yalnız parlamentoca kabul edilmeği beklemektedir. Bir harb olacak olursa, bir işçi hükümeti, veya sol cenahlar ittifakı hükümeti, bu hususta, her hangi bir hükümet gibi hareket zaruretindedir.

... Bay Garvin parmağını yaranın üzerine koyarak sendikaların silâhlanmaya karşı almış oldukları tavrın kaygılandırıcı olduğuna işaret ederek "geçen hafta demir endüstricileri tarafından gösterilen tereddüdler demokrasiye karşı bir ihanet ve diktatoryaları bir teşvik mahiyetinde görülemez mi?" diyen Bay Garvin, makalesine nihayet verirekn, hava tehlikesine karşı korunma teşkilâtına aid tayyarelerle topların imâlini geciktirmemelerini ingiliz işçilerinden talep etmektedir.

İngiltere artık emniyette değildir

Bütün bunlar bazı tefsirlere lâyıktır. İlk önce, kaydetmek gerektir ki İngiltere, şimdiye kadar kendisini korumuş olan deniz maniasının kifayetsizliğini nihayet anlamıştır. İngiltere, bir harb olacak olursa havadan tehdit edileceğini bilmektedir. Demek ki bundan böle sadece bir büyük deniz devleti olamaz, büyük bir hava devleti de olması lâzımdır. Geçen gün, içbakan Sir Samoel Hor, Londra'nın müdafaası için alınmış olan tedbirleri Avam kamarasında izah etti. Şimdiye kadar muallim yetiştirmek üzere, belediye makamlarına 300.000 tane gaz maskesi dağıtılmıştır. Londrada 1.500.000 kişilik sığınak hazırlanması dikkate alınmıştır. Ve bu sığnakların inşası için yakında 300 milyon kum torbası tedarik edilmiş olacaktır. Bakan, hava hücümları esnasında lüzumlu olacağı anlaşılmış bulunan kadın ve erkek bir milyon yardımcıyı şimdiden bulmuş olduğunu söylemiştir. Nihayet, harb takdirinde "teshir olunması imkânsız bir vaziyette" bir umumî karargâh bulunacağını ve hükümetin de inkıtaa ve tehire uğramaksızın faaliyetine devam edeceğini ilâve etmiştir.

Bütün bunlara zamimeten hava bakanlığındaki değişikliği ve Amerika Birleşik Devletlerinden sonra dünyanın en kuvvetli hava ordusuna malik olmak iradesinin daima teyit olunduğunu dikkate almak lâzımdır. Fakat bu ordu henüz hazırlanmış olmaktan uzaktır.

Kıtaya geniş kadrolu ordu göndermemek

Skrütator "geçen harbde olduğu gibi kıtaya geniş kadrolu ordular göndermemeli" diyor. Unutmamalı ki hava kuvvetleri, topçusu da olan bir nevi süvaridir ki başlıca vasfı süratle nakledilmesindedir... Fransa, 100.000 kişilik bir ingiliz ordusuna bir kaç bin kişinin rakip oldukları, fakat bir kaç saat içinde müthiş bir tesir icrası kabiliyetinde 1000 kadar tayyareyi tercih eder.

Vakıa Skrütator asıl askerî yardım ihtimallerini de reddetmeyip yalnız Avrupa kıtasına geniş kadrolu, kalabalık ordular göndermemekten bahsediyor. Eğer bu, zımnan mecburî hizmet aleyhinde bulunmamak ise demek ki Skrütator İngiltereye bir ihraç hareketinden ürküyor ve hizmete alınacak olanları hepsinin değilse bile mühim bir kısmının İngiltere adalarında alıkonulması lüzumunu dikkate alıyor, ve bittabi, bu meyanda, endüstride çalışanların malzeme, tayyare, harb levazımı imali için bulundukları yerde kalacağını düşünüyor.

İngiltere ve dostları

Harb takdirinde İngilterenin her şeyden önce gemici, tayyareci ve işçi vereceği besbellidir. Bu hususda herkes mutabıktır. Fakat Fransa, bunu düşünerek, bütün gayretini yalnız kara orduları teşkiline sarfetmek icab etmez. Fransa da, tıpkı İngiltere gibi, deniz ve hava orduları besliyecek ve belki bu hususlarda onun yaptıklarını aynen tekrarlamayacaktır.. Fakat iki milletin birbirini itmam ve ikmal etmesi muhakk ki lâzımdır.

Mecburî hizmet zarureti

Ingiltere bir Avrupa harbına denizlerin serbestisini temin edecek kuvvetli bir deniz ve bugün kudretli olmayan ve fakat yarın kudretli olacak olan bir hava ordusiyle iştirâk etse bile harbın ilk haftalarında Avrupa kıtasına

(Sonu 9. uncu sayfada)

1 Gün İçin

Ankara Çileği

Boşlukları çabuk doldurduğu için akasyaya medhiyeler yazabilirdik. Fakat onu bozkırın yeşertebildiği tek ağaç olarak bir tanrı - nebat mertebesine çıkarmak, en az, kendimize karşı bir haksızlıktı. Cinsleri arasında en dayanıklısı olan Engürü armudunu neden unutuyorduk? Armud yetiştiren *bozkır*, - portakal veya muzdan bahsetmiyorum - fakat vişne, erik, kayısı, şeftali, kiraz yetiştiremez miydi? Ankara pazarlarında Ankara zerdalisi satılır. Fakat bilir misiniz ki köylü zerdalinin kaysıya aşılanabileceğine vakıf olsay - dı, zerdali ağaçlarının mahsulünü, kaysı şeklinde, iki veya üç misli fiatla değerlendirebilirdi?.

Geçenlerde, bir Ankara köyünün eğitmen idaresindeki ilk mektebinde, talebenin hesab bilgisini sınamak maksadiyle toplama ve çıkarma hakkında sualler sorarken ayvadan ve armuddan bahsettik. Çocuklar ayvayı ve armudu henüz görmemişlerdi. Gene eğitmenlerimiz ve ziraatçilerimiz vasıtasiyle meyva ağaçlarının kıymetine inanan köylülerimiz geçen kıştan beri, meyva fidanı peşinde, alâkalı devlet dairelerinin eşiklerini aşındırıyorlar. Akasya gölgesi dahi görmemiş olan bozkır köylerini, birkaç sene sonra, meyva bahçeleriyle bezenmiş görmekle kalmıyacak bugün ayvayı ve armudu bilmiyen köy çocuklarının bol vitamin alarak daha gürbüzleşmiş olduklarına da sevinece - ğiz.

Bozkır arpa ve buğday ambarı, tiftik diyarı idi; cumhuriyetin barışçı yılları devam edip nüfus çoğaldıkça bağlı, bahçeli, ormanlı geniş bir ülke olacaktır. Belki bugünkü boş sahaları önce karış karış, sonra adım adım, ve nihayet dekar dekar, hektar hektar medeniyete kazanacağız. Ve bir gün torunlarımız soracaklardır :

— Bozkır nerede idi?

Ziraat Vekâleti, Ankara - Kayseri yolu üstündeki Irmak'ta bir "Armud Islah İstasyonu" tesisine başlamıştır. Ankara, birkaç sene sonra, gene Engürü armudunun saltanatını ilân edecektir. Fakat dahası var : Ankara çileğini yediniz mi? Ankarada *enfes* çilek yetişebilmektedir. Dün gezdiğim vilâyet fidanlığının bir köşesi bana birden bire "Rayiha, rayiha, rayiha... Cennette bağ lar mı yandı?" diyen Yakub Kadri'yi ve ihtiyar bir dostumu hatırlattı, ihtiyar dostum, her çilek mevsiminde "Allah canımı alacaksa çilek tarlasında alsın!" derdi. Ankara çileği bol kokulu, bol şekerli ve ceviz büyüklüğündedir. Demek ki, Ankarada bir "çilekçilik işi" ihdası mümkündür. İnanır mıydınız, buna?

Memleketimiz hakkındaki bilgimizin yalnız eksik değil, ekseriya yanlış olduğunu da itiraf etmeliyiz. Boşlukları çabucak doldurduğu için akasyaya tahammül edelim. Fakat buğdayın ve arpanın esiri olmıyalım: Çileğe kadar bütün meyvaları, memleketimizin bir - çok yerlerinde olduğu gibi, Ankarada da yetiştirebiliriz. — N. Baydar

Kızılaya âza olunuz

Kızılaya azâ kaydı haftası temmuz 7 de başlıyacak ve 13 üne kadar devam edecektir..

Kentervil Hortlağı

Yazan : *Oskar VAYLD* Çeviren : *Nurettin ARTAM*

Tefrika: 5

Hakikat kafasına dank etmişti. Kendisiyle alay edilmiş, eğlenilmiş ve fecî surette mantara bastırılmıştı. Gözlerine eski Kentervil bakışı geldi; dişsiz çenelerini gıcırdattı ve kurumuş kollarını başının üzerine kaldırarak eski mekteb dili ile şantekler (horoz) borusunu iki defa öttürdüğü zaman sessiz adımlarla cinayetlerin, katillerin her türlüsünü yapacağına yemin etti.

Daha bu korkunç yeminini bitirmiş, bitirmemişti ki uzakta bulunan bir evin kırmızı kiremidli damında bir horoz öttü. O, uzun uzun, acı acı güldü ve bekledi. Saatlerce, saatlerce bekledi. Fakat, tuhaf değil mi, bir daha ötmedi. Nihayet saat yedi buçukta evin hizmetçileri çıkıp geldikleri için, hortlak bütün bu maksadını yerine getirmeksizin eli boş, düşüne düşüne, kendi odasına döndü. Orada çok sevdiği eski şövalye kitablarını karıştırdı. Orada böyle bir yemin esnasında horozun mutlaka bir defa daha öteceği yazılı idi.

— Yaramaz kümes hayvanı bu işte kaybeder, dedi, gün görür görmez büyük mızrağımla onun gırtlağına basmalı, onu bir defa daha öttürdükten sonra haklamalı idim.

Sonra kurşundan bir tabutun içine rahatça yerleşerek akşamı beklemeğe başladı.

IV

Ertesi gün, hortlak, çok zayıf ve yorgundu. Son dört haftanın korkunç heyecanları, artık, tesirini göstermeğe başlamıştı. Sinirleri fena halde sarsılmıştı ve en ufak gürültülerle bile sarsılıyordu. Beş gün odasında kaldı ve nihayet kütüphanedeki kan lekesinden vaz geçmiye karar verdi. Mademki Otis ailesi bunu istemiyorlardı, o halde buna lâyik değiller, demekti. Bunlar, bayağı, maddî insanlardı ve böyle bir şeyin sembolik değerini anlamaktan çok uzaktılar. Hayalet ve tayfların görünüşü meselesi, yıldızlaşmış cesedlerin inkişafı başka meselelerdi ve bunları idare etmek kendi elinde değildi. Onun mukaddes vazifesi haftada bir defa koridorda görünmek, her ayın ilk ve üçüncü çarşamba günleri pencereden fısıldamaktı; bu mecburiyetlerden şerefiyle nasıl kurtulmak mümkün olduğunu da bilemiyordu.

Onun hayatı çok kötü geçmişti; burası doğru idi. Fakat öte taraftan, kendisi tabiatin üstündeki kuvvetle alâkalı olan her şeye de inanırdı. Ondan sonra üç cumartesi günü akşamları saat on iki ile üç arasında, görülmemek, işitilmemek için bütün tedbirleri alarak koridordan mutadı olduğu veçhile geçti. Potinlerini çıkardı; kurtlar tarafından yenilmiş eski tahtalar üzerinde mümkün olduğu kadar usul yürüdü. Sırtına büyük siyah kadifeden bir harmaniye giydi ve zincirlerine yağ sürmeyi de ihmal etmedi.

Bu son korunma tedbirlerini almakta ve buna alışmakta büyük müşkilât çektiğini söylemeğe mecburum. Bir gece daha aile yemekteler iken Otis'in odasına girip oradan şişeyi aldı. İlk önce bu hareketi, pek ağırına gitmişti; fakat sonradan bu yeni icadın lehinde söylenebilecek bir çok sözler bulunduğuna ve bu maddenin maksada oldukça hizmet ettiğine kanaat getirdi. Fakat bütün bunlara rağmen, gene kendisini tedirgin edecek tedbirler alınmaktan geri durulmuyordu. Daima koridora ipler geriliyordu.

Bir defasında arkasında "kara İzak", yahud Hogley ormanları avcılarının kıyafeti olduğu halde yürürken ikizlerin merdiven başından halı döşeli odaya kadar sürdükleri kaygan bir yağın üzerine basarak ayağı kaydı ve yere düştü. Bu son tahkir onu fena halde öfkelendirmişti. Bu sebeble vekarını, sosyal mevkiini anlatmak üzere son bir teşebbüste bulunmıya ve ertesi gece bu genç Etonluları meşhur "Pervasız Rupert" yahud " Başsız lord" kıyafetinde korkutmıya karar verdi.

Yetmiş senedenberi, bu kıyafete girmemişti. O zaman bu kıyafete girerek güzel Leydi Barbara Modiş'i korkutmuş, o da terasalarında şafak vakti hortlakların dolaşmasına müsaade eden bir aileye giremiyeceğini söyliyerek şimdiki lord Kentervil'in büyük babasiyle olan nişanını bozmuş ve Cek Kaslton isimli güzel bir delikanlı ile Gretna Grin'e kaçmıştı. Zavallı Cek, sonra Vandsvort'ta lord Kentervil ile yaptığı bir düelloda maktul düşmüş, Barbara da teessüründen o yıl içinde ölmüş, böylece bu görünüş kendinden beklenen muvaffakiyeti göstermişti.

Fakat bu kılığa girmek bir haylı müşkil bir işti ve Kentervil hortlağının bu hazırlığı tam üç saat sürmüştü.

Nihayet bütün hazırlıklar tamam olmuş ve hortlak, bu kılığa girdiği için çok memnun olmuştu. Yalnız bu elbise ile birlikte giydiği suvari çizmeleri fazla büyücekti; at üzerinde kullanılan pistovlardan da, ancak, iki tane bulabilmişti. Lâkin gene bu vaziyet onu tatmin etmiş ve hortlak, saat biri çeyrek geçe olduğu yerden çıkıp koridora geçmişti.

Perdelerinin renginden ötürü mavi yatak odası ismi verilen ikizlerin odasına vardığı zaman kapı aralıktı. Daha heybetli bir giriş yapabilmek için kapıyı ardına kadar açtı. Tam bu sırada tam üzerine düşen bir surahi su, kendisini tenine kadar sırıl sıklam etti ve sol omuzunun bir karış kadar yanından geçti. Ayni zamanda dört kişilik yataktan gelen kahkaha seslerini de duydu. Sinirleri o kadar sarsılmıştı ki var kuvvetiyle kendi odasına kaçtı ve ertesi gün, şiddetli bir soğuk algınlığından yatakta yattı. Kendini teselli eden bir nokta var idiyse o da başını beraberinde getirmemiş olması idi. Eğer başını da getirmiş olsaydı, netice büsbütün fecî olacaktı.

Artık, bu kaba amerikan ailesini korkutmaktan ümidini kesmişti. Onun için, ikizlerin hücumuna uğramamak için bütün tedbirleri alarak, kayıp düşmemek için yumuşak terlikler giyerek, ve boynuna kırmızı bir atkı sararak koridorlarda sürünür gibi dolaşmayı kâfi görmeğe başlamıştı.

Son darbeyi eylûlün 19 unda yedi. Merdivenlerden aşağı inerek büyük medhale girmiş ve orada kimsenin kendisine sataşamıyacağına emin olarak Amerika elçisi ile karısının, şimdi Kentervil ailesinin resimleri yerine asılmış olan büyük fotoğraflariyle eğlenmeğe başlamıştı. Büyük bir kefene bürünmüş ve çenesini sarı bir bezle bağlamıştı. Elinde bir fener ve bir kazma vardı. Bu kıyafet, hakikaten "mezarsız Conas" veyahud "zebani Çertsey Barn" kıyafeti idi. Bu, Kentervil ailesi tarafından çok iyi hatırlanan bir şahıstı. Çünkü onlarla komşuları Lord Ruffold arasındaki kavganın esası bundan çıkmıştı.

Saat sabaha doğru ikiyi çeyrek geçiyordu ve hiç bir şeyin hareketi sezilmiyordu. Bununla beraber, kan lekesinden bir iz kalıp kalmadığını anlamak için kütüphaneye doğru yürüyüp giderken birdenbire karanlık bir köşeden iki vücud sıçradı ve kollarını başlarının üzerinde sallayarak onun kulağına:

— Buu! diye haykırdılar.

(Sonu var)

Tarsus mühim bir ziraat merkezidir

Bir senede 5.000.000 kilo pamuk 25.000.000 kilo buğday alınıyor

Tarsus, (Hususî) — Tarsus topraklarından yılda 5.000.000 kilo pamuk, 25.000.000 kilo buğday, 8.000.000 kilo arpa, 3.000.000 kilo yulaf mahsulü alınmaktadır.

Bu rakamlar bize Tarsusun ziraî istihsâl vadisindeki büyük ehemiyetini tebarüz ettirmektedir.

Bu yıl Tarsus çiftçisi pamuktan 1.500.000 lira, buğdaydan 720.000 lira, arpadan 240.000 lira, yulaftan 90.000 lira kazanmıştır. Şu hale göre Tarsusa bir yıl içinde yalnız bu dört çeşid mahsulden 2.700.000 lira girmiştir ki, bu, Tarsusdaki iktisadî refahı gösteren bir rakamdır. Bundan başka pamuk endüstrisinden diğer mensucat sanayiinden ve meyva, sebze ihracat bedelleri de asgarî 2.000.000 lira tutmaktadır ki, her yıl Tarsusa yuvarlak hesab 5.000.000 lira para girmektedir. Bu paranın iki milyonu masraf kabul edilirse geriye kalan 3.000.000 lira gibi muazzam bir paranın şehrin iktisadî bünyesi üzerinde ne mühim bir rol oynadığı anlaşılabilir.

Tarsusda iki ziraî kredi kooperatifi de kurulmuş bulunmaktadır.

Ziraat üzerinde büyük iş yapan 220 tüccar vardır.

Tarsus 3.205.000 metre murabbaı genişliğinde bir araziye maliktir. Bu arazinin 100.000 hektarı ziraate elverişli, 107.000 hektarı da ormanlıktır.

Ziraate elverişli arazinin yüzde altmışı ova, yüzde yirmi beşi dağ eteği ve yüzde on beşi dağlıktır.

Ova kısmının zeriyat yekûnu 70.000 hektardır. Bu sahanın yüzde kırk beşine pamuk, yüzde kırkma hububat, yüzde onbeşine muhtelif mahsuller ekilmektedir.

Kaza nüfusunun yüzde seksen beşi ziraatle meşguldür. Tarsus ziraatinin 45.000 hektarı pamuk, 35.000 hektarı arpa, buğday, yulaf üzerinedir.

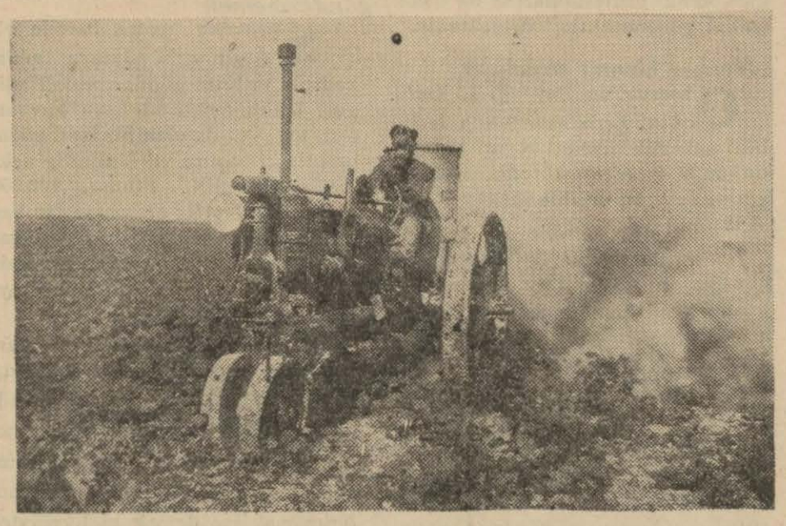

Yukarıda bir pamuk tarlasında çalışma, aşağıda bir tarla ilâçlanıyor

Giresunda frengi mücadelesi

Giresun, (Hususî) — Ordu vilâyetinde mücadelesini bitiren frengi mücadele heyeti bu ay başında şehrimize gelecek ve çalışmalara başlayacaktır. Heyet geniş şekilde çalışacak ve bu hastalığı kökünden atacaktır.

İşkence ile ölüm

Bir adam hizmetçisini işkence ederek dövdü ve dört gün aç bıraktı

Balıkesir (Hususî) — Bandırmanın Edincik nahiyesine bağlı Hızır köyünde müthiş bir facia olmuş; bir adam, hizmetçisini döve döve ve aç bırakarak öldürmek suçiyle yakalanmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Köyde mühim mikdarda erazisi ve hayvanı bulunan Ömer Engin adında bir adamın uzun zamandanberi Mehmed Metin adında bir hizmetçisi vardır. Çiftlik sahibi, her vesile ile hizmetçisini dövmekte ve ona eziyet etmektedir. Hizmetçisi, bütün bunlara rağmen efendisine büyük sadakatle bağlıdır ve kendisini beğendirmeye çalışmaktadır. Ömer Ergin son defa öküzlere iyi bakmadığı için hizmetçisini dövmüş, hırsını alamıyarak zavallıyı bir ağaca bağlamış ve saatlerce işkence ile dayak atmıştır. Hizmetçi dayağın sonunda yarı ölü bir şekilde yere yığılmıştır. Zalim adam bununla da hırsını alamıyarak zavallıyı dağ başındaki bir kulübeye hapsetmiş ve dört gün aç bırakmıştır. Vakayı haber alan jandarma derhal kulübenin bulunduğu yere koşmuş, kapıyı kırarak zavallıyı baygın bir halde dışarıya çıkarmıştır. Mehmed Bandırma hastahanesine getirilirken ifade almağa bile vakit kalmadan yolda ölmüştür. Ömer tevkif edilmiştir.

Bolu memleket hastanesi

Bolu, (Hususî) — Şehrimizde yapılacak olan 50 yataklı mmleket hastahanesinin temeli törenle atılmıştır. 938 büdcesinde hastahane için 25 bin lira tahsisat konmuştur. Gönderdiğim resim temel atma törenini göstermektedir.

Samsun halkevinde daktilo kursları

Samsun, (Hususî) — Halkevi Dil kursları bu yıl çok rağbet görmüş ve gene Halkevinde açılan Daktilo kurslarından büyük faydalar elde edilmiştir. Kursları bitirenler tam manasiyle iyi birer daktilo yetişmektedirler. Rsmimiz Samsun Halkevi Daktilo kurslarına devam eden bayanlarımızdan bir grupu göstermektedir.

Feci bir kaza

Mersin ,(Hususî) — Mersinin Erçel köyünden Mustafa oğlu Ali üç arkadaşile köy mezarlığındaki büyük ağacın dalına binip salıncak şeklinde sallanmaktalar iken ağacın istinad ettiği kaya parçalanarak kaymağa başlamıştır. Bunu gören çocuklar ağaçtan atlayıp kaçmışlarsa da bunlardan Ali yuvarlanan kaya altında kalarak ölmüştür. Adliyece vaka mahallinde tedkikat yapılmış ve çocuğun gömülmesine müsaade edilmiştir.

Bir çocuk salıncak ipiyle boğuldu

Konya, (Hususî) — Şehrimizde feci bir kaza neticesinde bir çocuk boğularak ölmüştür.

Ferhuniye mahallesinde oturan Mehmedin bir buçuk yaşındaki kızı Şükran annesi odadan çıktığı zaman salıncaktan inmek istemiş ve bu sırada kendisini salıncağa bağlayan kuşak boğazına takılmış, boğulmuştur. Annesi odaya girdiğ zaman Şükranı boğazından salıncağa takılmış, cansız bir halde bulmuştur.

Zabıta hâdiseyi tedkik etmiş, bir kasid veya ihmal görmemiştir.

Gazianteb Halkevinde çalışmalar

Gazianteb (Hususî) — Halkevi bahçesi, koyu gölgeli agaçları, güzel çiçeklerle bezenmiş tarhları, serin, fıskiyeli havuzlariyle yaz mevsiminde şehrimizin en güzel bir istirahat yeri halini almıştır.

Bunaltıcı sıcaklarda bütün gün çalışan halkımız akşamları bu güzel ve nezih bahçede kafalarını dinlendirmektedirler.

Halkımızdan birçoğunun ulusal marşlarımızı bilmediğini göz önünde tutan Halkevimiz ulusal marşları öğretmek üzere umuma bir kurs açmıştır. İlk ders geçen pazar günü verilmiş, kursa 200 den fazla vatandaş iştirâk etmiştir. Çok alâka uyandıran bu güzel teşebbüsün devam ettirileceği ve halkımıza istiklâl ve onuncu yıl marşlarını bayramlarda hep bir ağızdan söylemek zevk ve vazifesinin sağlanacağı kuvvetle umulmaktadır.

İzmir'in çıkaracağı eser

İzmir, (Hususî) — Vilâyet cumhuriyetin on beş yılı içinde Egede başarılan işleri yazı ve resimlerile tebarüz ettiren bir eser hazırlamaktadır.

Konyada su düzeni

Kuraklık, seylâp ve sıtma bırakmıyacaktır

Temizlenecek ve kanal içine alınacak derelerin uzunluğu 120 kilometredir

Kanya, (Hususî) — Vilâyetimizin muhtelif mıntakalarında su arama ve suları düzene koyma işlerine hararetle devam edilmektedir. Yüz kilometreden fazla bir uzunlukta açılacak olan yeni kanallar sayesinde mühim mikdarda arazi kazanılacak ve bugün sulanmakta olan arazinin mikdarı beş on misline çıkacaktır. Bilhassa sık sık kuraklık tehlikesi geçiren geniş Konya tarlaları bu tesisat yapıldıktan sonra artık çatlak yüzü görmiyecektir. Kuraklık tehlikesi kalktığı gibi sel seylâp gibi âfetlerin de önü alınacaktır. Bundan başka yeni kanallar ve su tesisleriyle kurutulacaka bataklıklar sayesinde sıtma hastalığı da ortadan kalkmış olacaktır. Başarılacak işler arasında şunlar vardır:

Ereğlide 50 kilometre uzunluğundaki Alan ark, Karamanda 30 Klm. uzunluğundaki İbrala deresi, Akşehirde 30 Klm. uzunluğunda Eğrigöz-Koçaş sulariyle Konya'daki Meram deresi yataklarının ıslâhı ile, muntazam kanallar dahiline alınmasına karar verilmiş ve bu işler eksiltmeye konulmuştur. Bu derelerin mecmu uzunluğu 120 Klm. yi geçmektedir. Bu mühim iş başarıldıktan sonra elde edilecek istifadeler pek büyüktür. Yalnız Ereğlideki Alan arkın temizlenmesiyle 9200 hektar fazla bir arazi sulanacaktır. Diğer sulardan da bu nisbette bir istifade temin edilmiş olacaktır.

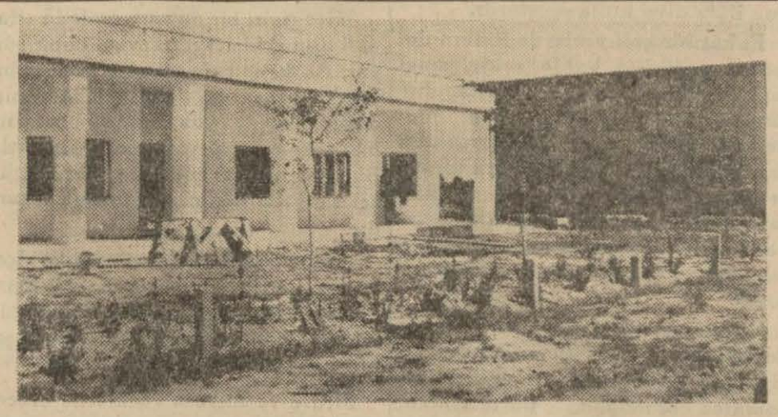

Adana hava limanının son vaziyeti

Adana hava limanında

İnşaat son safhaya girdi, seferlere yakında başlanıyor

Adana (Hususî muhabirimizden) — Ankara - Adana hava yolu önümüzdeki haftalar içinde işletmeye açılacaktır. Cenub hava servislerinin şimdiye kadar başlayamamasına sebeb, Adana hava limanının inşaatının ikmal edilememesidir.

Hava meydanındaki büyük hangarın inşaatı çoktan tamamlanmış ise de, hangarın etrafında, Devlet Hava yolları teşkilâtı memurlarının vazife göreceği binalar henüz tamamlanmamıştır.

Hava meydanındaki tesisat çok mükemmel bir haldedir. Buraya ayrıca, hava teşkilâtı memurları için evler de kurulacaktır.

Ankara - Adana hava postalarının başlamasını halk dört gözle beklemektedir.

Hava meydanından şehre gitmek için ayrıca otobüs servisi de kurulacaktır. Yolcular tayyareden iner inmez hava yolları idaresinin otobüsleriyle şehrin merkezine kadar gelebileceklerdir. Keza Ankaraya gitmek istiyen yolcular da şehirden tayyare meydanına kadar, muayyen vakitte hareket edecek olan bu otobüslerle gideceklerdir.

Şehirden hava limanına, ve hava limanından şehre götürülecek yolculardan hiç bir ücret alınmıyacaktır.

Şehir ipodromunun yanı başında olan Adana hava limanının etrafı bir taraftan da ağaçlandırılmaktadır. -

Ni. Ta.

YURDDAN RESİMLER

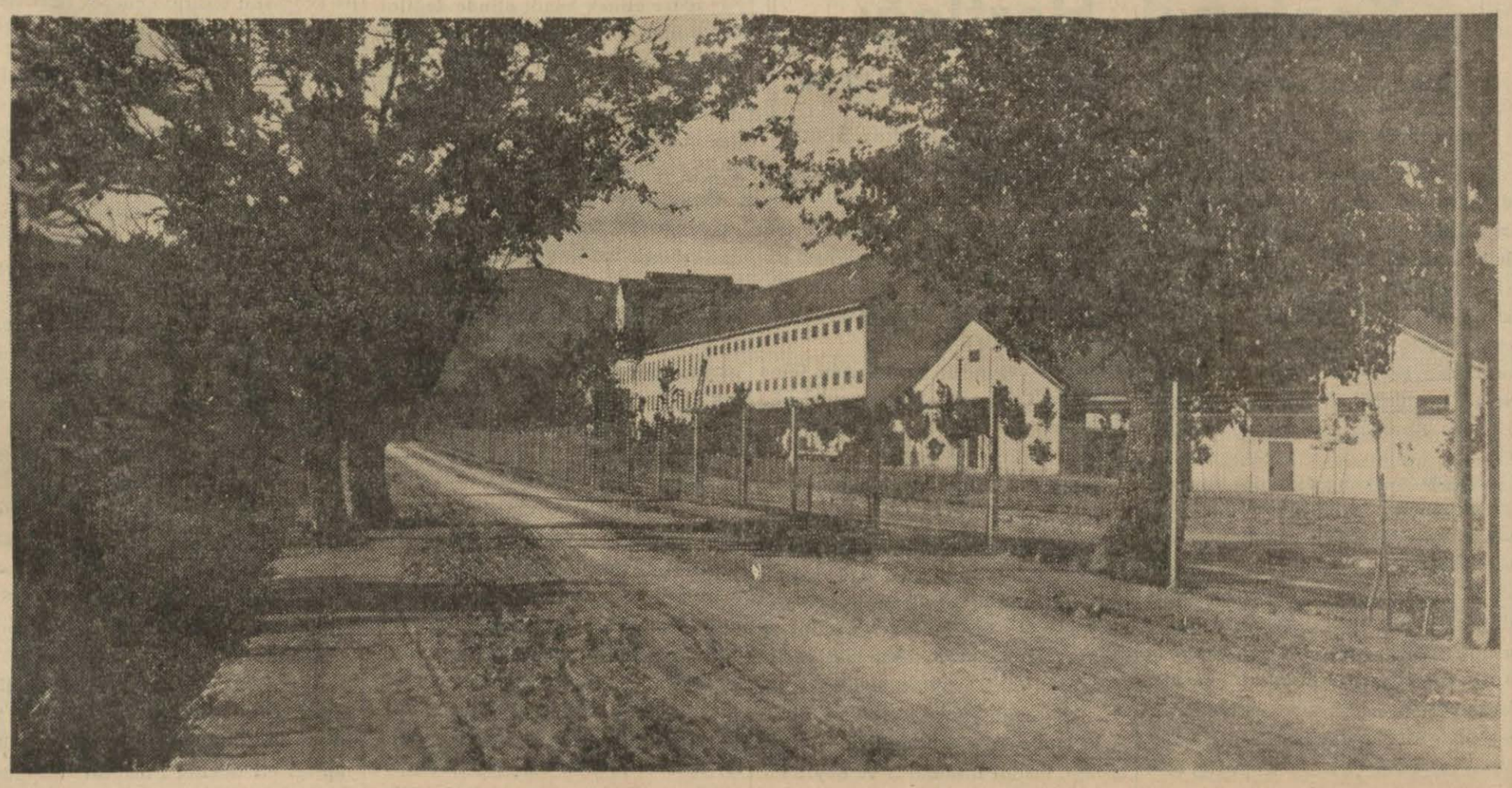

Turhal istasyon caddesi

Kamutay dün evlenme yaşının küçültülmesi, noter, emniyet teşkilâtı projelerini kabul etti

(Başı 1. inci sayfada)

Hüsnü Kitapçı (Muğla)ayni mesele üzerinde durdu ve ziraî mahsullerimize zarar verecek olan, hükümetin onların lehinde aldığı tedbirlere aykırı bulunan bu hükmün kaldırılmasını istedi.

Doktor Sadi Konuk (Bursa) da bu hükmün kaldırılması mütaleasında bulundu.

Muhtelit encümen mazbata muharriri Halit Onaran (Burdur), verginin, kamyonlar yüklü olsun olmasın alınacağını söyledi. Çünkü otobüsün ya eşya, ya insan nakletmek suretile daima dolu olarak hareket edeceğini ilâve etti ve maddî vaziyeti müsaid olmayan halkla, köylünün gideceği arabalardan vergi alınmasını encümenin muvafık bulmadığını, sürat, intizam gibi faydalar temin eden asfalt yollardan faydalanan nakil vasıtalarının bu fazla parayı memnuniyetle vereceklerini anlattı.

Böyle tedbirler almadan, ne zaman hükümetin kudreti kâfi gelirse asfaltı o zaman yapmasını söyliyen B. Emin Sazak (Eskişehir) projenin reddi mütaleasında bulundu. Hayatı ucuzlatırken bir taraftan zammetmenin doğru olmıyacağını söyledi ve turizm gelirinin bir hayal olduğunu ileri sürdü.

Her kilometre başına kamyonlara üç kuruşun çok olduğunu söyliyen Emin Draman (Yozgad), bu işin komşu memleketlerde böyle olmadığını, ne kadar yol katettiğini hesab etmenin çok külfetli bulunduğunu söyliyerek maktu bir şey alınmasını muvafık buldu.

Kanunun diğer fıkralarında varidatın muntazam bir şekilde tanzim edilmiş olduğunu söyliyen Dr. Sadi Konuk (Bursa) teferruata sapmanın işi büsbütün akamete uğratacağını söyledi.

Mahsullerimiz, dünya piyasalarına rekabet etmiyecek kadar pahalı olduğu halda buna bir de nakliye vergisi bindirmenin doğru olmıyacağını söyliyen Rasih Kaplan (Antalya) esaslı olarak tetkik edilmek üzere projenin tekrar encümene verilmesini teklif etti.

Hükümet ve belediyenin vazifesinin halka kolaylık göstermek olduğunu söyliyen Duran Sakarya (Erzurum) bu gibi şeylerden vaz geçilmesini tavsiye etti.

Turizm başka bir meseledir

Şimdiye kadar turistler lehine çıkarılan birçok kanunlar dolayısile bu sözlerin söylenmediğini, şimdi bu meselenin iktısadî bir mesele haline konulduğu zaman bahis mevzuu olduğunu söyliyen Ziya Gevher Etili (Çanakkale) dedi ki:

"— Memlekette turizm denilen şeyi kabul ediyoruz. Yok etmiyorsak ve bundan evel ihtiyaçlarımız var diyorsak evelce çıkarmış olduğumuz kanunları geri alalım, tadil edelim. Bunu da geri bırakalım. Hem turizmi yapalım, diyoruz. Banyosunu, otelini, her şeysini yapıyor, yolunu yapmıyoruz. Bu olmaz. Limanı yapmak için şimendifer lâzımdır. Şimendifer mi evel olsun, liman mı? İşte teknik işlerde bütün hal icabları gözetilmelidir. Turistik yol tamamile başka bir yoldur.,,

Encümen namına cevablar

Muhtelit encümen mazbata muharriri B. Halid Onaran (Burdur) yapılacak turistik yolların 296 kilometre olduğunu söyledi ve vilâyetin yollarının 500 kilometre olduğunu hatırlatarak, turistik yoldan faydalanacak nakil vasıtalarının mukabilini ödemesinin tabiî olduğunu, bunun Almanyada bile alındığını söyledi. İzmir dahilindeki körfez vapurlarından yirmi para gibi az bir para alınacağını, elde edilecek gelirin inşaata ancak yeteceğini söyledi ve diğer hatiblerin mütalealarına cevab verdi.

B. Çetinkaya'nın izahları

Bundan sonra Nafıa Vekilimiz B. Ali Çetinkaya kürsüye geldi ve şu izahatı verdi:

Nafıa Vekili Ali Çetinkaya (Afyonkarahisar) — Arkadaşlar; bu lâyiha İzmir vilâyetinin istediği bir işe aid lâyihadır. Yani hükümetin yollar hakkında prensip olarak ötedenberi dermeyan ettiği esaslardan ayrı bir istisna olmak üzere bunu kabul etmeniz lâzımdır. İzmir vilâyeti turistik itibariyle ehemiyeti haiz bir mıntakadır ve orası için iki üç yolun yapılmasını vilâyet, lüzumlu görmektedir. Bunun için tedbir aramış, bu lâyihayı teklif etmeği münasib bulmuştur. Meclisi umumisinde tezekkür etmiş, Dahiliye Vekâletine teklif etmiş, daha sonra da bize teklif etti. Vilâyetin şahsiyeti maneviyesinin bir ifadesi halinde olarak biz de bu işe taraftar olduk. Dahiliye Vekili arkadaşımız da bu lâyihanın meclise bizim tarafımızdan sunulmasını teklif etti, biz de kabul ettik. Prensip itibariyle biz halihazırda alınmakta olan yol paralarından başka bir para alınmasına taraftar değiliz. (Bravo sesleri)

Asfalt yolun değeri

Çünkü vergi meselesi halkın üzerinde daima bir aksi tesir yapmaktadır. Bunun içindir ki yol kanununu, proje olarak teklif ettiğimiz vakit, alınmakta olan yol parasını esas itibariyle ıslâh ederek daha muntazam bir şekilde tahsil ve yolunda sarfedilmesini istilzam ediyoruz. Bu proje Şûrayı Devletten esaslı surette tetkik edilerek çıkmıştır, Başvekâlette mahfuzdur. Geçen gün büdce müzakeresinde bu projenin mahiyetinden bahsettim. Gelecek sene esaslı bir surette maarif hisselerini de tedkik ederek yollar üzerinde bir tedbir alacağımızı ve lâyihamızı ileri süreceğimi söylemiştim. Şimdi vilâyet diyor ki: Ben turistik yollarını yapmak istiyorum ve vilâyetin meclisi umumisi buna taraftar olmuştur. Bunu esirgemeyin, kolaylık gösterin diyor. Şimdi daha yüksek bir mevki olan B. M. M. nin hissiyat ve kanaatlerini dinlemiş oldum. Gördüm ki bu lâyihalarda bazı maddelerin tatbiki zamanı henüz gelmemiştir. (Bravo sesleri). Fakat bu tatbik zamanı gelmemiş olması demek böyle şeyleri yapmamak manâsında değildir. Ben son Avrupa seyahatimde gördüm ki, her tarafta asfalt yollarla halkı yeni hayatla, yüksek hayatla nakliyatını yapmaktadır. Almanyada, kilometresi 250-300 bin liraya malolan, 24 metre genişlikte 7 bin kilometrelik yola başlanmış, bunun iki bin kilometresi yapılmıştır. Bunun karşılığı milyarlara varacak bir mikdar tutar. Bu parayı ne suretle tedarik ettiklerini sorduğum zaman beni sureti mahsusada gezdirdiler, bu parayı vesaiti nakliyeden tedarik ettiklerini söylediler. Bütün otomobil, kamyon ve diğer vesaitten mutedil bir derecede para almak suretiyle bunu karşılamaktadırlar. Yani asfalt yol yaparken, bu yol, memleketin medenî ihtiyacı ve turizm için ne kadar lüzumlu ise, halkı da başıboş bırakmak doğru değildir. Bunu bir nizam altına almak zarurîdir. Biz bunu daha evvel düşünmüştük. Bizim araba tekerleklerinin demirleri dardır, bir takım hususî vaziyetleri vardır. Bunu tatbik edeceğimiz vakit bir çok müşkülât tahaddüs edecektir.

Projede tadiller

Biz esaslı surette gelecek sene bir kanun getireceğiz, o zaman zarurî olarak bu hususta bir takım tedbirler de alacağız, ve daha geniş kanunlar getireceğiz. Şimdi İzmir turistik yolları hakkındaki kanunun üçüncü maddesinin (D) fıkrasından itibaren kaldırılmasını iltizam ediyorum. (Bravo sesleri, alkışlar). (D) fıkrasının olduğu kısım, bir de dördüncü maddeyi, beşinci maddenin de demir bandajları kısmını kaldıralım. Diğer kısım varidatla vilâyetin yapmak istediği mesaiye de mâni olmıyalım, o suretle kanunun bu söylediğim şekilde çıkarılmasını daha mutedil ve muvafık buluyorum. (Muvafık sesleri).

Proje encümene verildi

Başkan — Müsaade buyurursanız, hatibler, mazbata muharriri ve hükümet noktai nazarlarını beyan ettiler. Eldeki lâyihanın encümene iadesi hakkında teklif mevcud olduğu gibi (D) tadili hakkında teklifler vardır. Ancak mazbata muharriri bu mütenevvi teklifleri mezcetmek için lâyihanın encümene iadesini istiyor. Dahilî nizamnamemiz mucibince mazbata muharriri lâyihanın kendisine verilmesini isterse vermek mecburiyetindeyiz.

Ve proje encümene verildi.

Noter kanunu projesi

İzmir turistik yolları projesinden sonra noter kanunu projesinin müzakeresine başlandı ve hükümetin müstaceliyet teklifi kabul edildi.

Söz alan Adliye vekilimiz B. Şükrü Saraçoğlu şu izahatta bulundu:

— Arkadaşlar, bugün tetkikinize arzolunan kanun lâyihası 1329 tarihli kâtibi adil kanununa dayanıyor. Filhakika bu kanun müteaddid defalar tadil edilmişti. Ancak ancak ana prensiple alâkadar her hangi bir tadili bulunmadığı için bugünkü ihtiyaçlarımıza cevab verecek mahiyet ve kuvvette değildir. Onun için bilhassa prensiplerden başlıyarak bu kanunu tadil ediyoruz. Ve eski hüküm yerine yepyeni bir hüküm koyuyoruz.

Noterlik teşkilâtı yer yüzünde mevcud olanlar mütalea altına alınırsa 3 safha arzettiği görülür. Bunun bir kısmı münhasıran hususî bir mal gibi alınıp satılır ve bu babadan evlâda intikal eder vaziyettedir. Fransa ve Belçikada böyledir.

Bir kısmı ise muayyen şartları nefsinde toplıyan her adamın yapabileceği bir meslektir.

Üçüncü cereyan, içinde bulunduğumuz zamanda en ileri bir telâkki sayılmaktadır. Yani noterlik amme hizmetleri ifa eden devlet müesseseleri arasına alınmalı ve devlet tarafından kontrol edilmeli. Bizde mevcud bu cereyanların içerisinde en iyisi ve ilerisi olduğu için eski kanun yerine bu üçüncü cereyanı kabul ederek o cereyana aid hükümlerle bu kanunu huzuru âlinize getirmiş bulunuyoruz. Bu, memleketin adlî ve ticarî cephesinde ileri doğru atılmış bir adım teşkil edecektir. Çok seneler beklemiş olan bu kanunun heyeti celileniz tarafından müstaceliyet karariyle müzakeresini rica edeceğim.

Vekilin izahlarından sonra projenin maddeleri üzerinde görüşmeler yapıldı. Ve encümen namına verilen izahattan sonra proje kabul edildi.

Evlenme yaşlarını küçülten proje

Bundan sonra evlenme yaşlarının asgarî haddini erkeklerde 17, kızlarda 15 yaş olarak kabul ve medenî kanununun 89 uncu maddesini bu şekilde tadil eden projenin görüşülmesine başlandı. ,

Söz alan Dr. Osman Şevki Uludağ (Konya) vekilin büdce münasebetiyle yaş tashihi davalarından çoğunun sebeblerinin erken evlenme meseleleri esası üzerine dayandığını ve evlenme yaşlarını tadil eden bir projenin Kamutaya geleceğini söylediğini hatırlatarak dedi ki:

"— Kanun geldi. Fakat kanun gelmezden evvel ben daha ziyade kendi fikrim ve arkadaşlarımın fikri alınmak üzere bunu sıhiye encümeninde bekliyordum. Halbuki adliye encümenince tetkik edildikten sonra meclisi âliye geldi. Burada yalnız hukukçu ve adliyeci gözü vardır. Burada tabibin söylemesi lâzım gelen çok güzel sözler vardır. Müsaade edin, bir kere de sıhiye encümeninde görüşelim, ondan sonra meclise gelsin. Bu hususta bir de takrir takdim ediyorum.,,

Adliye Vekilimizin cevabı

Adliye vekili şunları söyledi :

"— Bu kanunun sıhiye encümenine gitmesinde hiç bir mahzur yoktur.. Yalnız esasen sıhiye encümeninin hakim olduğu madde olduğu gibi yaşıyor. Yani her evlenecek, yaşı ne olursa olsun, doktor muayenesinden geçecektir. Doktor lüzum görürse izin vermiyebilir. Binaenaleyh kanunla hiç bir alâkası yoktur. Gene arkadaşlar, her hangi bir tadilâta lüzum görürlerse burada izah edebilirler. Bugün kabul edilecek şekil doktorla alâkası bulunmıyan bir mevzudur. Yaş meselesi değildir. İsterse 25 yaşında olsun, gene doktorun iziniyle evlenebilir.,,

Doktorun buradaki vazifesinin yalnız sihat şahadetnamesi vermek olmadığına işaret ederek doktor Osman Şevki Uludağ dedi ki:

"— Bu meselede hekimliğin fikrini daha mütebariz bir surette belirtmek teklif edilen yaştaki nüfusun evlenebilip evlenemiyeceklerini tetkik etmek ve bunun hakkında bir karar vermek için bunun sıhiye encümenindeki arkadaşlar arasında görüşmemiz lâzımdır. Ben kendi şahsıma burada belki müdafaada bulunabilirim. Fakat kendi şahsım namına söyliyeceğim sözler belki biraz müphem olur. Fakat arkadaşlarımla karşı karşıya geldiğimiz vakit biribirimizle müşavere neticesinde bu fikir daha mütebariz olarak çıkacaktır.,,

B. İhsan Tokgöz işin içtimaî taraflarından bahsetti.

Adliye Vekilimiz kürsüde

Bundan sonra Adliye Vekilimiz B. Saraçoğlu kürsüye gelerek projenin esaslarını şöyle anlattı:

"— Arkadaşlar, bundan evvel adliye büdcesi meclisi âlide müzakere edilirken evlenme yüzünden zarurî olan yaş tashihlerinin davâ şeklinde mahkemelerimize gelen kısmının her sene 60 bin olduğunu ifade etmiş ve bu 60 bin davânın, dolayısiyle hasıl olan hattâ vatandaşların bazılarını mücrim kılan safahatı olduğunu da arzetmiştim. Ve bunu mümkün olduğu kadar bertaraf etmek için süratle bir kanun lâyihası arzedeceğimi vadetmiştim. Bu sözümü süratle yerine getirmek benim için kıymetli bir vazife oldu. Bu kanun üzerinde huzurunuza getirmeden evvel Adliye Vekâletinde üzerinde uzun müddet çalışmış bulunuyoruz. Bu çalışmalarımızda gördük ki bizdeki kanunun tayin ettiği evlenme yaşı erkek için 18 i ve kadın için de 17 yi ikmal etmiş olması şart konulmuştu. Memleketin muhitini iklimini, coğrafî şartlarını nazarı itibara alarak öyle bir yaş tesbit ettik ki bizim kanaatımıza göre tesbit ettiğimiz yaş, memleketteki yaşın hakikatte, filiyatta bir sene üstün bir yaştır. Çünkü istedik ki kanunlarımız aynı zamanda âmmenin nizamını tanzim etmekle beraber âmme seviyesini mümkün olduğu kadar doktor arkadaşımızın ifade ettiği yere yaklaştırmak imkânını temin etsin. Onun için bu bir senelik fazlalığı biz yerinde gördük. Eğer memleketin umumî seviyesi bu bir seneyi tedricen yukarıya doğru kaldırır ve fili vaziyeti kanunun derpiş ettiği noktaya yükseltirse, asıl o vakit doktor arkadaşımızın arzu ettiği adımı kuvvetli olarak atılmış olur. Ve çok emin olarak atmış olacağız. Amma evlenme yaşı ile kanunun emrettiği yaş arasında 3 sene, 5 sene gibi farklar kaldıkça bu kanunların tatbika konulması kendiliğinden müntezi olur.

Aksi halinde bin bir hileye müracaat ederek, elinden gelenler mahkemeye müracaat ederek bu kararı alıyorlar. Nihayet şunu da unutmamalısınız ki köylerde evlenme memurları muhtarlardır. Buralardan davâların mahkemelere aksettiğini bilmiyorum. Yalnız bildiğim, şehirlerdeki mahkemelerimizde senede 64.000 davâyı rüiyet etmekte olmamızdır.

Memleket iklimini dikkate aldık

Şimdi memleket iklimini nazarı itibara aldık, filî ve hakikî tatbikatı nazarı itibara aldık. Ama bunlarla da iktifa etmedik. İstedik ki yeryüzünün diğer memleketlerinde evlenme çağı ve hadleri nedir, bunları da bilelim. Biz bir taraftan kendi memleketimize mümkün olduğu kadar intibak eden kanunlar yapmak ve halkımızın seviyesini mümkün olduğu kadar yükseltici kanunlar yapmak emelinde olmakla beraber diğer taraftan da diğer memleketlerde bu hususta yapmış oldukları tecrübelerden de her vakit istifade etmek istedik. Tetkikatımızda gördük ki; asırlarca Avrupa ve Amerikayı idare etmiş olan Roma kanunları ve kilise kanunları ve onların son mevzuatı erkeğin evlenme yaşını 14 kadınınkini ise 12 olarak tesbit etmiştir ve bütün dünya bu seyri uzun asırlar yaşamıştır.

Bunun çok dûn olduğunu gören her memleket bunu yavaş yavaş yukarı çıkarmağa gayret etmiş ve bu hususta büyük eforlar sarfetmişlerdir.

Sarfedilen bütün bu gayretlere rağmen almış olduğum rakamları okuduğum zaman göreceksiniz ki bizim tesbit etmek istediğimiz rakamlar, burada kabul ettiğimiz rakamlr pek çoğunun çok üstündedir.

Kadın için evlenme yaşları

Kadın için: Evlenme yaşları, muhtelif memleketlerden ilk olarak şimalî Amerikayı, eskiden Cemahiri müttehidei Amerikayı alıyorum.

11 inde 14, 7 sinde 15, 16 sında 16, 2 sinde 18 dir. 48 hükümetten. Erkek için gene Amerikadan: 2 sinde 15, 9 unda 16, 3 ünde 17, 21 inde 18 ve yalnız 1 inde 20 dir. Amerikayı bir tarafta bırakarak gerek Avrupa ve Amerikanın diğer hükümetlerini göz önüne alacak olursak tabiî küçükten başlayarak tedricen ileriye gideceğiz, kadın için evlenme yaşları aşağıdaki memleketlerde şöyledir:

İspanyada, Roma ve kilise hukuku hâlâ yaşamaktadır. Kadın için 12 yaş. Portekiz 12, Brezilya 14, Almanya, Peru 14, şimalî Karolin 14, Romanyada 15, İtalyada 15, Fransada 15, Norveçte 15, Belçikada 15, Felemenkte 16, Danimarkada 16, Almanyada 16 dır.

Görüyorsunuz ki şimal memleketlerinde 14, 15, 16 yaşları vardır.

Erkeklerde yaş haddi

Aynı memleketlerdeki erkeklerin yaş haddi : İspanya 14, Portekiz 14, şimalî Karolinde 16, Brezilyada 16, Norveçte 16, Alyonada 17, Peru 16, Romanya 16, İtalya 17, Fransa 18, Belçika 18, Felemenk 18, Danimarka 20, Almanya 21 dir. Bu mukayese gösteriyor ki memleketimiz için tesbit ettiğimiz evlenme yaşı tesbit edilmesi lâzım gelen yaştan her halde bir sene üstündür. Biz bu bir seneyi memnuniyetle aldık. Öyle zannediyorum ki türk camiası elbirliği ile bir aform neticesinde katî olarak bu bir senelik mesafeyi doldura - caktır. Esasen memlekette büyük ekseriyet bu yaşların altındadır. Altı ay, yedi ay evvel müracaat edenlere altı yedi ay bekleyiniz kanunî izdivaç yapınız diyelim ve böylece kanunumuzun o maddesindeki tatbikattaki müşkülâtını bertaraf edelim. Bu kanuna bir an bir saat evvel mümkün olduğu kadar kuvvetli bir tatbik kabiliyeti verelim. Öyle zannediyoruz ki bu 60 bin davanın lâakal şahit olarak iki üç kişi ile beraber 5 kişiden az olmadığına göre her sene bu davâların peşinde işini gücünü bırakıp koşan bir kaç yüz bin vatandaşımız vardır. (Doğru sesleri). Bunları kurtarmak elimizde iken biz bunu esirgemiyelim. Kanunun kabulünü rica ederim (Alkışlar.)

Millî bünyemiz

Adliye Vekilimizin izahlarından sonra doktor Osman Şevki Uludağ (Konya) söz aldı ve takririnde ısrar ettiğini söyliyerek dedi ki:

"— Memleketin iklimini nazarı itibara aldık diyorlar. Herkes bilir ki, arz dairleri istiva hattına yaklaştıkça büluğ erken olur. Daha yukarı iklime nazaran erken büluğa ermeleri vaziyeti karşısında biz biraz imtiyaz verebiliriz. Fakat bunların esaslı olarak halledilebilmesi için meselenin Sıhiye encümeninde görüşülmesi lâzımdır. Şimal memleketlerinde 14-15 yaşları hattâ İspanya kilisesi 14 yaşa cevaz veriyor. Senegalde 8, Yemende 7 yaşında olur. Benim şurada anlamak istediğim millî bünyemizdir. Millî bünye üzerinde söz söylemek salâhiyetini haiz sıhiye encümeni arkadaşlarımızın tesbit edecekleri bünye olabilir.,,

Memleketin gençliği meydandadır

Bu kanunun çok yerinde ve memleketin ihtiyaçlarını tamamen karşıladığını söyliyen B. Besim Atalay (Kütahya) demiştir ki:

"— Memleketin genişliği meydandadır, nüfusu da meydandadır. Türk günden güne türeyor, üreyor, artıyor. Fakat bizim bu artırmayı kolaylaştırmamız lâzımdır. Evlenmeyi kolaylaştırmak için seneyi azaltmak ve daha bir takım merasimi ortadan kaldırmak lâzım iken bunu bir de sıhiye encümenine götürmek, işi uzatmaktan başka bir şey değildir. İstatistikleri elinize alınız, her vilâyette bekâr sayısı, evli sayısından fazladır. Bu, bir felâkettir arkadaşlar. Çok üzerinde durulacak bir meseledir. Nüfusa ihtiyacı olan bir memleketin bekârları böyle kendi haline bırakmaması lâzımdır. Evlenmeği kolaylaştırmak için kanunlar yapmak lâzımdır. İtalyada mütemadiyen artarken bir taraftan da bekâr memur kullanılmaması için kararlar verildiğini gazetelerde okuyoruz. Ne olur? Köylü 15 inde evlenir.

Şunu da size söyliyeyim ki biraz da genç iken evlenilir. (Alkışlar, bravo sesleri).

Ana ve baba vazifeleri

Projenin bir defa da sıhiye encümenine gitmesi hakkında doktor Osman Şevki Uludağ (Konyo) nın reye konan takriri reddedildi. Tekrar söz alan Uludağ dedi ki:

"— Adliye encümeninin mazbatasında en ziyade hoşuma giden bir mütalea şudur: (Eşin ana ve baba sıfatiyle kendilerine düşen vazife ve mesuliyeti yerine getirebilecek evsaf hakkındaki mütaleasıdır. Hayatta kendilerine mesuliyet verilen eşlerin hakikaten bu mesuliyeti müdrik olmaları lâzımdır. 15 yaşında, hâkim karariyle 14 yaşında evlenen kızın bu mesuliyeti idrâk edeceğine ben kani değilim. İklim, muhit gibi müessirler büluğda tesir eden âmillerdir. Fakat bu tesirleri gayet azdır ve başlı başına teahhüdle ehliyet bahşedemezler.,,

Evlenme için vücud inkişaflarının şartlarını anlatan doktor, bünye ve ruh tekâmülünün lüzumuna işaret ederek dedi ki:

"— Hali hazır nesil hakikaten gürbüz yetişiyor. Buna sebeb şimdiye kadar yapılan evlenmelerin bugünden sonra olacaklar gibi henüz inkişaf halinde bulunan lise talebesinin yaşından daha üstünde evlenmiş olmalarındadır. Bugün lise talebelerini evlenmeye müsaade ettiğimiz zaman beş, on sene sonra bu gürbüzlük memlekette kalmıyacaktır.,,

Kanun çok yerindedir

Söz alan Duran Sakarya (Gümüşhane) dedi ki:

"— Bu kanun çok yerinde bir kanundur. Bunu kabul edersek memlekette birçok karışık işleri halletmiş oluruz. Yalnız bendeniz bu meyanda Vekil'den bir iki ricada bulunacağım.

Bu isteklerim tabiî bugün için mümkün değildir. Fakat yakın bir zamanda böyle bir kanun teklif etmek mümkün müdür, değil midir onu soracağım?

Birisi; Besim Atalay arkadaşımızın söylediği gibi memlekette bekâr çoktur. Bizim nüfusa olan ihtiyacımız da aşikârdır. Adedini bilmem, istatistik elimizde yoktur. Fakat herhalde mikdarının çok olduğunda da şüphe yoktur. Nüfusumuz bundan dolayı ileri gitmiyor. Bekârların evlenmeleri neye mütevakkif ise Vekil bir çare bulsun.

İkincisi, görüyorum ki memlekette boşanma davâları, ayrılma davâları çoğalmıştır. Zaten geçen gün muhterem Vekilin bu kürsüden söylediği gibi istatistiklere bakılırsa vaziyet aşikârdır. Bunun da önünün alınması neye mütevakkif ise yapılmasını rica ederiz. Bunlar memlekette mühim birer meseledir.,,

Projede sıhî bir mülâhaza yoktur

Adliye encümeni namına söz alan bu projenin mazbata muharriri Fuad Sirmen (Erzurum) proje aleyhinde yalnız doktor Uludağ'ın bulunduğunu ve ona cevab vereceğini söyliyerek dedi ki:

"— Kendileri söze başlarken 15 yaşından başlıyor dediler. Halbuki kanun tetkik edilirse 15 ini bitirmiş olanlar, yani 16 yaşına basmış olanlar hakkındadır. Binaenaleyh mütalealarını 16 yaş için yürütmeleri lâzımdır. Encümenimiz de bu mesele üzerinde durmuştur. Hükümetimizin bize verdiği izahata göre iklimin tesiri olarak daha evvel bünyeleri inkişaf edenler bazı yerlerde 15 yaşından daha evvel evlenmeleri kabul edilmiştir. Bu itibarla biz bunda sıhî mülâhaza olmadığını gördük. Bay Doktor da çok iyi bilirler ki umumî hıfzıssıhha kanununun bir maddesinde der ki: evlenecek olanlar, evlenmeden evvel tıbbî bir muayeneye tâbidir. Bu, buyurdukları gibi yalnız zührevî hastalıklar için olduğuna dair kanunda bir kayıd yoktur. Kanun, evlenecek kadın ve erkeğin evlenmeden evel tıbbî bir muayeneye tâbi tutar. Binaenaleyh bu muayene tıbbî bir muayenedir. Evlenmek isteyen 15 yaşını bitirmiş bir gencin vücudunun teşekkülâtı evlenmesine müsaid bir vaziyette değilse doktor ona müsaade vermiyecektir. Bu itibarla buyurdukları tıbbî mahzur bugün mevzuatımızda bulunan bir hükümle önlenmiştir. Bu itibarla adliye encümeniniz bunda hiç bir mahzur görmemiştir. Hükümet namına sayın Adliye Vekilinin burada izah buyurdukları gibi bilâkis bu kanun kabul edildiği takdirde adliyenin işleri azalacağı gibi bundan çok mühim olarak da birçok namuslu vatandaşların sırf doğru bir maksad için, bir yuva kurmak için ihtiyar ettikleri yalan şahidliğin de önüne geçilmiş olacaktır. Adliye encümenimiz bu lâyihanın ne sıhiye encümenine gitmesine taraftardır, ne de bunun reddi için serdolunan herhangi bir mülâhazayı varid görmektedir. Bu itibarla lâyihanın aynen kabulünü rica ediyorum. Mümkünse ve heyeti celile müsaade buyurursa müstaceliyetle müzakeresini de rica ediyorum. (Kabul sesleri).

Bu izahlardan sonra projenin müstaceliyetle müzakeresi muvafık görülmüş ve yeni madde okunarak aynen kabul edilmiştir.

Kamutay, yarın toplanacaktır.

Kasaplar teftiş edildi

İstanbul, 15 (Telefonla) — Belediye mkfettişleri şehirdeki kasasabları tarama suretiyle teftiş etmişler ve bu teftişte manda etini koyun, sığırı dana diye satan, ve parçalara etiket koymıyan, müşterilerden azamî fiattan çok para alan, halka iyi et vermiyen bazı kasablara rastlamışlardır.

Belediyenin kurduğu şirket işe başladığı günden haziranın haftasına kadar 15 bin kasablık hayvan kesmiştir.

Zağrebdeki deniz sergisi

İstanbul, 15 (Telefonla) — 25 haziranda Zeğrebte açılacak denizcilik sergisi için Balkan Antantı daimî deniz komitesi Denizbank'a müracaat ederek malûmat istemiştir.

Denibank başlıca limanların ticarî ve umumî faaliyetine aid icabeden malûmat istatistikleri gönderecektir.

Katil Mansur'un suç ortağı var mı?

İstanbul, 15 (Telefonla) — Zabıta Kantarcılarda sabun fabrikasında gece bekçisi Şevkiyi sabun kazanına atmak suretiyle öldüren Mensur hakkındaki tahkikatı derinleştirmeğe lüzum görmüştür. Bu hâdisede Mensurun cürüm ortakları bulunduğu tahmin edilmektedir. Fakat katil soğuk kanlılığını muhafaza etmekte ve cürüm ortağı olduğundan hiç bahsetmemektedir.

Muhtaç talebelere yardım

İstanbul, 15 (Telefonla) — İlk okullarda olduğu gibi orta okullardaki yoksul çocukların doyurulması için bir yardım komitesi kurulmuş ve bir proje hazırlanmıştır. Proje önümüzdeki ders yılndan itibaren tatbik edilecektir. Bu suretle 7 bin talebeye bakılmış olacaktır.

Profesör Bayan Âfet çok alkışlanan güzel bir nutuk söyledi

Sayın profesör Türk milletinin dünya medeniyetindeki büyük rolünü anlattı

(Başı 1. inci sayfada)

ve onun sayın Rektörüne teşekkür ederim. Türkiyenin selâmlarını Cenevre'e getirmek benim için büyük bir zevktir. Memleketimiz arasındaki münasebetler eskidir. Vaktile Türkiyede yaşayan Cenevreli saatçiler kolonisi arasında Jan Jak Ruso'nun babası bulunmuş olduğunu unutmuyoruz. Büyük ressamımız Liotard da aramızda kalmış ,o kadar ki edebiyatta türk ressamı ismini almıştır.

Türkiyede Atatürkün azametli dehâsı altında cumhuriyet rejimi teessüs ettiğinden ve eski yanlış itiyatlar terkedildiğinden beri Geneve ile Türkiye arasındaki münasebetler daha artmıştır. İstanbul Darülfünununun üniversiteye kalbedilmesine Geneve üniversitesinin bir profesörü memur edildiği gibi gene ayni üniversitenin bir profesörü sizin "Code„ unuzdan alınmış olan medenî kanun birçok senelerdir üniversitemizde tedris etmiştir. Birkaç hafta oluyor ki, İstanbul Biyoloji Enstitüsünde Üniversitenizin sayın mümessillerinden bir zooloji profesörünün hâtırasını tebcilen bronz bir levha asılmıştır. İçinizde bir çokları memleketimizde mühim mevkiler işgal etmektedir. İstanbul Üniversitesi jeoloji kürsüsü de bu meyandadır. Son zamanda profesör Pittard Ankara ve İstanbul üniversitelerinde ve büyük bir dinleyici kütlesi karşısında bir konferans serisi verdi. Madenlerimizi tedkik eden bir çok mütehassıslar Geneve'in eski talebeleridir. Diğer taraftan üniversitelerimizdeki profesörlerimiz ve hattâ Vekillerimiz arasında Geneve üniversitesinin eski talebelerini buluruz.

Geneveli üstadların derslerini bu sıralarda dinliyerek feyz almış olan mebuslarımızı, sanayicilerimizi, ticaret adamlarımızı, doktorlarımızı, serbest âlimlerimizi, avukatlarımızı saymakla bitiremem.

Milletler arasındaki kültür münasebetleri en sağlam münasebetlerdir. İlim, cihanın muvafakat ve rızasını itiraz imkânı bırakmıyarak, tahakkuk ettiren belki yegâne sahadır. Müsavat mevcud olmıyan beşeriyette, müsavatı temin eden ancak ilimdir. Cumhur Reisimiz Atatürk, cumhuriyetimizin yıldönümü vesilesiyle iradettiği bir nutkunda türk milletinin entelektüel sanğat ve cemiyet karakterini tayin ve tebarüz ettirdikten sonra :

"— İşte bunun içindir ki, idealimiz, her vasıta ve her çare ile milletimizin yüksek vasıflarını, yorulmaz faaliyetini, fıtrî zekâsını, ilme, güzel sanğatlara ve millî birlik hislerine bağlılığını devamlı bir surette tekâmül ettirmektir. Türk milletine pek uygun gelen bu ideal onun bütün beşeriyete karşı olan içtimaî vazifesinde, insanlığa yardım, refah ve sulh getirmesinde kat'î muvaffakiyetini temin edecektir.„

Demişlerdi.

Size temin edebilirim ki, Türkiyede cumhuriyet rejimi kurulduktan sonra memleketim artık osmanlı imparatorluğunun son asırlardaki manzarasını göstermemektedir. Yapılan derin içtimaî inkılâblar arasında türk kadınının erkekler gibi bütün ferdî ve siyasî haklarını kazanmış olmasını bilhassa kaydetmek icab eder. Memleketimde bir erkek vatandaşla bir kadın vatandaş arasında hiç bir fark yoktur. Hemen ilâve ederim ki, bu haklara tasarruf bize yeni vazifeler emretmektedir.

Bu saatte münevverlerimizin başlıca meşgalelerinden biri tarihimizi daha doğru olarak tanımaktır.

Vaktiyle bütün yüksek mekteplerde Avrupa medeniyeti Asya medeniyetinin kızı diye öğretilirdi. Bunun da formülü gayet basitti: "Ex oriente lux" Sonradan bu mefhumlar yıkıldı. Bir çok büyük âlimler aksi olarak Avrupanın Asyayı medenileştirdiğini göstermeğe savaştılar. Burada Salomon Reinach'ın "le Mirage oriental" yani "şark serabı" adını verdiği meşhur kitabını zikredebiliriz. Bugün tekrar bu eski formülü tazelemek ıztırarında olduğumuzu ve el ile dokunulabilir bir şekilde canlandırarak merkezî Asyanın ve ön Asyanın Avrupa medeniyetinin anası olduğunu kabul etmemiz lâzım geliyor. Neolithique devirden bahsediyorum. Ve gene sizlerden biri senelerden beri bu mezhebin havvariliğini yapmıştır.

Beyaz ırktan olan türkler, antropolojik tasniflerimizin l'homo alpinus tipi dediği başlıca büyük camiaya mensuptur. Neolithique'lerden evvel bilinmiyen ve bugün Avrupaya mebzuliyetle yayılmış olan bu brachycephale tip, Ege'nin öte kıyısında orta Asyadan Marmara sahillerine kadar geniş mıntakaları bugün olduğu gibi işgal etmiş ve etmektedir. Türk linguistique ailesine gelince: O, da Pamir ve Hindistandan Volga'ya ve orta Tuna'ya kadar "Eurasie" de büyük bir sahayı kaplar.

Eğer tarihimizde varılması mümkün kaynağa kadar, nesilden nesile rücu edecek olursak - nasıl ki isviçreliler de cedlerini arayarak Helvet'lere ve Celtes'lere vardırabilirler. - Türk miletinin, cedleri eski medeniyetlerde mühim rol oynıyanların en eskilerinden biri olduğu müşahede edilir.

Yalnız bu tek misali nazarı itibara alsak dahi tarihimizin bir ânında eski mezopotamya'nın en kuvvetli bir devleti olan Sümer'leri ve Anadoludaki devletlerin en kuvvetlisi olan Hititleri cedlerimiz olarak kabul etmek lâzım gelir.

Bu cedlerin medenî vaziyetlerine dair birkaç seneden beri elde edilen arkeolojik vesikalar şayanı hayret tafsilât meydana çıkarmışlardır. Sorbon tarih ve felsefei ilmiye profesörü Abel Rey'in "Yunanlılardan evel şark ilmi„ adlı eserinde Radet'in bu cümlelerini zikrettiğini görüyoruz: "Şark medeniyetlerinin Asya'da bu uzun yürüyüşünde Mezopotamya'nın İran körfezi plâjlarından Ege kıyılarına kadar, bu intişarın ilk merkezi olduğu görülür„ Ve gene Abel Rey buna ilâveten: "Daha yüksek bir medeniyet farzedilmedikçe bizzat Chaldee'nin bile, hakikaten ilk olan merkezî Asya medeniyetinin pasifik Okyanosuna olduğu gibi Akdenize, garba, cenuba ve oradan Mısır'a ve şarka yayılmasına ve garba doğru yürüyüşüne bir merhaleden başka bir şey olmadığı görülür„ diyor.

Birkaç satır sonra da : "Kappadokya ve Firikya'nın mutavassıt menzilleri, Lidya'nın ise son temsil ve nihayet noktası ve son tevzi yeri olduğu görülür„ diyor.

İşte üzerinde bu kadar mühim hadiseler cereyan etmiş olan bu topraklar, bugünkü Türkiyedir. Bu vakıaları başaran insanlar bize düşüncelerini söyliyebilselerdi: Direkt olarak bu yerleri hiç terketmemiş olmamalarından ve endirekt olarak da müşterek bir kütle halinde bu tarihten sonra merkezî Asya yolunda daha gerilerinden gelmiş bulunmaları dolayısiyle bugünkü Anadoluluları kendi hakikî halefleri olarak tanırlardı. Ümid ediyorum ki bunun antropolojik delilini yakın bir zamanda elde edeceğiz. Bir taraftan küçük Asyada her devre aid olarak yapılan hafriyatta tesadüf ettiğimiz iskeletleri toplıyor ve bu araştırmalara hususî bir itina gösteriyoruz, diğer taraftan da Türkiye hükümeti teklifim üzerine bütün Türkiyede yaşıyan halk için geniş bir anket tesis etmiş bulunuyor.

Bu suretle bunların biribirleriyle ve beşeriyetin mazisi ile halini mukayese imkânını bulmuş olacağız.

Türkiyeyi bu üniversiteye bağlıyan bazı rabıtaları hatırlamakla bahtiyarım. Ve B. Rektör, bu bağların takviye bulmasiyle hayırlı neticeler vermek için daha başka bağların da teessüsünü temenni ediyorum.

Memleketinizde bulunduğumuz zaman, memleketinizin adlî ve içtimaî havasını teneffüs ediyoruz. Sizler gibi biz de, Türkiyede bir tek arzu besliyoruz: Bütün tecelliyatiyle ilimi yükseltmek, ilerletmek ve o sayede daha emniyetli, daha şümullü bir şekilde çalışmak.

Tanışmak hemen ekseriya biribirini sevmektir. Biribirini sevmekse hüsnü niyet sahibi insanların sulh dedikleri şeyi fethetmektir.

Bizim Büyük Şefimiz Atatürk, şarkî Avrupa'da ve Marmaranın ötesinde her vasıta ile ve yüksek şahsiyetlerinin bütün nüfuz ve kudretiyle bu hissi muhafazaya ve takviyeye çalışıyor.

Bay Rektör, sahabetinizde yetişen ve yetişecek olan ve bu çatının altında geçirdikleri hayatın sadık hatırasını daima taşıyacaklarına emin olduğum türk talebelerinin hatıralarını sizin de muhafaza etmenizi dilerim.

Bu oyunun sonu yok mu?

(Başı 1. inci sayfada)

nı akıl kabul etmez. Mantık odur ki bu efendiler, iptidadanberi olduğu gibi, şimdi de, kendilerine tevdi olunan bir talimatın icablarına göre hareket etmektedirler. Bu talimatı veren kimdir? Böyle hareket ederken, reis ve âzalar kime istinad etmektedirler? Böyle suallerle cevab aramak ve tahminler yapmakla vakit kaybedecek zamanda değiliz.

Son hâdiseler isbat etmiştir ki Milletler Cemiyetini temsil eden bu zatlar, Hatay davâsında Sancak türklüğü ve Türkiye aleyhine vazife görmeğe memur edilmişlerdir. Şimdi Cenevrede bulunan ve Hatay'daki komisyonla oradaki tertibat merkezi arasında irtibat ajanlığı yaptığına şüphe olmıyan umumî kâtib, daha ilk talimatı yaparken oynadığı meşum role rağmen, komisyonla birlikte Hatay'a gönderilmiş değil midir? Şimdi de kendisi Cenevre'de fesad çevirirken Hataydaki arkadaşları bizzat vazife görmesine imkân kalmıyan delege Garo'yu temsil etmekte ve onun rolüne devam etmektedirler.

Perdenin kapandığını görmiyecek miyiz? Paris ve Cenevredeki anlaşmalarımıza rağmen, yeni hâdiseler çıkar; mesuliyetini Suriye Fevkalâde Komiserine yahud onun mümessiline atfetmeğe sevkediliriz. Sabrımız tükenip, katî bir karar istediğimiz vakit, Paris'in bir gecede, bütün mesulleri, sanki kendi eliyle koymuş gibi, bularak zevahiri kurtardığını görürüz. Halk ümide düşer; gazeteler nikbin tefsirlere koyulur. Fakat bu sefer de, vazifesi sulh usullerini müdafaa etmek olan Milletler Cemiyeti mümessillerinin, kanlı facıaları teşvik, tahrik ve belki de tertib ettiğine şahid oluruz.

Komedya yeter.

Milletler Cemiyeti âzası sıfatiyle ve cemiyetin davâsı uğruna, en buhranlı zamanlarda, Türkiye'nin nasıl bir hareket tarzı gütmüş olduğu malûmdur. Bizim için millî ve Yakın Şark emniyet nizamı için o kadar mühim olan Hatay işinde, komisyonu vasıtası ile, Cenevre müessesesinden gördüğümüz mukabele doğrusu garibse de böyle vakalara şaşmak için hayret kabiliyetimiz kalmadı!

Fakat bir müddettenberi bütün halkımızın kafasını meşgul eden bir suali artık sormalıyız: Türkiye'nin Milletler Cemiyeti ile olan münasebetleri, hattâ cemiyetteki âzalığı meselesi üzerinde durmak ve düşünmek zamanı gelmemiş midir?

F. R. ATAY

Bir file karşı açılan cinayet davası

Seylan adasındaki Kandi şehrinde yaşayan bir fil işlemiş olduğu sekiz cinayet yüzünden ölüm cezasına çarpılmıştır.

Budistlerin diyarında fil mukaddes bir hayvandır; ona ekseriya dinî âyinlerde hizmet ettirmektedirler. Geçenlerde Kandi'deki budistler, bir kaç tane filin de iştirak ettiiğ dinî bir alay tertib etmişler. Alay giderken, fillerden biri alayı teşkil eden budistlerin arasına atılarak sekiz kişiyi öldürmüş. Meğer fil birdenbire çıldırmış. Hindistanda bu çılgınlığın adı "Amok"dur. Polis, fili sıkı bir muhakemeye tabi tutmuş ve neticede, mukaddes oluşuna da aldırış edilmiyerek ölüm cezası verilmiş.

Budistlerden mürekkeb bir heyet binlerce imza toplayarak polise müracaat etmiş, af dilemiş fakat hepsi boşa gitmiş. Hükmün yerine getirilmesine karar verilmiş.

Hükmün yerine getirilmesi için hazırlıklar başlayınca, fil son anlarını yaşamakta olduğunu his ederek sinirlenmiş ve arkasına gizlenecek bir ağaç aramağa başlamış. Nihayet fili sım sıkı bağlamışlar; karşısına dikilen bir adam pek yakın bir mesafeden ateş ederek adâleti yerine getirmiş!!

Hacıosman bayırı ve İpsala cinayeti etrafındaki tahkikat

Eskişehirde yakalanan kadın sarışın değil kumral çıktı!

Şimdi Neclâ ismin de başka bir sarışın kadının hâdise ile alâka dar olduğu tahmin ediliyor

Bir haftadanberi tafsilâtı gazete sütunlarını dolduran Hacıosman bayırı ve İpsala cinayetleri hergün yeni bir safha göstererek merak uyandırıcı bir seyir takib etmektedir. Geçen günlerin bu cinayete aid hulâsası şudur:

Cinayette malûmatı ve yardımı olduğu söylenen sarışın kadın "Sevim„ Eskişehirde yakalanarak İstanbula gönderilmiş ve bugün İstanbul Cumhuriyet müddei umumîliğine teslim edilmiştir. Sevimin asıl adı Hayriye Mangırdır. Devlet demiryolları Eskişehir fabrikasında kazancı olan kocası Haşim, ayrı ve şüpheli bir hayat yaşıyan karısından boşanmak üzere mahkemeye müracaat etmiştir.

Bir aralık İzmire ve oradan İstanbula giden Sevim, Sirkecide Necatibey oteli kâtibinin ağabeyisi olduğu söylenen Ali Rıza ile tanışarak evlenmesi mevzuubahs olmuş, fakat eski kocasından boşanmamış olduğu için bu arzusuna muvaffak olamamıştır.

Tepebaşında Eleninin pansiyonunda Ali Rıza ile beraber kalan Sevim veya Hayriye, burada adını "Mehmed„ diye bildiğini söylediği katîl ile günler geçirmiştir.

Sevim pansiyonda Neclâ adında bir kadınla arkadaş olmuştur. Beşiktaşta bir sinemada numaralar yapan Neclâ sarışın ve zayıf bir kadındır.

Kendi ifadesine göre Sevim 9.6.938 günü öğleden sonra saat üç buçukta trenle Pendiğe kadar biletsiz gelmiş, Pendikten Eskişehire bilet almıştır.

Bunun sebebi sorulunca:

— Param yoktu, yüzüğümü sattım! demiştir. Bundan sonra kendisine şu sual sorulmuştur:

— Eskişehire niye geldin?

— 13.6.1938 günü kocamın aleyhime açtığı davâda bulunmak üzere geldim.

— Mahkeme gününü nereden biliyordun?

— Babam mektub yazdı, bu suretle haberim oldu.

— Eskişehire gelirken hiç eşya getirmedin mi?

— Hayır, hiç bir eşyamı getirmedim.

— Şimdiye kadar kimlerle beraber resim çektirdin?

— Adanada ateşçi Selim, İstanbulda Anafartalar vapurunda kaptan Niyazi ile resimlerim vardır. Başka kimseyle resim çektirmedim.

— Sen İpsaladan doğruca buraya gelmişsin.

— Ben İstanbuldan buraya geldim.

Kadın 30-31 yaşlarındadır. Başında siyah bir örtü vardır. Saçları kumraldır. Sırtında dallı bir entari, ve siyah bir manto bulunmaktadır. Ayağında siyah ayakkabı, gri renk çorab vardır.

Uzunköprüde yakalanan adam

Ali Rızanın Yedikuleden alarak Uzunköprüye götürdüğü Ali dün İstanbula getirilmiş bulunmaktadır. Ali ilk ifadesinde otomobile müşteri sıfatile bindiğini söylemiştir. "— Ne şoförü tanırım, ne de otomobilde kadın gördüm..„ demektedir.

Muhiddin niçin öldürüldü?

İpsalada öldürülen meteoroloji memuru Muhiddin öldürülmeden bir dakika evel jandarma çavuşu Aliye:

— Bana namusun üzerine söz verirsen sana bir sır tevdi edeceğim, demiş, fakat bu sırrı tevdi etmeye vakit bulamadan katîl Ali Riza tarafından öldürülmüştür.

Bu sırrın ne olduğu hayli merakı calibdir. Muhiddinle Ali Rızanın eskidenberi tanıştıkları muhakkaktır. Fakat bu tanışıklık nereden başlıyor, neden ileri geliyor, buraları meçhuldür. Ortada bir kadın rekabeti mevzuubahs olmakta ise de bu rekabetin böyle birkaç kişinin ölümünü icab ettirecek kadar büyük olabileceği tahmin edilemez. Ortada ya çok şuursuz, çılgınca bir hareket vardır - yani katîl bir cinnet buhranı geçirmiş ve bu buhran esnasında rastladığı her tanıdığını öldürmiye kalkmıştır - yahud da çok şuurlu hareket eden ve ortada dolaşan sırrı bilen, herkesi öldürerek bu sırrı onlarla beraber gömdüren, bu uğurda kendi de can veren bir katîl mevcuttur.

Cinayetin hayatta olan iki kahramanının isticvabı sonunda meselenin aldığı şekli bu gece geç vakte kadar İstanbul muhabirimizin verdiği telefon haberlerinden öğreneceğiz.

Dün bir gazete, müstear adı Sevim olan kadının bir ecnebi vapuru ile bir müddet evel İstanbula geldiğini yazmışsa da, bu, doğru değildir. Sevim, bundan dört ay evel tanınmış bir erkekle Anafartalar vapurile İzmirden İstanbula gelmiştir. Sevimin beraber geldiği zatın hüviyeti tesbit edilmiştir. Aranmaktadır.

Sevim neler anlatıyor?

İstanbul, 15 (Telefonla) — Eskişehirde tevkif edilerek İstanbula gönderilen H. osman bayırı cinayeti maznunlarından Sevim, yahud Hayriye bu sabah 8.35 de Haydarpaşa garına muvasalat eden trenle polis refakatinde geldi.

Gar içinde ve dışında meraklı bir halk kalabalığı toplanmıştı. Trenden inen kadın sarışın değil, kumraldı. Soluk baş örtüsünden, pejmürde yeldirmesinden, yırtık çoraplarından, vaktinden evel buruşmuş, sararmış çehresinin zavallılığından belli idi ki bu kadın herhangi bir his ve kalb macerasının kahramanı olmak meziyetlerinden mahrumdur.

Sultan Ahmed birinci sulh ceza hâkimi tarafından isticvab edildikten sonra tevkifine karar verilen bu hayat düşkünü kadın şu ifadeyi vermiştir:

— Ben Ali Rıza dediğiniz adamla onbeş gün evel kardeşinin ısrarile tanıştım. Fakat adım Mehmed demişti. Bana evlenmek teklifinde bulundu. Beraber pansiyonda oturduk. Ne Hacı Osman bayırında öldürülen Ömer Lütfiyi, ne de İpsaladaki Muhiddini tanımıyorum. İpsalaya da gitmedim.

Hayriye gazetecilerle de konuştu ve sorulan suallere şu cevabları verdi:

— Adını niye değiştirdin?

— Hem o ismi beğenmedim, hem de aynı ismi taşımaktan bıktım.

— Seni İstanbula niye getirdiklerini biliyor musun?

— Haberim yok, şimdi öğreneceğim.

— Korkuyor musun?

— Niçin korkayım?. Ne olduğunu bilmediğim bir iş sayesinde İstanbula bedava geldim. Bir çiy yemedim ki karnım ağrısın..

Gazetelerdeki Ali Rızanın resmini gösterdik:

— Bunu tanıyor musun?

— Onun ismini yanlış yazmışsınız. Onun ismi Ali Rıza değil, Mehmeddir. Beni onunla Necati isminde bir çocuk tanıştırdı. Onunla evlenecektik. Sarışın kadın Neclâ olsa gerek. O Beşiktaştaki bahçede artisttir. Mehmedle Beşiktaş bahçesine gittiğimiz zaman Neclâya korktuğumu söylemiştim.

— Niye korktun ?

— Korktum, çünkü Neclâ tiyatroda bıçak çekip bir adam öldürüyordu.

Hayriye mahkemedeki ifadeleri sırasında 9 ağustosta Eskişehire gittiğini, hayatını çalışarak kazandığını, terzilik yaptığını, birçok tanınmış kimselerin yanında bulunduğunu söylemiştir.

Sevim, tahkikatın derinleştirilmesi için polise iade edilmiştir.

Uzunköprüden gelen Ali

İstanbul, 15 (Telefonla) — Uzunköprüde bulunarak İstanbula getirilen Ali Kaçar bugün öğleden sonra Sultanahmed ikinci ceza mahkemesi huzuruna çıkarıldı. Sorgulara verdiği cevablardan sonra serbest bırakıldı.

Mütemmim malûmat

Sevim bundan bir buçuk ay evel İzmirden gelirken Denizyolları idaresinin Anafarta vapuru suvarisine, kimsesi ve yeri olmadığından bahsetmiştir. Niyazi kaptan, o zaman Anafarta vapurunda bulunan ve şimdi terfian Tarı vapuruna geçen kamarot Sabriye bu kadını yerleştirmek üzere bir oda bulmasını söylemiştir.

Kamarot Sabri Tepebaşında Yeniçeriağası sokağında Gamsız apartımanında oturmaktadır.

Sabri Nane sokağında 24 numaralı apartımanda müstecir madam Sofi nezdinde bir oda bulmuştur. Bir müddet sonra Sevim ve çocuğu bir odada yerleşmişlerdir.

Sevim bir hafta kadar burada kaldıktan sonra çocuğunu alıp Bursaya götürmüş, oradan Eskişehirdeki akrabalarının yanına göndermiş ve tekrar Madam Sofinin yanına dönmüştür.

Muhiddin'in şahsiyeti

Soyadı Güç olan ve İpsalada öldürülen Muhiddin, henüz 33 yaşlarında kadar ve bekârdır. 1937 senesi temmuzunda İpsala meteoroloji memurluğuna tayin edilmiştir. Daha evel Adanada ayni vazife ile çalışıyordu. Katîl Ali Rıza, Muhiddinle Adanada tanışmış, bu sırada, müştereken bir kadını sevmiye başlamışlardır. Muhiddin bir sene kadar evel İpsalaya yeni vazifesine gelmiştir. Ali Rıza da, ötedenberi yapmakta olduğu kaçakçılığa devam etmek için cenup vilâyetlerine gitmiş ve hâdiseden onbeş gün evel İstanbula gelmiştir.

Bu sırada Sevimle tanışmıştır.

Son haberler

İstanbul, 15 (Telefonla) — Katil Ali Rızanın otomobili ile İpsalaya giderken beraberinde sarışın bir kadının bulunduğu tesbit edilmiş gibidir. Eğer bu kadın Sevim yahud Hayriye değilse başka bir kadın aramak lâzım gelecektir.

Ankara Borsası

ÇEKLER

15 Haziran 1938 Fiatı

	Açılış	Kapanış
Londra	6.23	6.23
Nevyork	125.18	125.25
Paris	3.4925	3.4925
Milano	6.5875	6.5875
Cenevre	28.78	28.78
Amsterdam	69.54	69.54
Berlin	50.5875	50.5875
Brüksel	21.30	21.30
Atina	1.14	1.14
Sofya	1.5375	1.5375
Prag	4.365	4.365
Madrid	6.9225	6.9225
Varşova	23.625	23.625
Budapeşte	24.92	24.92
Bükreş	0.9375	0.9375
Belgrad	2.86	2.86
Yokohama	36.2925	36.2925
Stokholm	32.1225	32.1225
Moskova	23.67	23.67

ESHAM VE TAHVİLAT

	(Peşin)	
1933 türk borcu I	19.—	19.—

Atatürk kızı Sabiha Gökçen

(Başı 1. inci sayfada)

nı günün gecesini orada geçirecektir. Ertesi sabah Bükreş'e uçacak olan Gökçen, bir gece Romen merkezinde kalacak ve pazar sabahı İstanbul'a dönmüş bulunacaktır.

Kahraman Gökçen'in tek başına yapacağı bu Balkan hava turu, dost memleketlerde büyük bir alâka uyandırmıştır. Bu tur bahis mevzuu oldukça neşriyat yapan Balkan basını, son günlerde, dünyanın ilk kadın tayyarecisinin bu büyük gezisi üzerinde durmaktadırlar. Türkkuşu gençliğinin memlekete dünya birinciliğini hediye ettikleri bugünlerde onun değerli ve eşsiz Başöğretmeninin yapacağı bu yolculuk, hava neslimize güvenmekte ne kadar haklı olduğumuzu gösteren bir tezahür olacaktır.

Romanyadaki büyük alâka

Bükreş, 15 a.a. — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bayan Sabiha Gökçen'in Balkan hava turnesi hakkında bütün Rumen matbuatı büyük bir alâka göstermektedir. Bugün gazetelerde intişar eden fıkralarda şahsından, havacılığından ehemiyetle bahsedilmekte ve modern türk kadınlığının derunde ettiği vazifelerin bir timsalini teşkil etmekte bulunduğu kaydolunmaktadır.

Bayan Gökçen'e Rumen havacılığı namına mihmandar olarak Prenses Stirbey tayin edilmiştir.

Prenses Stirbey, Prens Bibeskonun yeğenidir.

Hava mitingi programında Bayan Gökçen'e ehemiyetli bir mevki ayrılmıştır.

Yugoslav kıralı tayyare sergisinde

Belgrad, 15 a.a. — Kıral İkinci Piyer ,dün sabah beynelmilel tayyare sergisini ziyaret etmiştir. Kralı, sergide ,tayyare kulübü reisini temsil eden B. Sondimayer ve askerî tayyarecilik reisi muavini General Yankoviç istikbal etmiştir.

Majeste Kıral, bu münasebetle, bütün yugoslav ve cenebî pavyonlarını ziyaret etmiş ve teşhir edilmiş olan malzemeye karşı büyük bir alâka göstermiştir.

Orta mekteb muallimliği imtihanı

İstanbul, 15 (Telefonla) — Bugün orta mekteb uuallimi olmak üzere müracaat eden lise mezunlarının imtihanlarına başlanıldı. İlk olarak türkçe imtihan yapıldı. Bu imtihana 37 lise mezunu girdi.

Yeni tramvay arabaları

İstanbul, 15 (Telefonla) — Yeniden sekiz tramvay arabasının otomatik hale konulmasına izin verilmiştir.

Macar hikâyesi

Büyük aşk

Yazan: Franz Fendrik *Çeviren: F. Zahir Törümküney*

Margeretta çok güzel bir kızdı. Yalnız büyük bir kusuru vardı. Fazla mağrur ve kalbsizdi. Franz bir senedenberi genç kıza karşı derin bir alâka duyuyordu. Hissiyatını göstermek için türlü bahaneler icad ediyordu. Fakat bütün emekleri boşa gidiyor, kız hiç oralı olmuyordu. İkisi de ayni müessesede çalışıyorlardı. Nihayet, günün birinde katî kararını verdi. Kıza fikrini açtı ve kendisiyle evlenmek istediğini söyledi.

Margeretta alaylı bir gülüşle Franz'ın bu teklifini reddetti :

— Size karşı gösterdiğim samimiyet ve arkadaşlığı bu şekilde tefsir edeceğinizi bilmiş olsaydım, başka türlü hareket ederdim. Şunu unutmayınız ki; ben parasız bir adamla evlenemem.

Kızın bu tarzdaki muamelesi Franz'ın çok ağırına gitti. Uykusuz geçen bir gecenin sabahında, bu kendini beğenmiş kızı yola getirecek plânını hazırlamıştı.

Ertesi günü hiç bir şey olmamış gibi işine gitti. Akşam üzeri eve dönerken, şehrin en lüks kırtasiye mağazasına uğradı. Bir kutu fevkalâde şık mektublık kâğıdla zarf aldı. Biraz ileride ki bir tuhafiyeciden de bir şişe parföm seçti. Eve gider gitmez yazı masasının başına geçti. Uzun bir aşk mektubu yazdı. Zarfın üzerine kadın yazısını taklid ederek ince harflerle kendi adresini yazdı. Mektubu iyice parfömledikten sonra zarfı kapatıp postaya verdi.

Ertesi sabah dairede odacı kokulu ve renkli zarflı mektubu getirdi. İlk günler bu mektublar kimsenin gözüne çarpmadı. Günler geçip de mektubların arkası kesilmeyince odacı gelen mektubları rast geldiğine gizli, gizli göstermeğe başladı. Aynı büroda çalışan arkadaşları baş başa verip fısıldaşıyorlardı:

— Yahu, bizim Franz'ın bir dalaverası var. Her gün aşk mektubları alıyor.

Margeretta ilk zamanlar pek aldırış etmedi. Franz'ın aşk macerası hakkındaki dedi kodular gittikçe genişliyordu. Kendisinden çok bahsedilen erkekler hemen, hemen her kadını alâkadar ederler. Margeretta da Franz hakkında söylenen sözlere kulak kabartmaktan kendini alamıyordu.

Samimî görünen bazı dostları Franz'ın ağzını aradılar. Franz, sevgilisinin tanınmış sinema yıldızlarından biri olduğunu ağzından kaçırdı.

Artık dairedeki işlerini de ihmal ediyordu. Masasında ekseriya saatlerce hiç bir iş yapmadan oturuyordu. Gece geç vakıtlara kadar eğlenip uykusunu alamamış insanların yorgun halini takınıyor, ağzını karış, karış açıp esniyordu....

Onun bu hali, iyi dostlar sayesinde kısa bir zamanda müdürün kulağına kadar gitti. Müdür kendisini odasına çağırttı:

— Memurların hususî hayatlarına karışmağı doğru bulmam. Bu çirkin ve ayıp bir şeydir. Fakat sizi çok sevdiğim için söylüyorum. Bugüne kadar müessesenin takdir edilen bir memuru idiniz. Son zamanlarda vazifenize karşı gösterdiğiniz kayıdsızlık gözden kaçmıyacak kadar ileri vardı. İstikbalinizi böyle havaî şeylere kurban etmeyiniz. Uçurumun kenarına geldiniz. Size dostça ihtar ediyorum. Sonra karışmam....

Lâf lâfı açtı. Neticede Franz, müdüre sevgilisinin meşhur bir sinema yıldızı olduğunu, yakında Amerikaya döneceğini ve kendisine de beraber gitmeği teklif ettiğini, ancak işini terkedip, kendini bir kadına besletmeği erkeklik gururuna yakıştıramadığını, bu yüzden yapılan bu teklifi kabul edemediğini anlattı.

...'ın böyle sağlam bir karaktere sahib olduğu müdür vasıtasiyle çabucak yayıldı. Bu haber Margeretta'ya da ulaştı. Kızcağız böyle bir erkeği reddettiğinden dolayı çok müteessir oldu.

Franz çalışma saatleri arasında hatıra defteri de tutuyordu.

Margeretta bu defterin içindekileri okuyup öğrenmek merakiyle yanıp tutuşuyordu.

Franz paydos saatlerinde hatıra defterini unutmuş gibi yaparak yazı masasının üstünde bırakıyordu.

Bir öğle paydosunda Margeretta günlerden beri beklediği fırsatı eline geçirdi. Hatıra defterini masanın üzerinde buldu.

Bu defter müdhiş bir aşk romanına benziyordu. Kız merakla okudu. Sinema yıldızının ismini de öğrendi. Bu herkesin tanıdığı Gloria Natali idi. Bütün erkeklerin en küçük bir iltifatını kazanmak emeliyle fedakârlıkta biribirleriyle yarışa çıktıkları bu kadın Franz'ı seviyordu ha!...

Demek kendisi böyle bir erkeği red etmişti. Aman yarabbim ne abdallık...

Ertesi günü, akşam üzeri daire paydos olmuş memurlardan hemen hiç kimse kalmamıştı. Margeretta usulca Franz'ın çalıştığı odaya gitti. Kapıyı açtı. Delikanlı odada yalnızdı. Başını avuçları içine almış, düşünüyordu. Kız yavaşça yanına yaklaştı. Titriyen bir sesle söylemeğe başladı:

— Franz!... Yazık değil mi sana?.... Böyle sonsuz bir aşk uğruna kendini mahvediyorsun... Vaz geç bu kadından... Bu vaziyet böyle devam ederse seni işinden de çıkaracaklar... O zaman ne olacak?... İnan bana... Bu kadar fedakârlığa hiç bir kadın lâyik değildir..

— Çok haklısın Margeretta!... Ben de biliyorum... Bu kadınla ben katiyen mesud olamıyacağım... Ama ne yapayım?.. Elimde değil... Yalnızım... Çok yalnızım Margeretta...

— Niçin böyle düşünüyorsun?.. Bak hepimiz... ben... Seni seviyoruz... Sana acıyoruz... Yok yere hayatını zehirleme... Gençsin... Güzel ve gösterişli bir delikanlısın... Elbet seni mesud edecek kadın da bulunur..

Daha fazla söyliyemedi. Boğazına bir şey tıkanıyordu. Gözlerine yaşlar hücum ediyordu.

Franz yerinden kalktı. Kızı kollarının arasına aldı. Kulağına eğildi:

— Benim yıldızım sensin. — Dedi.

ÇAPRAZ KELİMELER

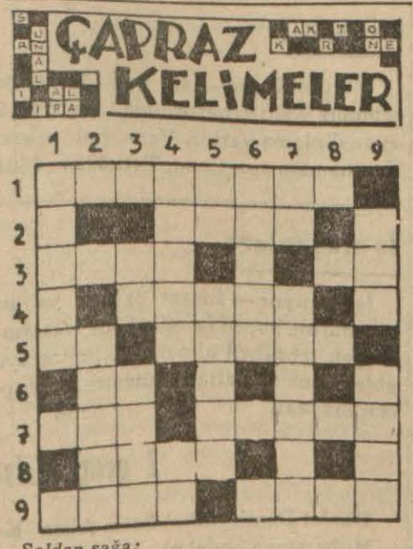

Soldan sağa:
1- Eski öteberi.
2 Gıda
3- Bir nevi hayvan hastalığı - Bir nota
4- Dökme âletlere şekil veren
5- Kırmızı - Şamar.
6- Asmaktan emir.
7- Hastalıklara karşı tedbir (Vücudda yapılır. - İssiz.
8- Hükümdar
9- Altmış dakika - Kilodan önce kullandığımız ağırlık ölçüsü.

Yukarıdan aşağıya:
1- İçi pamuklu elbise
2- Gevşek (Makinist tabiri)
3- Beyaz - Dizi.
4- Kızımızın kocası - Beygir
5- Çok değil - Mevki (mahallî)
6- Sulu çamur
7- Beyaz - Parlayan
9- Karnı doymuş - Ankarada bir kütüphane.

ANDAÇ

(HAVA SEFERLERİ)

Ankara - İstanbul arasında pazardan maada her gün :

Yeşilköyden hareket	:	9.30
Ankaradan hareket	:	15.30
Ankaradan cumartesi günleri	:	14.30

Nöbetçi Eczaneler

Pazar	:	Yeni ve Cebeci eczaneleri
Pazartesi	:	Halk ve Sakarya „
Salı	:	Ege ve Çankaya „
Çarşamba	:	Sebat ve Yenişehir „
Perşembe	:	İstanbul eczanesi
Cuma	:	Merkez „
Cumartesi	:	Ankara „

HALK ve YENİ SİNEMALAR

Seans saatleri

Her gün

YENİ	HALK
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30
Cumartesi günleri	
YENİ	HALK
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30
Pazar günleri	
YENİ	HALK
11	11
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Geceleri saat 21 de

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon, müracaat şehir: (1023-1024). — Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi Telefon numaraları: Zincirli cami civarı: (2645, 1050, 1196). — Samanpazarı civarı: (2806, 3259). — Yenişehir, Havuzbaşı, Bizim taksi: (2323) — Havuzbaşı: Güven taksi: (3848); Birlik taksi: (2333) — Çankırı caddesi, Ulus taksi: (1291).

Otobüslerin ilk ve son Seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'denUlus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl. ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45

§ U. Meydanı ile İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

§ U. Meydanı ile Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus Meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü 18 e kadardır.
Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya	Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi, perşembe, cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına	: Hergün 9,35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı	: Hergün 9.35
Zonguldak hattı	: „ 15.00
Kırıkkale'ye rayotobüs	„ 16.05

GÜNDELİK

Hicrî - 1357	Rum' - 1354
Rebiül'âhir: 17	Haziran: 3
S. D.	S. D.
Güneş: 4 26	Akşam: 19 43

Muallim seraceddin öldü

İstanbul, 15 (Telefonla) — Memleket maarifine muallimlik hizmetiyle beraber yazdığı kitablarla birçok hizmetler ifa eden tabiiye muallimi Seraceddin Hasırcıoğlu dün vefat etmiştir.

Cenazesi bugün Beşiktaşta evinden kaldırılarak namazı Nişantaşında Teşvikiye cmaiinde kılındıktan sonra Maçka mezarlığına gömülmüştür.

Merhum kırk senedenberi mekteblerde muallimlik yapmış ve binlerce talebe yetiştirmiştir. Son senelerde Kabataş lisesinde muallimdi.

ULUS, Seraseddine rahmet ve ailesine baş sağlığı diler.

Memurların izinleri

Senelik mezuniyetlerini kullanmak üzere bulundukları dairelerden mezuniyet alan memurların bu mezuniyetlerini tayin edilen zamanlarda kullanmaları ve tayin edilen zamanlar dışında kullananlar hakkında memurin kanununa göre inzibatî cezalar tatbik edileceği kararlaşmıştır.

Çin ordusunda yeni ruh

Bir zamanlar "şecaat ve cesaret,, kelimeleri sırtlarında yazılı olan Çin askerleri şimdi dünyanın maneviyatı en çok yükselmiş bulunan bir ordusunun cesur ferdleri olmuşlardır. Evelce tasavvuruna bile imkân olmıyan bir heyecan bütün memleketi sarmıştır.

Çan - Kay - Şek orduya manevî kuvvet ve siyasî terbiye verdi

Yazan:
Valte Boshard

Noye Zührer Saytung gazetesinin uzak şark muhabiri Nalter Boshard mayısta Suçav'dan yazıyor:

Bir zamanlar çin askerlerinin sırtlarında, büyük harflerle yazılı iki kelime vardı: "Şecaat ve cesaret,, bu iki kelime, kaçmakta olan askerlerdeki hasletleri galib tarafa göstermek ve ricatin ancak bir zaruretten ileri geldiğini göstermek maksadiyle üniformaların arkasına yazılmıştı.

Bu devir, çoktan eski bir mazi olmuştur. Geçen haftalar içinde cereyan eden muharebeler, Çin ordusunun karşı tarafı bile hayrette bırakacak bir cesaret mertebesine varmış olduğunu isbat etmiştir. Maamafih, sahil boylarında koltuklara gömülerek Çin ordusunu küçük düşürecek bazı mütalealarda bulunanlar da yok değildir. Ancak, son aylar içinde çin askerî kıtalariyle yakından temas eden bir kimse, hiç bir ordunun bu kadar kötü şartlar altında cepheye gitmemiş olduğunu derhal teslim eder.

Şimdiki anlaşmazlık başladığı zaman, Çinde modern bir ordunun temelleri bile yoktu. Çan - Kay - Şek evelâ ilk nümune tümenlerini teşkil etti. Nanking'deki askerî akademide bir çok genç subayları yetiştirerek memleektin muhtelif yerlerine gönderdi. Merkezi hükümetin mahdud mikdarda askeri vardı.

Askerî teşkillerin çoğu, merkezi hükümetten bol bol para yardımı gören valilerin emrinde idi. Bunu yapmaktan maksad, onları kazanmak ve icabında kendilerinin yardımını garanti altına almaktı. Ancak, yapılan bütün bu para yardımları, askerî kıtaların silâh ve levazımına harcanmıyor. Bundan bir kaç ay evel mahkûm olan general Han Fu Şu hâdisesinde olduğu gibi, ya generallerin yahud da valilerin hususî hesablarına geçiyordu. Vilâyetlerdeki askerî kıtaların, aylarca para yüzü görmedikleri şöyle dursun, iaşelerinden de çalınıp çırpılıyor ve bunun neticesinde bir çok yerlerdeki askerî kıtalar ahalinin sırtında geçinerek kanını emiyordu.

Bu itibarla yakın bir maziye kadar halkın askerleri ağızlarına bile almak istememiş olmasına hiç hayret etmemeli...

Şimdiki harb bu sahada esaslı bir değişiklik meydana getirdi. Çankayşek baş kumandanlığı ele alarak vilâyetlerdeki generaller onun maiyetine girdiler. Fakat, eski zihniyeti henüz kafalarında taşıyan subaylar askerî yüksek şûranın kurduğu müdafaa sisteminin, birer rüknü olduklarını kavrayıncaya kadar epey zaman geçti. Daha 1937 ilkkânununda ,bir kaç milyonluk ihtilâs meydana çıkarılacak korkusiyle, Şantung valisi, başkumandanlık tarafından gönderilmiş olan bir heyetin Sarı nehir boyundaki tahkimatı teftiş etmesine engel oldu. Eski mektebin subayları, ordunun artık şahsî menfaatlere ve mahallî münazaalara alet olamıyacağını anlamaları için, gözlerini yıldıracak misaller göstermek lâzımgeldi.

Koskocaman Şantung vilâyetini hiç mücadele etmeden düşmana terketmiş olan general Hanfuşu ölüm cezasına mahkûm edildikten sonra, generaller arasında yeni bir hava esmeğe başladı.

Merkezi hükümetin mükemmel bir surette yetiştirilmiş olan askerleri Şanghay'daki muharebelerde ümid edilmiyecek derecede büyük muvaffakiyetler gösterdiler. Bu askerler, teknik bakımdan fevkalâde mükemmel bir şekilde silâhlanmış ve tayyareleri çinlilere her hususta üstün olan bir düşmanın karşısında çarpıştılar. Bütün üstünlüğe rağmen bu askerler üç ay mevzilerini muhafaza ettiler. Nihayet japonların kat kat büyüyen üstünlüğü karşısında geri çekilmeğe mecbur oldular; çünkü, kuvvet ve kudretleri sona ermiş, yedekler ise tutunamamışlardı. Japonlar Nankini zabtedip bitkin bir hale düşünceye kadar, hezimet üstüne hezimet başladı.

Çinin hükümet merkezi Nankin'in düşman eline düşmesi, Çin ordusu tarihine çok acıklı bir sayfa ilâve etti Kumanda, allak bullak oldu; müdafaa hatları yanlış tertib edilmişti; yakasını sıyırıp kaçamayan binlerce asker, bıçaktan geçirildi. Bir an oldu ki, Çin bir daha belini kaldıramıyacak derecede büyük bir inhizama uğramış olduğu kanaati hüküm sürmeğe başladı. Mağlub ve harab olmuş bir orduyu tekrar derleyip toplayabilmek, ona cesaret ve şecaat telkin etmek için, beşerin takati üstünde bir azmi haiz bir adama ihtiyaç vardı.

Büyük bir devlet adamı ve subay olan Çankayşek, askerlerinin yeniden organize edilmesi için bu cesareti yarattı.

Nankin'in alınması üzerine japonların ona bıraktıkları zamandan, büyük bir kiyasetle istifade ederek yeni bir ordu kurmasını ve bu orduya siyasî terbiye vermesini bildi. O ve kendisinin yakın arkadaşları olan subay ve müşavirler, geçen aylar içinde bilmedikleri bir çok şeyleri öğrendiler. Eski başı bozuk ordusunun yerine millî bir ordu geçti. Her Çin vatandaşı askerlik hizmetine mecbur tutuldu; yalnız ailenin en yaşlı erkek evlâdı, tarla ve toprak işlerini görmek için askere alınmadı.

Bu yılın başından itibaren toplanıp getirilmekte olan acemî efraddan, cepheye sevkedilmeden evel sıkı bir talim ve terbiye gören tümenler teşkil edildi. Hankov civarında teşkil edilmiş olan asker ocaklarında, silâh altına yeni alınmış olanlara, her şeyden evel, Japonyaya karşı girişilmiş olan mücadelenin ehemiyet ve manası anlatılmakta, dava kafalarına sokulmaktadır. Üç aylık bir talim ve terbiye gördüktensonra cepheye giden bu askerî kıtalar, artık başı bozuklardan mürekkep bir ordu değildir. Bugün, evelce tasavvuruna bile imkân olmayan bir heyecan Çankayşeki takviye etmektedir. Kadınlar da ellerinden geleni yapmaktadırlar; en asîl ailelerin kızları bile kızılhaçta hizmet etmektedirler.

Bütün bunlar öyle ileriliklerdir ki, sulh zamanında yirmi otuz yıl içinde kolay kolay elde edilebilecek şeyler değildir. Harb, bu tekâmüle hız verdi; azmi bütünleştirdi. Valilerin maaşsız başı bozuğun dan vatansever bir muharib ortaya çıktı ki, bunlar memleketin muhtelif yerlerinden gelen arkadaşlariyle omuz omuza döğüşmekte, müşterek düşmana karşı vatanını müdafaa etmek için canını seve seve vermektedirler.

Çin askeri kanaatkâr ve son derece meşekkate tahammülüdür. Bu asker, açık öküz arabalarında, yağmur altında ve çamur içinde, soğuktan, sıcaktan şikâyet etmeden orta Çinden kalkarak günlerce, hattâ haftalarca süren bir yolculuktan sonra cepheye geliyor. Aldığı iaşe sade ve azdır. Kendisine verilen para günde yarım Çin dolarıdır. Bu darlığa rağmen, hepsi de büyük bir neşe içinde, zıplayarak, hoplayarak harbe gitmektedir. Yaralanıp geri geldikleri zaman ilk sordukları "— Bölüğüme ne vakıt dönebilirim?" Sualidir. Başlarından geçen şeyleri büyük bir gururla anlatmakta günün akhramanı olmaktan sonsuz bir haz duymaktadırlar."

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× **Belgrad** — Belgradın ilk beynelmilel hava sergisi dün öğle zamanı kapanmıştır. Resmî istatistiklere göre, sergiyi bir çoğu ecnebi olmak üzere tak riben 250.000 kişi ziyaret etmiştir.

× **Paris** — Futbol: Brezilya Çekoslovakya'ya bire karşı iki golle galib gelmiştir.

× **Berlin** — Ecnebi bir devletin menfaatine casusluk etmekle müttehim Jorj ve Anna Şviçer adındaki karı koca, balta ile kafaları kesilmek suretiyle idam edilmişlerdir.

× **Kahire** — Dahiliye nazırı ayân meclisinde yaptığı beyanatta yahudilerin Mısır'a muhaceretine mani olmaları için hudud karakollarına katî emirler verildiğini söylemiştir.

× **Budapeşte** — Macar sanayi taktirhaneleri, devletleştirilecektir. Sanayi erbabına tazminat verilecektir.

× **Viyana** — Beynelmilel Tuna komisyonu, 1938 ağustosunun birinci gününden itibaren merkezini Belgrad'a nakletmeğe karar vermiştir.

× **Vaşington** — Mümessiller meclisi, Ruzvelt'e parlâmentonun 1939 kânunusanisi içtima devresi açılıncaya kadar işsizler için 3 milyar 753 milyon dolar sarfetmek mezuniyetini veren bir kanunu tasvib etmiştir.

Ödenecek tahvil kuponları

Finans bakanlığı, yüzde beş ve iki faizli 1932 hazine tahvillerinin altı numaralı kuponlarile, mülga seyrisefain idaresi borçları için çıkarılan yüzde beş faizli hazne tahvillerinin beş numaralı yüzde beş faizli 1934 hazne tahvillerinin dört numaralı ve yurdluk, ocaklık tahvillerinin üç numaralı kuponlarının ödenmeğe başlanmasını alâkalılara bildirmiştir.

Fabrika ve matbaaların asgari kazanç vergisi nisbetleri

Fabrika ve matbaaların 1937 finans yılı için tayin edilen asgarî kazanç vergisi nisbetlerinin 938 finans yılı için de aynen tatbik edilmesi Bakanlar heyetince kabul edilmiştir. Fabrika ve matbaaların 1938 finans yılı vergilerinin de bu nisbetler dairesinde süratle tarhedilmesi valiliklere bildirilmiştir.

Günün politik meseleleri

(Başı 5 inci sayfada)

40.000 kişiden fazla bir kara kuvveti gönderemiyecektir. Bu esnada ihdas edilecek mecburî askerlik hizmeti — endüstricilerle işçiler hazerde de hazırlanmış olduklarından — endüstri sahasında büyük bir ehemiyeti haiz olsa bile tamamiyle askerî sahada bunun tesiri pek ehemiyetsiz olacaktır. Büyük harbde 1914 ağustosundan itibaren Fransada 100.000 askeri bulunan İngiltere, iki sene sonra, orduları mevcudunu 800.000 kişiye çıkaramamıştı. Bir asker ne üç, ne de altı ayda yetişir. Üç veya altı aylık askerler muallem askerlerle birlikte hizmet ederlerse faydalı olurlar. Ancak, bu takdirde muallem askerlerin mevcud olması lâzımdır. Mecburî hizmetin ihdasiyle bir çok asker temin edilmiş olursa da geniş kadrolar mevcud değilse ordular ancak çok zaman sonra kurulabilir. Şu halde, İngilterenin mecburî hizmet meselesini tekrar dikkate alıp bunu, İsviçre gibi, hazer için de tasavvur etmesi lâzımdır...

İmparatorluğun korunması

Bir harb olacak olursa iyi talim görmüş bir çok kıtalara — Fransaya geçmek için değil, bunu ihmal edelim — bir ihraç hareketine karşı koymak için de lüzum hasıl olacaktır. Cebelüttarık, Malta, Kıbrıs, Mısırın'da hususiyle İtalyanın Habeşistanı işgal politikası karşısında, kâfi garnizonları yoktur. Şüphesiz Hindistan uzak değildir. Fakat Hindistan orduları bizzat Hindistan, Aden körfezi ve Irak, Somali ve bütün Arabistan, Kenya ve bahusus bir kolordu kuvvetinde kuvvete ihtiyaç arzeden Singapuru ne yapacaklardır?

Bay Çemberlayn da, muhalefet de bütün bunları pek âlâ bilmektedir. İngiltere, yavaş yavaş mecburî askerlik hizmetine teveccüh ediyor. Bunu İngiltere kendine göre ihdas edecektir. Fakat hazerde ve umulduğundan daha yakın zamanda bunun temellerini atmayacak olursa şaşarız..

Dost bir memleket kıralı

İsveç kıralı 5 inci Güstav 80 yaşına girdi

Kıralın 31 senelik saltanatı sırasında memleketine yaptığı işlere bir bakış

Bugün doğumunun sekseninci yıldönümü kutlanan İsveç kıralı Majeste Güstav V ın otuz bir senelik saltanatı esnasında memleketine yaptığı hizmetleri anmak ve bu seksen sene zarfında gerek İsveçte ve gerek dünyada vukua gelen büyük hâdiseleri hatırlamak isteriz.

Prens Güstav Adolfun doğduğu 1858 (16 haziran 1858) tarihinde Bernadot sülâlesi henüz gençti. Bugünkü İsveç kıralının mensup olduğu nesil, filhakika, bu sülâlenin Avrupadaki hükümdarlar sülâleleriile velâdet ve karabet rabıtaları tesis eden ilk neslidir. Prens, 1872 de babası tahta çıkınca İsveç ve norveç veliahdı olmuştur. (Veliahd bu unvanı 1905 tarihine, yani İsveçle Norveçin ayrılmalarına kadar muhafaza etmiştir.) O tarihler kırallıklar Avrupada henüz kuvvetli idi. Avrupa kıtasının en kuvvetli kırallığı da alman imparatorluğu idi. Bu sebeple, Prens Güstav Adolfun da hayatını bağlıyacağı prensesi bu imparatorluk saltanat ailesi arasında aramış olmasında şaşılacak bir taraf yoktur. 20 eylûl 1881 tarihinde Prens G. Adolf Karlsruh'de Bad Prensesi Viktoria ile evlenmiştir. Bundan sonra da İsveç hükümdarları ailesi diğer Avrupa hükümdarları ailelerile sihriyet peyda etmekte devam etmiştir. 1897 de şimdiki kıralın kardeşi Şarl, Danimarka prensesi İngeborg ile evlenmişti. Güstav V in oğlu Güstav Adolf, 1905 de bir ingiliz prensesi olan Margaret'i almış, kıralın ikinci oğlu Vilhelm Rusya Prensesi Maria ile izdivaç etmiştir. O tarihlerde bu gibi sihriyetlerin kıymeti olduğunu teslim etmek lâzımdır. Bu sihriyetler, Güstav V in şahsî temayüllerini ve dış politika tecrübelerini tesbitte rol oynamış oldukları gibi daha sonra memleketin mukadderi üzerinde de oldukça müessir olmuşlardır.

Güstav V, politika hayatına İsveç - Norveç ittihadının bozulması zamanında, yani 1905 de girmiştir. Vakıa, Prens Güstav Adolf o tarihte henüz veliahd idi, fakat filî surette kıral naipliği işlerile meşgul olduğundan gerek şimal memleketleri ve gerek Avrupa bakımlarından ehemiyetli bir davâ olan bu ayrılışın İsveç ve Norveç için memnuniyeti mucib bir şekilde nihayetlenmiş olmasında şimdiki kıralın büyük bir hissesi vardır.

Güstav V in saltanatı İsveçte modern demokrasinin kurulmasına tesadüf eder. Bu inkılâbın başlangıcını, eski devrin kapanıp yeni devrin açıldığı İsveç - Norveç birliğinin inhilâli tarihi olan 1905 addetmek lâzımdır. İsveç devletinin bünyesi ve hükümetinin şekli bu asır iptidasında bir takım bariz değişikliklere uğramıştır. Vakıa ondan önce de gümrük, vergi, millî müdafaa meseleleri gibi ehemiyetli meseleler halledilmişti. 1865 de millî temsil sisteminde icra edilmiş olan ıslahat zamana göre bir terakki sayılmış olmakla beraber gelişip derin surette değişmekte olan bir cemiyetin ihtiyaçlarını karşılıyabilmekten uzaktı. Sol cenah ve liberal partileri sosyal reformlar ve umumî seçim istiyorlardı. Bunlar, faaliyetlerini haklı göstermek için, yeni partilerin kurulmasına sebebiyet vermiş ve anayasanın tekrar gözden geçirilmesini istemeğe sevketmiş olan endüstri hareketini ve sosyal inkişafı bahane tutabilirlerdi.

Bir taraftan kırallık makamı ile mühim bir rol oynamakta olan büyük erazi sahiplerinin ve devlet memurlarının mensup oldukları içtimaî nizam arasında, ve diğer taraftan gittikçe kalabalıklaşıp faal bir rol oynamağa başlayan demokrat kütleler arasındaki münasebetler Kıral Güstav V in karşılaşmış olduğu esaslı mesele olmuştur. Zira, demokrasiler rolü ayni zamanda bir dış politika meselesi idi. Fakat, hâdiseler kıralın bunu hal için lâzım olan vasıflara malik bulunduğunu göstermiştir. Esasen kıralın mizacı da çalışmak, haşmet ve azametten, lâfü küzaftan kaçınmak suretinde ifade edilebilecek olan yeni zihniyete tetabuk ediyordu. Kıralın açık havada yaşamağı, sporla meşgul olmağı, hastalara ve bahtsızlara alâka göstermeği sevmesi de zamanının karakteristik bir meylinin ifadesi idi. Yeni çağların daha sade ve daha müsbet telâkkilerine intibak etmek arzusu, 1907 ilkkânununda tahta çıkarken hiç bir tören yapılmamasını istemesi ve ,'vatan için milletle beraber,, umdesi ile izah olunmak lâzımdır.

İsveç Kıralı Majeste Beşinci Gustav Adolf bir merasim esnasında

1907 den 1914 e kadar gittikçe karışan beynelmilel vaziyet, İsveç ve Avrupa bakımlarından kıralın kiyaset, akıl ve hikmet ve kabiliyet sahibi olmasını istiyordu. Güstav V bütün bu vasıfları haiz olduğunu ispat etmiştir. 1908 de İsveçle diğer şimal hükümetleri arasında Baltık ve Şimal denizi statükosunu muhafaza maksadile yapılmış olan anlaşmaya rağmen Çarlık Rusyasının bu iki deniz hakkındaki tasavvurlarından kuşkulanmak icab ediyordu. Denilebilir ki Güstav V, diğer hükümdar ailelerile olan münasebetleri ve siyasî tecrübeleri sayesinde yalnız bu denizler etrafında değil, bütün cihanda hazırlanmakta olan büyük hâdiseleri sezmiş ve tehlikeyi anlamıştır. Nitekim, bu esnada sol cenah partileri sosyal reformlar isterken sağ cenah partileri de millî müdafaanın takviyesini arzu ediyorlardı. Kıral Millî müdafaa taraftarlarını tutmuş, hattâ 1911 de iktidar mevkiinde bulunan liberal hükümetle kendi arasında anlaşmazlık çıkmasına sebep olmuştur. Bu anlaşmazlık ise millî iane ile bir zırhlı alınması, yeni seçim yapılması, ve nihayet 1914 de parlamento ve senatonun askerî teşkilât kanununu kabul etmesi ile nihayet bulmuştur. Bu hâdiseleri tarih bakımından tahlile kalkışmak henüz mevsimsizdir. Fakat Kıral Güstav V in beynelmilel vaziyetteki tehlikeli anlayarak millî müdafaayı takviye için bu kadar uğraşmış olmasını, büyük harbda İsveç bitaraflığının idamesine muharipleri saygı göstermeğe sevketmiş olan unsurlardan biri saymak lâzımdır. İsveçin Malmö şehrinde İskandinav kırallarının toplanarak bitaraflığa dair bir plân hazırlamış olmaları İsveç, Norveç ve Danimarkayı bu harbın elemlerinden koruduktan başka bu üç devlet arasında eski anlaşmazlıkların unutularak yeni bir uzlaşma devrinin açılmasını da intaç etmiştir.

Büyük harbtan sonra İsveçin haricî vaziyeti tahkim edilmiş bulunmakla beraber ihtiyar kıral gene memleketini salâhiyet ve muvaffakiyetle temsile devam etmiştir. Burada, 1929 Riga ve Reval ziyaretlerini ve İsveçle yeni Baltık devletleri arasında bir yaklaşma politikasının ilk adımının atılışını hatırlatmak kâfidir.

Fakat buna, büyük harbın sebeb olduğu geniş değişiklikler karşısında kıralın anayasada icrasını telkin etmiş olduğu tadilleri de ilâve etmek lâzımdır. Memleketin bugünkü devlet şekli 1809 teşkilâtına istinad ederse de bahsettiğimiz tadiller ve ilâveler milletin hâkimiyetini, siyasî hürriyet ve müsavat prensiplerini büsbütün takdir etmiştir. Bu itibarla İsveçin devlet şekline, halka ve millete dayanan bir kırallık demek lâzımdır. Bundan dolayı kıralın vazifelerini ifa tarzı eskisinden başkadır. Fakat gene ehemiyeti haizdir. Kıral ile nazırları arasında teessüs etmiş olan demokratça elbirliği kıralın tamamile halkçı ve isveçli olan mizacında ifadesini bulmuştur. Kıral Güstav V hal ile mazi arasında rabıt vazifesini parlak surette yapmış, uzun tecrübeleri, partilere karşı bitaraflığı, şahsî otoritesi biribirini takib etmiş olan nazırları için bir kuvvet ve muavenet membaı olmuştur. Kıral, devletin hayatında daimiliğin mümessili olmuş, fakat yeni zamanlar inkılâbında ne gibi meşru ve esaslı cihetler varsa bunları takdir ederek sosyal reformlar zaruretine ve terakkinin nimetlerine inanmağı bilmiştir.

Sivil halkın bombardımanı ve Amerika

Vaşington, 15 a.a. — Âyan meclisinin hariciye encümeni reisi Pittman, meclise aşağıdaki noktaları ihtiva eden bir karar sureti vermiştir.

1. — Sivil ahalinin bombardıman edilmesini takbih eden Hul'un beyannamesinin tasdiki.

2. — Parlamentonun bu bombardımanlara nihayet verilmesini temin edecek muhtemel bir harekette bulunması için tetkikat yapılması.

Âyan meclisi, karar suretini bugün müzakere edecektir.

Dünyada neler oluyor

Sevişen bir çiftin acıklı akibeti

Bu yılın başında Çürçil'in yeğenlerinden Esmond Romilli adındaki delikanlının lord Redesdalenin en küçük kıziyle birlikte ortadan kaybolması bir çok dedi koduyu mucib olmuétu.

Acıklı bir hâdise dolayısiyle, bu çiftin Londranın en yoksul mahallelerinden birinde oturduğu anlaşılmıştır. Bu iki gencin ikametgâhlarına, altlarındaki dükkândan çıkılan bir demir merdivenle varılmaktadır.

Sol taraflarında komşu bina bir yangın harabesi, ön tarafında ise ufak bir kalafat yeri bulunmaktadır. Civarlarında sefalet yuvaları, değirmenler, depolar ve bunların benzerleri vardır. Tanınmış bir devlet adamının yeğeni ile karısı işte bu mahalleler, ve yoksulluk yuvaları arasında yaşamaktadır.

Sevişen çiftin bundan bir kaç ay evel bir çocukları dünyaya gelmiştir. Yeni baba ve annenin hayatlarından çok memnun oldukları söyleniyormuş; kendilerini muhitlerine uydurmakta hiç güçlük çekmemişler; kendi mahalleleriyle gayet iyi geçiniyorlarmış. Fakat bundan iki hafta evel çocuk boğmaca öksürüğüne tutulmuş; bu hastalık annesine de geçmiş. Anne kurtulmuş, lâkin zavallı çocuk bütün ihtimamlara rağmen kurtulamıyarak ölmüş ve ondan sonra, yoksulluklarına rağmen cennet olan o mahalle kendilerine zindan olmuş!

Define peşinde koşan Paris

Geçenlerde Pariste eski evler yıkılırken, iki altın definesi bulunmuş ve bunun üzerine bir çok kimseleri define peşinde koşmak harsı kaplamıştır.

Mesele şudur: Pariste her şeyi hazırlanmış bir plâna göre, modası geçmiş daha bir çok binaların yıkılması derpiş edilmektedir. Belki biz de bir define buluruz ümidiyle şimdi bir çok işçi bu yıkıcılığın isteklisidir.

Her devirde define peşinde koşan insanlar görülmüştür. Hattâ bundan bir kaç yıl evel Ankaranın bile kenar köşesinde define vardır iddiasiyle ortaya atılanlar olmuştur.

Bir zamanlar, Fransa kıralı on altıncı Luinin, hazinesini Tüyleri sarayının altına gömmüş olduğu rivayet edilmiş; fakat, bütün araştırmalar boşa çıkmıştı.

Fransa ihtilâlinde para gömülmüş olduğu iddia edilerek Lüksemburg sarayının etrafı da kazılmış, lâkin hiçbir şey bulunamamıştı.

Ancak, bundan takriben kırk yıl evel, Rü dölâ Şoşe d'Anten'deki eski bir evin bodrumunda 5.000.000 frank değerinde altın bulunmuştur. Demek bazı rivayetler, hakikat da olabiliyormuş!

Kazalar

Belediye binası yaptırılacak

Dörtyol Belediyesinden :

1 — Şartname ve projesi mucibince dörtyolda yaptırılacak belediye binası inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — (Keşif bedeli) 6819.64 kuruştur. İlk teminat (511) lira 42 kuruştur.

3 — Eksiltme 20 6 938 pazartesi saat 15 de belediye encümeninde yapılacaktır.

4 — Şartname ve projeyi görmek isteyenler parasız olarak belediye mu hasebesinde görebilirler.

5 — Taliplerin kanunda yazılı vesaiklerile birlikte müracaatları.

3603

Mazot ve makina yağları alınacak

Bayındır Belediye Reisliğinden :

10.6.938 tarihinde ihale edileceği evelce ilân olunan Bayındır belediyesinin 30 ton mazot ve makina yağlarına talib çıkmadığından 10.7.938 tarihine kadar pazarlıkla mübayaasına karar verilmiştir. Talib olanların Bayındır belediyesine müracaatları. (1850)

3736

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

3 üncü keşide 11 Temmuz 1938 dedir.

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirâk etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz...

KÜÇÜK İLÂNLAR

Satılık :

FIRSAT

Acele satılık mobilye : 1 oda takımı, 1 kontrplâke masa ve 6 sandalye, perdeler ve saire.

Adres: Urunç sokak Bay Ragıp apartımanı. Mükerrer 5 numara. Yenişehir - Demirtepe. 3437

Satılık — Ankaranın her tarafında imarca parsellenmiş küçük çapta inşaata elverişli arsalar Neşet Şeren Tel. 2406 3036

Satılık — Ankaranın her tarafında irat getirir beton, kârgir ve ahşap ucuz evler ve apartımanlar Neşet Şeren Tel. 2406 3037

Satılık — Ankaranın her tarafında imar dahil ve haricinde parça parça satılabilecek toptn arazi, bağ ve bahçeler Neşet Şeren Tel: 2406 3038

Acele satılık ev — Yenişehirde Devlet Şûrası yanında Elgün S. No. 5. 2 kat 7 oda konforlu 745 M. bahçeli. Tl: 2406 Neşet Şeren. 3418

Satılık — Maktuan 2500 liraya yukarı Ayrancıda 20 dönüm bağlı 2 katlı ev. Mukaddem caddesi No. 43 bakkal Kayserili Mustafa'ya müracaat. 2502

Azimet hasebiyle satılık arsa — Yenişehir Karanfil cadde. 15 No. 550 M. cephe 18 M. en müsait fiatla. Müracaat Selânik Cad. No. 16 Tl. 2323 3530

Kelepir arsa — Maltepenin en hâkim yerinde 695 M. gayet ucuz verilecek. H. Alıcı oğlu Tl. 1538 3532

Acele satılık arsa — Yenişehir Okula sokak 348 M. blok başı uygun fiatla H. Alıcı oğlu Tl. 1538 3533

Satılık — Koyunpazarında, Ulucanlarda ve zahire pazarında iyi icar getirir kahvehane ve dükkân: Ticaret odasında Bahattin Pekel'e müracaat. 3552

Satılık Apartman — Maltepe asfaltında 856. M. arsa üzerinde bahçeli 4 kat 2 daireli bahçesinde ayrıca iki oda konforu tam grajlı Tl: 2406 Neşet 3579

Kelepir acele satılık çiftlik — Gölbaşı civarında 150 hektarlık çayırlı sulu çiftlik ehven fiatla verilecek. Tl. 2487 Vahdi Değruer. 3582

Acele satılık arsa — Yenişehir Kavaklıdere cadde üzerinde asfalta nazır ehven fiyatla satılıktır. Ulus İlân memurluğuna müracaat edilmesi. 3634

Satılık arsa — Cebeci hastahanesi sırasında Balkehriz semtinde 2003 metre murabbaı arsa satılıktır. İstiyenlerin Demirlibahçede Dölen sokağında 8 numaraya veya devlet demiryolları hasılat dairesinde Bay Fazıl Arınç'a müracaatları 3666

Devren satılık — Anî mazeret dolayısiyle abonesi ile ve teferruatı ile devredilecek aş evi. Tediyatta her türlü kolaylık. Cebeci aşevi. Tl: 3199 3689

Satılık kalorifer — Az kullanılmış 3 kazan radiyatör ve boruları ile satılıktır. Telefon. No. 2988 3713

Satılık — Etlikte 3 ev ve nezaretli arsalar. Çocuk Sarayı karşısında iki ev. Halk sineması yanında Bakkal Sabriye müracaat. 3727

Maktuan 1800 liraya — Ulucanlarda Kaylan sokağında 8 No. lu ev satılıktır. Gezmek için Ulucanlarda 72 No. lu dükkânda sebzeci Ahmede, almak için Tl. 3366 ya müracaat. 3748

Kurslar :

Daktilo Kursu — 48 inci devresine temmuz 938 ilk haftasında başlıyor. 2 ayda diploma verilir. Yeni hal arkası Yenihamam apartmanı Tel: 3714 3601

İş arayanlar:

İş aranıyor — İnşaat iş başı kalfası betonarme köprü fabrika baca inşaatında çok tecrübeli almanca bilir taşraya gider Ulus'ta Kalfa rumuzuna mektupla müracaat. 3738

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânların her defası iç 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşred lecek bir ilân için 140 kuruş alınacakt Bir kolaylık olmak üzere, her satır, k lime aralarındaki boşluklar müstes 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük il 120 harften ibaret olmalıdır..

Dört satırdan fazla her satır için ayrı 10 kuruş alınır.

Kiralık :

Kiralık — Kavaklıdere civarında ven evleri otobüs durağına yakın e trik ve terkosu olan geniş hol üzeri 3 oda ve sair müştemilâtı havi bağl kiralıktır. Dahiliye Vekâleti muten Ahmet Hamdi'ye ve yahut 1230 lefona müracaat. 3630

Kiralık — Yenişehir Meşrutiyet c desi köşe başında ve işlek bir mevk kiralık daire ve dükkânlar kapıc müracaat. 3665

Kiralık — Bahçe içinde müstakil evin üst katı devren kiralıktır. 4 o 2 ufak oda, su, elektrik, hava gazı. nişehir Erdoğan sokak No. 8û 8, müracaat. 3688

Kirlık daire — 4 oda, 1 hol, ban bütün konforu haiz, Halkevi yakının Denizciler caddesi, Hamamcı apa manı, daire 4. — Dört aylık veya se lik. İçindekilere müracaat. 3724

Kiralık oda — Işıklar Necatibey hallesi Güzeller sokak 10 cı yıl apar man 2. ci kata müracaat. 373

Kiralık — Ankarada Anafarta caddesinde birinci noter dairesi üzer deki sekiz odalı apartıman kiralık Telefon 1152 numaraya müracaat. 3745

Kiralık — Atatürk bulvarında beş dalı apartıman mobilyalı veya mobilsiz 3 aylık veya senelik. Telefon: 36 3556

Aranıyor :

Möbleli oda aranıyor — Yenişeh de aile nezdinde pansiyon veya müs kil konforlu oda aranıyor. Çankırı C Tan oteli 10 No. ya mektupla müraca 3731

Toplantı

Türk Kooperatifçilik Cemiyeti den :

Türk kooperatifçilik cemiyetin yıllık kongresi 22 Haziran 1938 sa günü saat 17 de Ankara Halkevin yapılacaktır.

KONGRE RUZNAMESİ :

1) İdare Heyeti raporu,
2) Bilânço ve mürakip raporu,
3) Yeni idare heyeti intihabı.

3742

Demiryolları

Doldurma ve boşaltma münakasası

Devlet Demiryolları Umumi İdaresinden :

Ankara deposuna 31-5-939 sonu kadar gelecek takribi 30.000 ton m den kömürünün boşaltılması ve m kinelere yükletilmesi ve depo civar nın temizliği işlerinin ihalesi 23 h ziran 938 tarihine müsadif perşem günü saat 15 de yapılmak üzere k palı zarf usuliyle eksiltmeye konu muştur.

Muhammen bedeli 7.800 liradır. B işe girmek istiyenler 585 liralık m vakkat teminatını yatırarak 1-7-93 tarih ve 3645 sayılı resmî gazete neşrolunan talimatname hükümle dahilinde müteahhidlik vesika ve b yannameleriyle beraber aynı gün s at 14 e kadar Ankarada ikinci işle me komisyonuna müracaatları lâzım dır. Şartname ve mukavele projele komisyonca parasız olarak verilmek tedir. (1792) 3598

2 grup tesisat münakasası

Devlet Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedel ve muvakkat teminat ve mikdarları aşağıda yazılı 2 grup tesisatı ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 1.8.938 pazartesi günü saat 15 den itibaren sıra ile Ankara idare binasında kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda gösterilen muvakkat teminatlariyle kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar her grup için ayrı zarf halinde komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 235 kuruş mukabilinde Haydarpaşa ve Ankara veznelerinde satılmaktadır.

Grup	İSİM	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
1	Muzayyak hava tesisatı	47.500,—	3.562,50
2	Tav ocakları ve havagazı tesisatı.	110.000,—	6.750,—

(1756) 3732

RESMÎ İLANLAR

Bayındırlık Bakanlığı

Yapı işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1. Eksiltmeye konulan iş: Ankara istasyon civarında Gençlik parkı birinci kısım inşaatıdır.

Keşif bedeli "300.000" liradır.

2. Eksiltme 27.6.938 pazartesi günü saat 11 de nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3. İstekliler eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrakı 15 lira bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alabilirler.

4. İsteklilerin "15.750" liralık muvakkat teminat vermeleri ve nafıa vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikası ibrazı ve buna benzer yaptığı en büyük inşaatın bedeli en az "150.000" liralık olması ve isteklinin bizzat diplomalı yüksek mühendis veya mimar olması veya bu şartları haiz olan bunlardan birisiyle müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.

5. İstekliler teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar yapı eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1767) 3640

Sıhat bakanlığı

Renkli afiş bastırılacak

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden :

1 — Sağlık propagandası için nümuneleri vekâlette mevcud (15) cins renkli afişin bastırılması kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinde teşekkül eden hususî komisyon marifetiyle ve 27.6.938 pazartesi günü saat (15) de yapılacaktır.

3 — Teminatı muvakkate mikdarı (975) liradır. Teminatı muvakkate nakten komisyonca alınamıyacağından bunun daha evel vezneye yatırılmış olması ve makbuzunun zarfı içine konulması lâzımdır.

4 — Zarfların 27.6.938 günü saat (14) de kadar komisyona verilmiş ve zarf kapaklarının mühür mumu ile mühürlenmiş olması şarttır.

Şartnameler Ankarada sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti sağlık propagandası ve tıbbî istatistik umum müdürlüğünde, İstanbulda sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğünde görülebilir.

6 — Nümuneler sıhhat vekâletindedir. (1758) 3615

Bir daktilo aranıyor

Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Direktörlüğünden :

Ankara merkez hıfzıssıhha müessesesinde (80) lira ücretli bir daktiloluk münhaldir. Almanca, yahud fransızcayı iyi bilmesi şarttır. Müsabaka imtihanı 25 haziran, cumartesi saat 10 da müessesede icra edileceğinden talib olanların vesikalariyle birlikte sıhat vekâleti sicil müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (1757) 3614

Ziraat bakanlığı

Yaşil yonca münakasası

Etlikte Veteriner Bakteriyoloji ve Seroloji Müessesesi Direktörlüğünden :

1 — Müessesede mevcud tecrübe hayvanlariyle serom beygirleri için 40000 ilâ 50000 kilo yeşil yonca açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 1250 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 93 lira 75 kuruş olup banka mektubu veya vezne makbuzu ve devletçe kabule şayan hazine tahvili.

4 — İhalesi 27.6.938 pazartesi günü saat on beştedir. Şartnamesi müdüriyeten bedelsiz verilir.

5 — 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz olan isteklilerin muayyen gün ve saatte ziraat vekâleti muhasebe direktörlüğünde toplanacak olan komisyona müracaat etmeleri. (1877) 3652

Gümrük ve İnhisarlar D.

Rakı fabrikası ve anason anbarı yaptırılacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — Şartname ve projeleri mucibince İstanbulda Paşabahçede yaptırılacak rakı fabrikası ve anason anbarı inşaatı — her ikisi birden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Rakı fabrikasının keşif bedeli 296358 lira 04 kuruş ve anason anbarının keşif bedeli ise 14683 lira 03 kuruş olup ceman 311041 lira 07 kuruş ve muvakkat teminatı 16192 liradır.

III — Eksiltme 29.VI.938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarfların en geç saat 10 na kadar makbuz mukabilinde alım komisyonu başkanlığına verilmiş olması lâzımdır.

IV — Şartname ve projeler 16 lira bedel mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü levazım ve mübayaat şubesiyle Ankara ve İzmir baş müdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile inşaat şubemizden alınacak eksiltmeye iştirak vesikasını ve muvakkat teminat parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların yukarıda yazılı olduğu veçhile eksiltme günü en geç saat 10 na kadar adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması posta ile gönderilecek zarfların da bu saatten evvel komisyonda bulundurulması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3469/1828) 3677

Okça koyunlu tuzlasında tamirat

Ankara İnhisarlar Baş Müdürlüğünden :

İlk keşif varakası 2968 lira 35 kuruştan ibaret olan Akçakoyunlu tuzlasında (26) gölün esaslı surette tamiri ve yeniden dört gölün inşasına aid işin 24. 6. 938 tarihinde cuma günü saat 16 da İnhisarlar Başmüdürlüğümüz binasında toplanacak komisyonda şartnamesi veçhile alenî eksiltme ve ihalesi icra edileceğinden taliblerin 223 lira (27) kuruş ilk teminat paralariyle birlikte idaremize müracaatları ilân olunur. (1735) 3525

Mahkemelerden

Ankara Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden :

Ankarada Kanber oğlu Muharrem tarafından açılan ve almış olduğu Çalışal soyadının (Akman) ile değiştirilmesine karar verilmesi hakkında olan davânın yapılan duruşması sonunda Çalışal soyadının (Akman) ile değiştirilmek suretiyle nüfusa tescil ve ilânına 13-4-938 tarihinde karar verilmiş olduğu ilân olunur. 3747

Ankara Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden :

Ankarada Mustafa oğlu Vehap tarafından açılan ve almış olduğu Akman yılmaz soyadının (Akman) ile değiştirilmesine karar verilmesi hakkında olan davânın yapılan duruşması sonunda Akman yılmaz soyadının (Akman) ile değiştirilmek suheiyle nüfusa tescil ve ilânına 13-4-938 tarihinde karar verildiği ilân olunur. 3746

Adıyaman Asliye Hukuk Hâkimliğinden :

Adıyaman posta ve telgraf idaresine izafeten müdürü Sıdkı Sarıoğlu tarafından Adıyaman eski posta ve telgraf müdürü Aziz aleyhine açılan 417 lira 50 kuruş alacak davâsının icra kılınmakta olan duruşmasında: müddeialeyh Azizin ikametgâhı meçhul bulunmasından kendisine ilânen gıyap kararı tebliğine karar verilmiş olduğundan 30 Haziran 1938 perşembe günü saat (8) de Adıyaman Asliye hukuk mahkemesinde bulunması aksi halde duruşmanın gıyabında icra edileceği ilân olunur: 3749

Ankara Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden :

Ankarada Yenice mahallesinde Bezgin sokak 17 numaralı evde mukim iken halen nerede olduğu belli olmıyan Mehmet oğlu Hasana:

Karınız Utiye tarafından aleyhinize açılan ihtar davasının yapılan duruşması sonunda: Kanunu medeninin 132 inci maddesine göre bir ay içinde bir ev tutarak karınızı yanınıza alıp evlenmenin yüklettiği vazifeleri yapmanızın ihtarına dair verilen 7.4.938 gün ve 243/425 sayılı karar suretinin ikametgâhınızın meçhuliyetine mebni divanhaneye talik edilmiş olduğu tebliğ makamına geçmek üzere ilân olunur.

İktisat bakanlığı

1939 Nevyork sergisi dekorasyon müsabakası

İktisad Vekâletinden :

1. — 1939 New York dünya sergisinde inşa edilmiş olan Türkiye paviyonu dahilî dekorasyonu için bir müsabaka açılmıştır.

2. — Müsabakaya girecek resimler iktisad vekâletinin tayin edeceği bir jüri heyetince tetkik edilecektir.

3. — Müsabakaya girecek resimlerin nihayet 15.7.938 tarihine kadar Ankara'da iktisad vekâletinde New York dünya sergisi Türkiye komiserliğine makbuz mukabilinde tevdi edilmiş olması şarttır.

4 — Müsabakayî kazanan sangâtkâra 1000 lira mükâfat verilecektir.

5. — Müsabakaya girip de kazanmayan sangâtkârlara aid eserlerden istifade edilen kısımlar için verilecek bedel jüri heyetince ayrıca takdir edilecektir.

6. — Müsabakaya gönderilecek resimlerin evsafı, mevzuu ve saire hakkındaki şartname, türk paviyonu plâniyle maktaları ve bu hususta lâzım gelen izahat Ankara'da iktisad vekâleti dahilinde sergi komiserliğinden alınabilir. (1920) 3486

Matbacılara

İktısat Vekâletinden :

1 — A — Türkofis "Haftalık enformasyon bülteni"nin hacmi 1-2 forma ve baskı adedi 3000 olmak üzere 48 sayısının muhammen bedeli 3.500 lira.

B — Türkofis "Aylık Bülteni" nin hacmi 3-7 forma ve baskı adedi 2000 olmak üzere 11 sayısının muhammen bedeli 4.800 lira.

C — Türkofis aylık fransızca "Bülletin Economique"in hacmi 3-5 forma ve baskı adedi 1500 olmak üzere 11 sayısının muhammen bedeli 4.000 lira.

D — "Sınaî Mülkiyet gazetesi"nin hacmi 1-3 forma ve baskı adedi 600 olmak üzere takriben 10 sayısının muhammen bedeli 750 lira.

Müfredatı ve tahminî bedelleri yukarıda gösterilen mevkutelerin basılması işleri ayrı ayrı olmak üzere açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Taliblerin % 7,5 nisbetinde muvakkat teminat akçalarını malsandıklarına yatırdıklarına makbuzları veya banka mektublariyle birlikte gelmeleri lâzımdır.

3 — Şartnameleri Ankarada iktisad vekâleti levazım müdürlüğünden, İstanbulda Türkofis şubesinden parasız olarak alınabilir.

4 — Açık eksiltme 1 temmuz cuma günü saat 10 da vekâlet satın alma komisyonu huzurunda yapılacaktır. (1857) 3733

Ankara Belediyesi

Dizel motoru ve pompa alınacak

Ankara Belediyesinden :

Çankaya motör dairesi için kapalı zarfla eksiltmeye konulan Dizel motörü ile Pompa için istekli çıkmadığı cihetle 1 temmuz 938 cuma gününe kadar bir ay içinde pazarlıkla alınacağından isteklilerin her cuma ve salı günleri saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (1671) 3328

Satılık kamyon

Ankara Belediyesinden :

Eski Opel marka bir kamyon 1 temmuz 938 cuma gününe kadar bir ay içinde pazarlıkla satılacağından talip olanların her cuma ve salı günleri saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (1669) 3326

Et fiatları

Belediye Reisliğinden :

15. 6. 938 tarihinden itibaren Ankarada perakende olarak azamî et fiyatları aşağıdaki şekilde tesbit olunmuştur. Sayın halka ilân olunur.

	Kuruş
Koyun eti	45
Kuzu eti	38
Dana eti	40
Sığır eti (Kemiksiz)	45
Sığır eti (Kemikli)	40

(1884) 3743

KIRKLIK KADIN

Fabrikalar

15 ton bohçalık saç alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (3000) lira olan 15 ton bohçalık saç askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 4.8.938 perşembe günü saat 10 da açık eksiltme ile ihale edilecektir.

Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (225) lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1786) 3641

2000 kilo kibriti antimon alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (1500) lira olan 2000 kilo kibriti antimon askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 3.8.938 çarşamba günü saat 10 da açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (112) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1807) 3648

1 ton kalay varakı alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (3500) lira olan 1 ton kalay varakı askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 30.7.938 cumartesi günü saat 10 da açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 262 lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1804) 3646

2 ton klorat döpotas alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (2000) lira olan 2 ton klorat Döpotas Askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 1.8.938 tarihinde pazartesi günü saat 10 da açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (150) lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1806) 3647

45 ton mükelles soda alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (8100) lira olan 45 ton mükelles soda askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 29.6.938 tarihinde çarşamba günü saat 11 le kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (607) lira (50) kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 10 na kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1808) 3649

15 ton sud kostik alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (3000) lira olan 15 ton sud kostik askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 6.8.938 tarihinde perşembe günü saat 10 da açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (225) lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1803) 3645

20 ton aleminyum alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (22.000) lira olan 20 ton aleminyum Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 9. 8. 938 salı günü saat 11 de kapalı zarfla ihale edilecektir.

Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1650) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 10 a kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1799) 3682

50 ton yerli Linters pamuğu alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (15.000) lira olan 50 ton yerli linters pamuğu askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 28 haziran 1938 salı günü saat 11 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (1125) lirayı havi teklif mektuolarını mezkûr günde saat 10 na kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1759) 3572

Ankara Valiliği

150 adet pulluk alınacak

Ankara Vilâyetinden :

1 — Vilâyet çiftçilerine dağıtılmak üzere satın alınacak olan (150) adet yerli mamûlâtı tek tekerlekli pulluğun 27.6.938 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Pullukların muhammen bedeli 1575 liradır.

3 — Şartnamesi Ankara ziraat müdürlüğünde meccanen verilir.

4 — İstekliler pullukların % 7,5 tutarı olan meblağa aid banka mektubu veya hususî muhasebe direktörlüğü veznesine yatırılmış makbuz ile birlikte eksiltme günü gösterilen saatte vilâyet encümenine gelmeleri ilân olunur. (1787) 3642

Polis

Kaput satın alınacak

Emniyet Umum Müdürlüğünden :

1 — Dairede mevcud nümunesi ve şartnamesinde yazılı vasıfları dahilinde zabıta memurları için azı 2500 çoğu 3000 adet kaput 23.6.938 perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — Beherine 18 lira fiyat tahmin edilen bu kaputlara aid şartnameyi almak ve nümunesini görmek isteyenlerin umum müdürlük satın alma komisyonuna müracaatları.

3 — Eksiltmeye girmek isteyenler 4050 liralık teminat makbuz veya banka mektubunu muhtevi teklif mektublariyle 2490 sayılı kanunun 2-3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte münakasa günü saat 14 de kadar komisyona vermeleri. (1689) 3474

Jandarma

Bir telsiz makinisti alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Daire Müdürlüğünden :

Bir telsiz makinistine ihtiyaç vardır. Aylık ücreti (108) liradır. İstekliler jandarma genel komutanlığı daire müdüriyetine müracaat etmeleri. (1773) 3625

Kereste alınacak

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ticaret Şubesinden :

	Eb'adı	Metre mikâbı
4232 adet Köknar tahtası	0,015 × 0,20 × 4 M.	50,788
1840 „ „ „	0, 02 × 0,18 × 4 „	26,500
28566 „ „ „	0,015 × 0,15 × 4 „	257,000
12420 „ „ „	0, 02 × 0,14 × 4 „	139,100
		473,388

Yukarda miktar, cins ve ebadı yazılı 473,388 metre mikâbı kereste Ankarada Marangoz fabrikasına teslim şartile satın alınacaktır. İsteklilerin fiatlı tekliflerini 24 haziran 1938 cuma günü saat 14 de kadar Ticaret şubesine vermeleri.

Bu kerestenin şartnamesini almak isteyenler: Her gün saat 13,5 ile 15,5 kadar Ankarada - Ticaret şubesine, İstanbulda - Fındıklıda satın alma komisyonuna müracaat edebilirler. (1813) 3673

A. Levazım Âmirliği

Yoğurt alınacak

Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonundan :

1 — İdareleri İstanbul Lv. âmirliğine bağlı müessesat için alınacak olan 113316 kilo yoğurt 20 haziran 938 paazrtesi günü saat 15.30 da topbanede İstanbul Lv. âmirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Yoğurdun tahmin bedeli beher kilosu 17.5 kuruş ilk teminatı 1847 lira 27 kuruştur. Anadolu ciheti sur harici sur dahili olmak üzere üç grupa da ayrılabilir. Şartnamesi komisyonda görülebilir.

İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektublarını ihale saatından bir saat evel komisyona vermeleri. (1651) 3341

Sade yağ alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri ihtiyacı olan 92.000 kilo sade yağın pazarlığında talip çıkmadığından 20 haziran 938 saat 14 de Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 90160 lira ilk teminat 5758 liradır. Şartnamesi 451 kuruş mukabilinde komisyondan alınır. Kanunî ticaret odası ve şartnamesinde yazılı vesikalarla komisyonda bulunması. (1821) 3685

Sade yağ alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Vize civarında bulunan kıtaatın ihtiyacını temin etmek üzere 12000 kilo sade yağı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme Vizede askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesini görmek istiyenler her gün komisyona müracaat edebilirler.

3 — Eksiltmesi 3.7.938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Muhammen fiatı 10800 lira muvakkat teminatı 810 liradır.

4 — Münakasaya iştirak edeceklerin bildirilen günde ve tayin edilen eksiltme saatından bir saat evel teminat ve teklif mektublariyle icab eden sair vesikanın komisyona tevdii ilân olunur. (1844) 3734

12.000 kilo sadeyağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Babaeski civarında bulunan kıtaatın ihtiyacını temin etmek üzere 12000 kilo sade yağı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme Vizede askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenler her gün komisyona müracaat edebilirler.

3 — Eksiltme 3.7.938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen fiatı 9600 lira muvakkat teminatı 720 liradır.

4 — Münakasaya iştirak edeceklerin bildirilen günde ve tayin edilen eksiltme saatından bir saat evel teminat ve teklif mektublariyle icab eden sair vesikanın komisyonuna tevdii ilân olunur. (1847) 3735

32.800 kilo sadeyağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kapalı zarfla 10 haziran 938 de eksiltmeye konulan tümen birliklerinin 32800 kilo sade yağına talib çıkmadığından eksiltmesi kapalı zarfla 1 temmuz 938 cuma günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen bedeli 29520 lira, muvakkat teminatı 2214 liradır. Münakasaya iştirak edeceklerin bildirilen gün ve tayin edilen eksiltme saatinden bir saat evel teminat teklif mektubları, ve 938 senesine aid ticaret odası vesikasiyle Lüleburgaz tüm. satın alma komisyonuna vermeleri. (1869) 3737

34.000 kilo sadeyağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Diyarbakır garnizon birlikleri senelik ihtiyacı olan 34000 kilo sade yağın 11 haziran 938 günü saat onda kapalı zarfla ihalesi yapılacağı ilân edildiği halde ihale günü ve saatta istekli çıkmadığı için 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesi hükmüne göre hazine menfaatine uygun olarak bir ay zarfında pazarlıkla satın alınmasına karar verilmiştir. Muvakkat teminatı 3200 liradır. Pazarlık Diyarbakır levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler her gün iş saatlerinde komisyona baş vurmaları. (1863) 3720

HASAN RUJ ve ALLIKLARI

Kadınların güzelliğini ve cazibelerini ziyadeleştirir, Paris ruj ve allıkları ayarında olduğunu bütün güzeller tasdik ediyor.

Mandarin, oranj, kler movayen ve zengin çeşitleri 30, lüks 50 kuruştur. Allıklar mandarin, brün, blondinet nevileri şaheserdir. 35 kuruştur.

HASAN TIRNAK CİLÂSI

Türkiyenin en mükemmel cilâlarıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir 1, 2, 3, 4, 5, renkte ve mandarin nev'i fırçasile şişesi

Küçük 10 kuruş, büyük 20 kuruştur.

Her yerde Hasan ismini ve markasını isteyiniz 3569

İLHAN TARUS' un

Küçük hikâyeleri

DOKTOR MONRO'NUN MEKTUBU yakında çıkıyor

3696

Saç bakımı, güzelliğin en birinci şartıdır

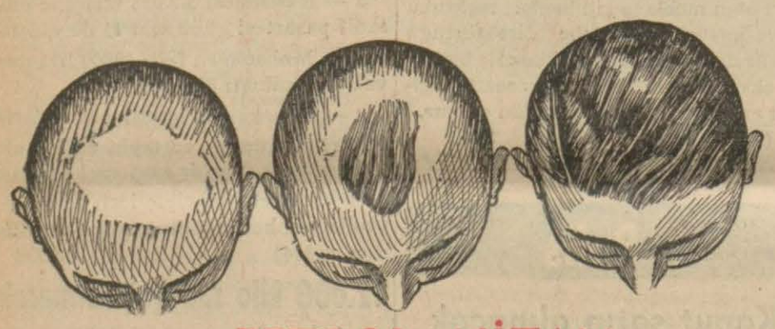

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerrep bir ilâçdır.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün agrılarınızı derhal keser, icabında günde üç kaşe alınabilir. 3567

Cebeci hastanesi

GÖZ

Hastalıkları mütehassısı

Dr. MUZAFFER Sander

Avrupadaki tetkiklerinden avdet etmiştir. Muayenehanesi Adliye Sarayında Gençağa apartımanından bitişiğindeki Sarraf Hakkı apartımanına nakletmiştir. Hastalarını 14 haziradan itibaren, saat 15-19 arası kabule başlamıştır.

PERTEV SURUBU

513

Dr. Bâsıt Ürek

Cebeci Merkez Hastanesi İç Hastalıkları mütehassısı Her gün hastalarını Yenişehir Meşrutiyet caddesi Ürek apartımanında saat 15 den sonra kabul eder. *Tel: 1694*

U L U S — 19. uncu yıl. — No.: 6062

İmtiyaz Sahibi

Nurettin Kâmil SUNER

Umumî Neşriyatı İdare Eden

Yazı İşleri Müdürü

Mümtaz Faik FENİK

ULUS Basımevi : ANKARA

Vilâyetler

Trabzonda yapılacak Atatürk anıtı Müsabaka şartları

Trabzon İlbaylığından :

Görülen lüzum üzerine Trabzonda yapılacak olan, Atatürk anıtı müsabakası 30 haziran 1938 tarihine temdit edilmiştir.

1 - Trabzonda bir Atatürk anıtı yapılacaktır.

2 - Anıt projesi 30. haziran 1938 ze kadar münakasaya konulmuştur.

3 - Talipler bu hususta Kültür Bakanlığı Yüksek Öğretim genel direktörlüğü ile İstanbul güzel sanatlar akademisinden mufassal malûmat alabilirler.

4 - Trabzonda yapılacak olan Atatürk anıtı bir portre heykeli olmayıp Trabzonun millî mücadeledeki rolünü ve Atatürkün Trabzonu muhtelif zamanlarda teşriflerinde halkın heyecanlarını ifade eder mahiyette bir âbide olacaktır.

5 - Bu âbide için azamî (140.000) lira kadar sarfedilecektir.

6 - Müsabakaya en az İstanbul Güzel sanatlar akademisini bitirmiş olan türk heykeltraşları girebilirler.

7 - 30 haziran 1938 günü akşamına kadar maket ve projeler İstanbulda Güzel sanatlar akademisi direktörlüğüne teslim edilmiş bulunmalıdır.

8- Maketler en az 1/50 büyüklüğünde olacaktır.

9 - Projeler anıtın nihaî şekil hakkında tam bir fikir verecek vuzuhta olmalıdır.

10 - Anıt kaidesinin blok halinde mermerden ve heykel ile kabartmaların bronzdan olması şayanı arzu ise de bu cihet heykeltraşın takdirine bırakılmıştır.

11 - Proje ve maketler Güzel sanatlar akademisinde türk ve yabancı sanat kârlardan teşkil olunacak jüri heyetince tetkik edilerek birinciye (1000) ve ikinciye (500) lira mükâfat verilecektir.

12 - Anıt yapılacak mahal tam bir müstevi şekilde kabul olunmuştur. Anıt mahallinin fotoğrafları ile mevzua esas olacak yazılar Kültür bakanlığı yüksek öğretim genel direktörlüğünden ve güzel sanatlar akademisi direktörlüğünden parasız alınabilir. (1482) 2969

Mazot alınacak

Samsun Şarbaylığından :

Elektrik ve su santrallarının bir senelik ihtiyacı olan 470 ton mazotun mübayaası aşağıdaki esaslar dairesinde kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Satın alınacak mazotun muhammen bedeli 31725 liradır.

2 — Muvakkat teminat akçesi 2379 lira 40 kuruştur.

3 — İhale 23-6-938 perşembe günü saat 15 de belediye daimî encümeni huzuriyle yapılacaktır.

4 — Teklif mektuplarının muayyen olan zamandan bir saat evvel belediye riyasetine tevdi edilmiş olması lâzımdır.

5 — Umumî ve fennî şartname ile mukavelename suretleri Samsun belediyesi elektrik su işletme müdürlüğüyle İstanbul ve Ankara belediyeleri fen işleri müdürlüklerine müracaatla görülebilir.

6 — İhale 2490 No. lı kanun hükmüne göre icra edilecektir.

(1780) 3588

Kapalı zarf usuliyle eksiltme

Muğla Vilâyetinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Muğla vilâyetinin Muğla - Milâs yolunun 57+180—64+700 kilometreleri arasında yaptırılacak 16750 lira 47 kuruş keşif bedelli esaslı tamir inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 27.6.938 pazartesi günü saat on beşte Muğla vilâyetinde daimî encümende yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 1256 lira 29 kuruştur.

4 — İsteklilerin nafıa vekâletinden alınmış 938 takvim yılına mahsus müteahhidlik vesikası ibraz etmeleri icab eder.

5 — Keşif, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel, fennî ve hususî şartnameler Muğla nafıa müdürlüğünden görülebilir.

6 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar daimî encümen başkanlığına vermeleri lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (3467/1827) 3655

Ekmek alınacak

Amasya C. Müddei Umumiliğinden :

1 — Amasya Ceza evinin malî yılı 1 haziran 1938 gününden 31 mayıs 939 günü sonuna kadar heberi dört yüz seksen gramdan ve çifti dokuz yüz altmış gram itibariyle bir senelik yüz yirmi iki bin altı yüz kırk kilo Amasya belediyesinin kabul ettiği ikinci nevi buğday ekmeği bugünkü belediye rayicine göre on bin dört yüz yirmi dört lira kırk santim muhammen bedel ile 1-6-938 gününden itibaren yirmi yedi gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İsteklilerin muhammen bedelinin yüzde yedi buçuk olan yedi yüz seksen bir lira seksen kuruş nisbetinde para veya tahvilât veya banka mektuplarını mahsus kanundaki sarahati veçhile teklifnameye ekliyerek ihale günü olan 27-6-938 pazartesi günü saat on dörde kadar Amasya C. Müddeiumumiliğinde toplanan komisyona verilmeleri, lâzımdır.

3 — İhale günü müddeiumumilik dairesinde toplanan komisyona saat on dörtten sonra verilecek teklif ile teminat mektupları kabul edilmiyecektir.

4 — Bu ihale 27-6-938 pazartesi günü saat on beşde Amasya C. M. U. lik dairesinde toplanan komisyonun huzurunda yapılacaktır.

5 — Fazla izahat almak isteyenler Amasya C. Müddeiumuliğine veya o yer Ceza evi Direktörlüğüne ihaleden evvel müracaatları ilân olunur.

(1781) 3589

2 makinist alınacak

Kayseri Valiliğinden :

Kayseri nafıa dairesinde 100 lira aylık ücretle daimî bir baş makinistlik ile 70 lira ücretli daimî bir makinistlik münhaldir.

Taliblerin evrakı ile temmuz bidayetine kadar Kayseri nafıa müdürlüğüne müracaatları. (1879) 3740

Pazarlıkla koyun eti alınacak

İzmir Memleket Hastahanesi Baş Tabibliğinden :

İzmir memleket ve Eşrefpaşa hastahanelerinin bir yıllık ihtiyacını karşılayacak olan 40.000 kilo ve 18400 liralık koyun etinin kapalı zarf usuli ile yapılan eksiltmesinde verilen fiat haddi lâyik görülmediğinden 2.6.938 tarihinden 2.7.938 tarihine kadar bir ay içinde pazarlığa çıkarılmıştır. İsteklilerden şartnameyi görmek isteyenler Ankara sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğüne müracaatları. Pazarlığa iştirak edeceklerin de İzmir vilâyet daimî encümenin toplandığı her pazartesi ve perşembe günleri saat 10 dan 12 ye kadar % 7,5 teminatı muvakkatesini yatırarak alacağı makbuzla İzmir vilâyet daimî encümenine müracaatları. (2052/1886) 3744

KİREÇ

En eyi cins damarsız halis mermerden yapılmış Karaköy çalı kireçlerini 2791, 2861, 1446 ve 3300 telefonlardan arayınız. 2093

Satılık vasi arazi

Polatlıda üç ağıllı ve beş bin davara kâfi sulu, münbit Kızıllı namile maruf arazi satılıktır. Polatlı ve Beylik köprü istasyonlarına yedişer kilometredir. Yanındaki Sakarya nehri kenarında Yassı Höyük namile maruf mera ve tarlalar da bu satışa dahildir. Sivrihisara tâbi Iğdır namile maruf ağıllı, sulu ve otlakiyeli arazilerin nısıf hisseleri satılıktır. Tafsilât almak istiyenler Ankarada Anafartalar caddesinde Mühendis hanında Celâl yazıcılara, Beypazarında Fatma Özarslana ve Sarıköy istasyonunda komisyoncu İbrahime müracaat edilmesi. 3531

KUMBARA CAN KURTARIR

T. İŞ BANKASI

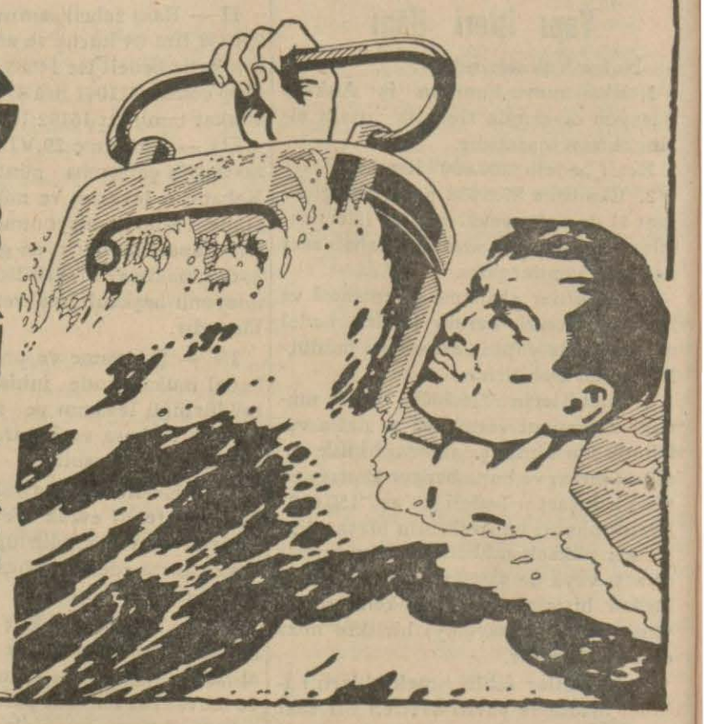

3 kalem kundura malzemesi alınacak

İstanbul Jandarma Satın Alma Komisyonundan :

Mikdarı Kilo	Cinsi	Tahmin bedeli Lira Ku.	İlk teminat Lira Ku.
17121	Kösele	29105.70	2182.93
8311	Sarı Vaketa	19115.30	1433.65
4000	Siyah Vaketa	8400.00	630.00
Her üç kalemin birden teminatı ve tahmin bedeli		56621.00	4081.05

1 — Cinsi, mikdarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarda yazılı 3 kalem kundura malzemesi 18 haziran 1938 cumartesi günü saat 11 de İstanbul Gadikpaşadaki Jandarma satınalma komisyonunca kapalı zarf eksiltmesiyle satın alınacaktır.

2 — Şartname her gün komisyonda görülebilir. Veya 283 kuruş mukabilinde komisyondan aldırılabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre tanzim edecekleri teklif mektuplarını eksiltme günü saat 10 ona kadar komisyona vermeleri. (3181/1659) 3342

Ekmek ve sığır eti alınacak

Kütahya Garnizonu Satın Alma Komisyonundan :

A) Kütahyada tayyare birlikleri için haziran - 939 sonuna kadar aşağıda tahmini miktar ve tutarları yazılı ekmek ve sığır eti eksiltmeye konulmuştur.

B) Eksiltme 17 haziran - 938 cuma günü Kütahya merkez komutanlığındaki komisyonumuzda yapılacaktır.

C) Eksiltme kapalı zarf usuliyle olacaktır.

D) Ekmeğin muvakkat teminatı (1164) lira (38) kuruş, etin (843) lira (75) kuruştur.

E) Şartnameleri görmek istiyenler her gün komisyona müracaat edebilirler.

F) Eksiltmeye iştirâk edecek olanlar kanunun icabettirdiği vesaik mevcud olmak şartiyle teklif mektublarını 17 - haziran - 938 cuma günü (ekmek için sat 9, et için saat 14 e kadar) makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vereceklerdir.

Cinsi	MUHAMMEN Miktarı	MUHAMMEN Bedeli	EKSİLTME Günü	EKSİLTME Saati
Ekmek *(birinci nevi undan)*	180000 Kilo	15525 Lira	17-haziran-38 Cuma günü	10
Sığır eti	50000 Kilo	11250 Lira	» »	15

3434

SATILIK EV

Ankara Defterdarlığından :

Izahat	Kıymeti	Cinsi	Mahallesi	Sahibi	Borçlu	Numarası
Kızılbey tahsil şubesine kazanç vergisinden 959 lira 31 kuruş vergi borcu için	180	Hane	Ahiyakub	Otelci Ali ve karısı Feride	Otelci Ali	7-7/1, 13/09

Yukarıda yazılı gayri menkuller, sahibinin vergi borcundan dolayı satılacağından 21 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Taliblerin 1. 7. 938 tarihine müsadif Salı günü saat onbeşte Ankara vilâyeti idare heyetine müracaatları ilân olunur. (1739) 3546

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GECE

NAZAR BONCUĞU

Baş Rollerde: SHİRLEY TEMPLE-VİCTOR Mc. LAGLEN

Rudyard Kipling'in eserinden nakledilen bu film binlerce figüran refakatinde tamamen Hindistanda çevrilmiştir.

Gündüz seanslarında:

SEVİŞTİĞİMİZ ZAMANLAR

Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6,45 gece 21 de

BU GÜN BU GECE

Frances Farmer. Ray Milland. Lloyd - Nolan. Tarafından temsil edilen mevsimin en güzel tabiî renkli filmlerinden

MEŞ'UM GEMİ

Aşk heyecan ve macera filmi

Gündüz seanslarında: Şanghay esrarı

Seanslar: 2.30 - 4.30 - 6.30 Gece 21 de

Saat 2.30 da tenzilâtlı: 40 - 30 - 20

Halk matinesi: 12,15 de

TAŞRA KIZI

1—591